

**Bestemmingsplan
Erenakkerstraat 4, Uden**

Toelichting

Plangebied

Erenakkerstraat 4, Uden

Omschrijving project

Vestiging natuurinclusieve streekboerderij Slabroek

Projectnummer:

AAA30.R001

Datum en versie rapportage:

4 december 2023, versie 1.6

Opdrachtgever

BoerInNatuur
Erenakkerstraat 4
5406 VN Uden

Opdrachtnemer

Agron Advies B.V.
Pastoor van Schijndelstraat 33a
5469 PS Boerdonk
Tel: 0492-347761
Email: info@agronadvies.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Ligging plangebied.....	1
1.3	Opbouw bestemmingsplan	4
2.	Omschrijving plan	5
2.1	Bestaande situatie	5
2.2	Gewenste situatie	9
2.3	Beschrijving concept 'natuurinclusieve streekboerderij'	15
3.	Beleid	21
3.1	Rijksbeleid.....	21
3.2	Provinciaal beleid	23
3.3	Gemeentelijk beleid.....	38
4.	Ruimtelijke aspecten.....	43
4.1	Natuur	43
4.2	Landschappelijke waarden	50
4.3	Cultuurhistorische en archeologische waarden	52
4.4	Ontsluiting, verkeer en parkeren	56
5.	Milieuaspecten.....	60
5.1	Milieueffectrapportage.....	60
5.2	Bodem	60
5.3	Water.....	61
5.4	Geurhinder en veehouderij	62
5.5	Bedrijven en milieuzonering.....	66
5.6	Geluid	67
5.7	Luchtkwaliteit.....	68
5.8	Vliegbasis Volkel	70
5.9	Externe veiligheid	70
5.10	Gezondheid	74
6.	Waterparagraaf	77
6.1	Watertoets.....	77
6.2	Waterbeleid	77
6.3	Oppervlaktewater	79
6.4	Grondwater	79
6.5	Afvoer hemelwater.....	81
7.	Uitvoerbaarheid	84
7.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	84
7.2	Economische uitvoerbaarheid	84
8.	Juridische verantwoording.....	85
8.1	Algemene opzet	85
8.2	Toelichting op de verbeelding.....	85
8.3	Toelichting op de regels	86

Bijlagen

Bijlage 1	Situatietekening beoogde situatie
Bijlage 2	Berekening investering kwaliteitsverbetering landschap
Bijlage 3	Invoergegevens en resultaten fijn stof berekeningen ISL3a
Bijlage 4	Rapportage Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV)
Bijlage 5	Landschappelijk inpassingsplan
Bijlage 6	Gegevens geurberekeningen
Bijlage 7	Berekening Aeries
Bijlage 8	Verslag zorgvuldige dialoog
Bijlage 9	Besluit Verzoek tot toepassing hardheidsclausule
Bijlage 10	Rapportage flora- en faunaonderzoek en aanvullende onderzoeken
Bijlage 11	Rapportage onderzoek ligging peelrandbreuk
Bijlage 12	Rapportage akoestisch onderzoek industrielawaai
Bijlage 13	Rapportage geohydrologisch onderzoek Slabroek
Bijlage 14	Vormvrije m.e.r-beoordeling

1. Inleiding

1.1 Algemeen

In 2017 heeft het Fonds Natuurinclusieve Streekboerderijen een start gemaakt met de verwerving van een nieuw op te zetten grondgebonden landbouwbedrijf op de locatie Erenakkerstraat 4 te Uden (hierna: het plangebied). Vanuit het fonds is een tweetal ondernemers aangetrokken dat voornemens is onder de naam 'Streekboerderij Slabroek' (hierna: de initiatiefnemer) een biologische natuurinclusieve streekboerderij met melk- en vleesvee, schapen en akker- en tuinbouw te ontwikkelen en exploiteren. Het plan moet een meerwaarde gaan opleveren voor voedselproductie, dierwelzijn, landschapsbeheer en natuurontwikkeling voor de Maashorst.

Op het plangebied zijn de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2014' (vastgesteld op 20 februari 2014) en 'Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied 2017' (vastgesteld op 22 juni 2017) van de voormalige gemeente Uden van toepassing. Het plangebied aan de Erenakkerstraat 4 heeft hierin deels een woonbestemming en deels de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' en is als karakteristiek en VAB-locatie aangeduid. Daarnaast maken een groot aantal percelen onderdeel uit van het plangebied, een aantal van deze gronden hebben de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' en een aantal percelen hebben de bestemming 'natuur'.

De vigerende bestemmingsplannen maken de vestiging van een agrarisch bedrijf en de oprichting van bebouwing ten behoeve van een dergelijk bedrijf niet mogelijk op deze locatie. Derhalve dient een herziening van het bestemmingsplan plaats te vinden, waarin de vigerende bestemming 'Wonen' wordt gewijzigd in een agrarische bestemming. Daarnaast wordt het bouwvlak vergroot naar een omvang van 0,72 hectare. Deze vergroting past binnen het gemeentelijk en provinciaal beleid. Ook de percelen welke onderdeel uitmaken van de natuurinclusieve boerderij krijgen een andere bestemming cq. aanduiding zodat hiermee geborgd wordt dat deze gronden op natuurinclusieve wijze bewerkt en onderhouden worden.

Deze rapportage vormt de toelichting voor bovengenoemde bestemmingsplanprocedure. Hierin wordt ingegaan op de relatie met de geldende bestemmingsplannen en zullen andere aspecten, die verband hebben met het realiseren van het plan, zoals economische uitvoerbaarheid, ruimtelijke effecten van het project op de omgeving en milieuaspecten, besproken worden.

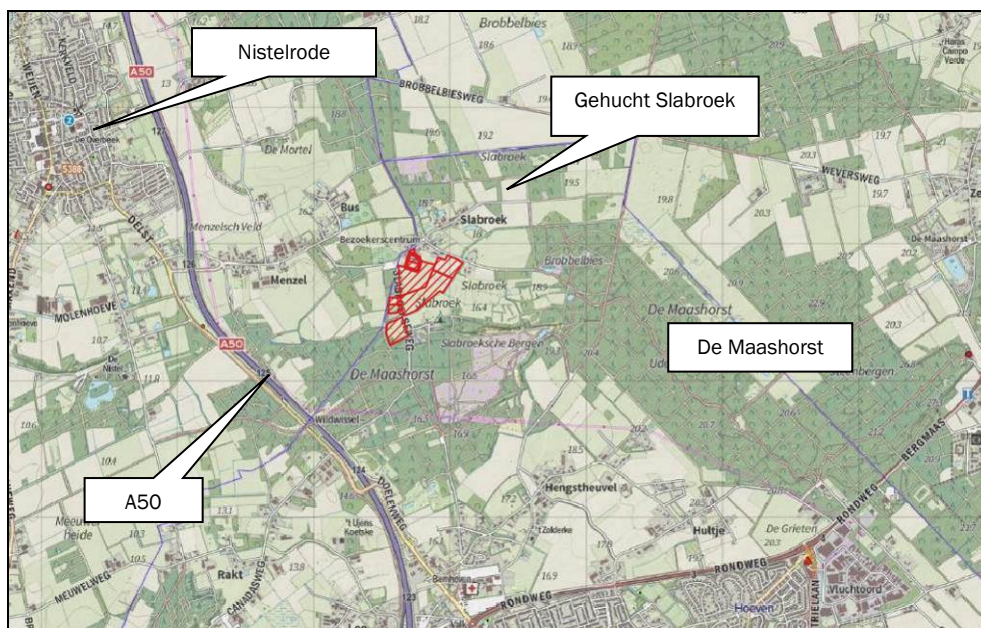
1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Erenakkerstraat en directe omgeving in het buitengebied van de gemeente Maashorst, op de grens met de gemeente Bernheze. Een kaart is bijgevoegd met daarop weergegeven de kadastrale ligging van de verschillende percelen welke onderdeel uitmaken van het plangebied.

De locatie maakt onderdeel uit van het gehucht Slabroek en ligt midden in natuurgebied De Maashorst. Provinciaal Landschap De Maashorst is het grootste natuurgebied van Noord-Brabant, bestaande uit een natuurkern met bossen en heidevelden, stuifduinen, vennen en oude dreven. De natuurkern wordt omgeven door een kleinschalig dynamisch landschap en de kernen van de gemeenten Bernheze, Landerd, Oss en Maashorst.

Het gehucht Slabroek bestaat uit voormalige agrarische bedrijven en burgerwoningen.

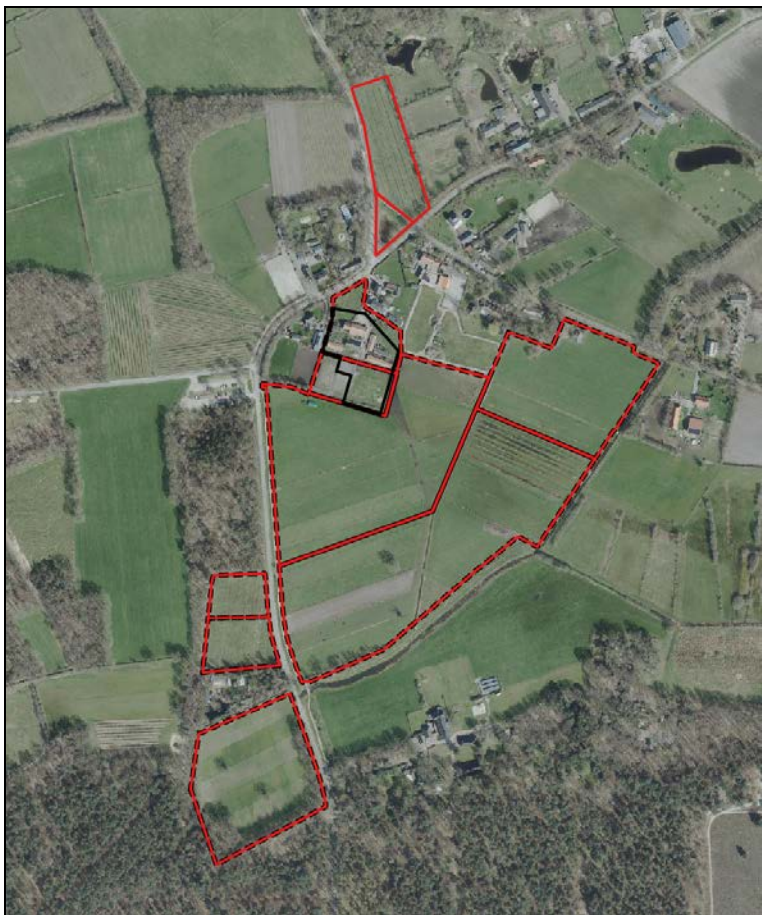
De volgende figuren geven de ligging van het plangebied weer.

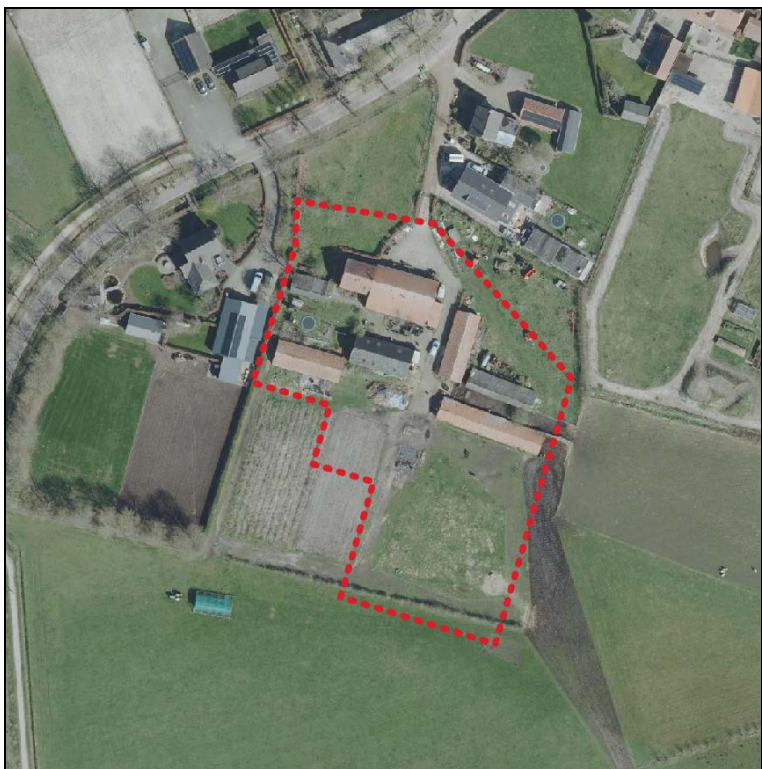
Figuur 1: Topografische ligging locatie (plangebied rood omkaderd)

Figuur 2: Topografische ligging locatie (plangebied rood omkaderd)

Figuur 3: Luchtfoto plangebied (plangebied rood omkaderd)

Figuur 4: Luchtfoto bouwvlak (bouwvlak rood omkaderd)

1.3 Opbouw bestemmingsplan

Het voorliggend bestemmingsplan maakt de planologische inpassing mogelijk van de wijziging van de bestemming 'Wonen' naar een agrarische bestemming. Daarnaast wordt het bestemmingsvlak vergroot ten behoeve van de realisatie van de voorzieningen die benodigd zijn om de natuurinclusieve streekboerderij te ontwikkelen. Tevens maken een aantal omliggende percelen onderdeel uit van het plangebied. In het bestemmingsplan wordt geborgd dat de streekboerderij tezamen met de omliggende gronden op natuurinclusieve wijze worden onderhouden en beheerd. Het bestemmingsplan biedt de benodigde juridische basis voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied.

Het bestemmingsplan is vervat in een verbeelding en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de verbeelding zijn onder meer de bestemmingen van de in het plangebied begrepen gronden aangegeven. De regels omvatten de bestemmingsbepalingen van de verschillende bestemmingen die in het plangebied voorkomen. De verbeelding en regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan; de toelichting is van belang als beleidsdocument.

2. Omschrijving plan

2.1 Bestaande situatie

In de huidige situatie heeft de locatie Erenakkerstraat 4 de bestemming 'Wonen'. De oppervlakte van het bestemmingsvlak bedraagt 0,39 hectare.

De locatie is gelegen aan een brink binnen het gehucht Slabroek. Van oorsprong bevond zich op de locatie een agrarisch bedrijf, wat is terug te zien in de huidige bebouwing.

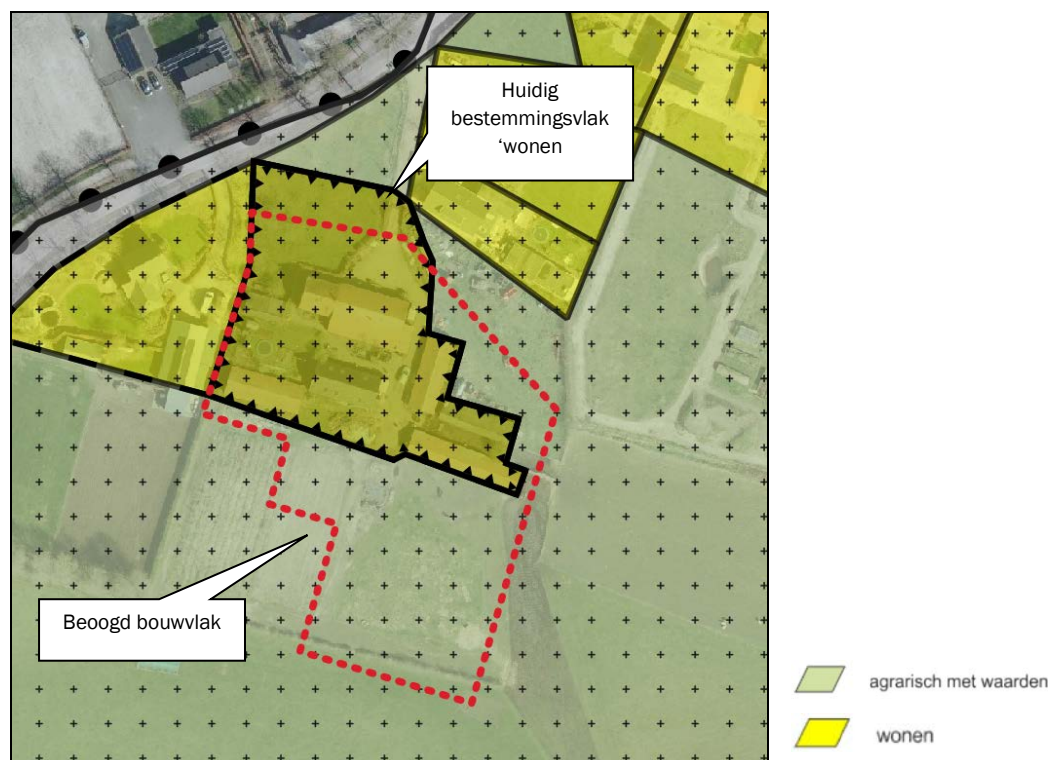
Locatie Erenakkerstraat 4

Op het plangebied zijn de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2014' en 'Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied 2017' van de voormalige gemeente Uden van toepassing. Een deel van het plangebied heeft de enkelbestemming 'Wonen' met de bouwaanduiding 'karakteristiek' en de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – vab'. Het andere deel van het plangebied heeft de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden'.

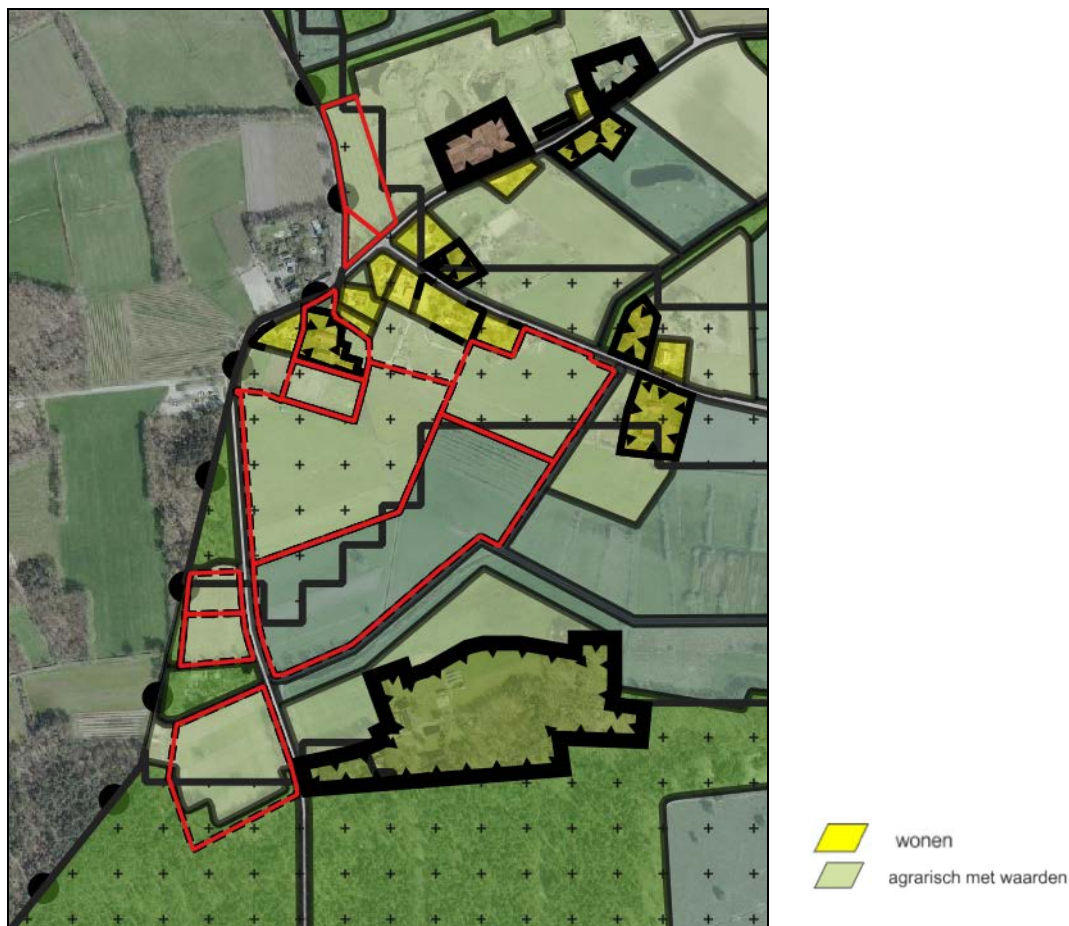
Bijbehorende percelen

Op het plangebied zijn de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2014' en 'Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied 2017' van de voormalige gemeente Uden van toepassing. Een aantal percelen heeft de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden', een aantal percelen de bestemming 'Natuur' en een klein deel is gelegen binnen de enkelbestemming 'Bos'. De volgende figuur geeft een uitsnede weer van de verbeelding van de vigerende bestemmingsplannen.

Daarnaast is een aantal gebiedsaanduidingen van toepassing en de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'. Als bijlage is een tekening bijgevoegd met daarin weergegeven de huidige bestemming van de verschillende percelen, zie bijlage 1.

Figuur 5: Uitsnede verbeelding vigerende bestemmingsplannen

Figuur 6: Uitsnede verbeelding vigerende bestemmingsplannen (plangebied rood omkaderd)

Locatie Erenakkerstraat 4

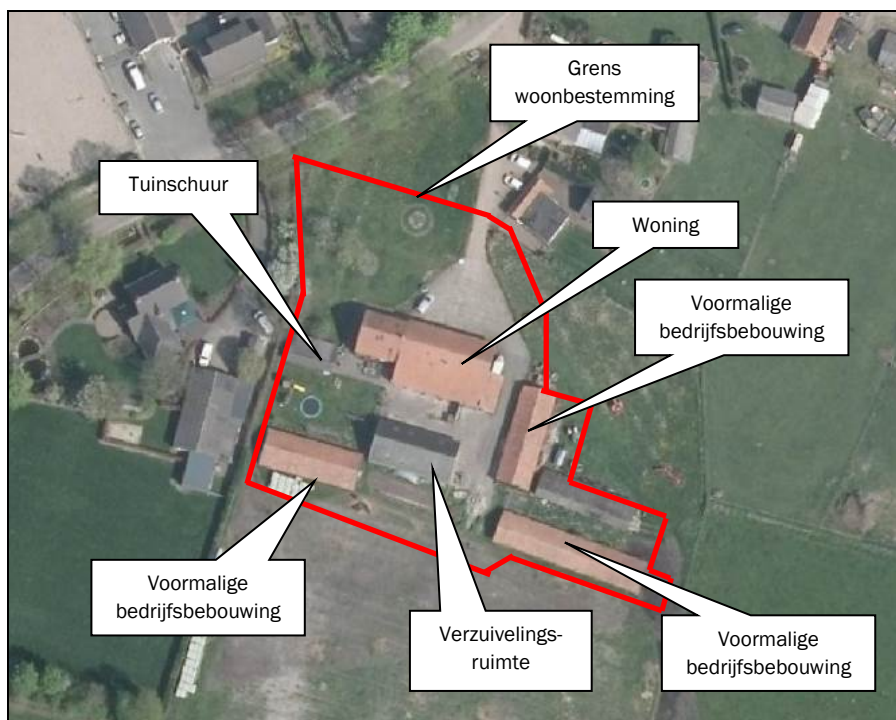
Binnen de inrichting aan de Erenakkerstraat 4 zijn de volgende gebouwen aanwezig:

- Karakteristieke langgevelboerderij (340 m²);
- Bijgebouwen bij de woning, bestaande uit een tuinschuur (55 m²) en voormalige agrarische bedrijfsgebouwen (775 m², waaronder voormalige dierenverblijven en een berging).

In het bijgebouw bij de woning vinden verzuivelingsactiviteiten van de eigen geproduceerde melk plaats. Hiervoor is op 8 februari 2019 een tijdelijke omgevingsvergunning aangevraagd, waarmee deze activiteiten reeds kunnen worden opgestart binnen de vigerende bestemming, vooruitlopend op de vestiging van de streekboerderij.

De locatie Erenakkerstraat 4 wordt middels een inrit ontsloten op de Erenakkerstraat, die ten noorden van het plangebied is gelegen.

De volgende figuren geven een beeld van de huidige situatie.

Figuur 7: Situatieschets bestaande situatie

Figuur 8: Bovenaanzicht bestaande situatie

Figuur 9: Impressie bestaande situatie

Locatie Karlingerweg 7

De locatie Karlingerweg 7 maakt tevens onderdeel uit van het plangebied. Aan de Karlingerweg 7 zijn een drietal bouwwerken gelegen in vervallen staat.

Op deze locatie rust de bestemming 'agrarisch met waarden – landschapswaarden' zonder bouwvlak. De aanwezige bebouwing valt onder het overgangsrecht.

Figuur 10: Luchtfoto bestaande situatie Karlingerweg 5

Omliggende percelen

De percelen welke onderdeel uitmaken van het plangebied zijn nu agrarisch in gebruik en worden al op natuurinclusieve wijze onderhouden en beheerd. De gronden worden reeds minimaal bemest.

Figuur 11: Luchtfoto percelen bestaande situatie

2.2 Gewenste situatie

Het voornemen van de initiatiefnemer betreft de ontwikkeling van een natuurinclusieve streekboerderij. Doelstelling is een biologisch gemengd bedrijf op te richten bestaande uit een (melk)rundveetak, een schaphouderij, een akker- en tuinbouwtak, verzuiveling van de eigen geproduceerde melk en natuur- en landschapsonderhoud (agrarisch natuurbeheer). Verkoop van eigen producten vindt niet plaats binnen het plangebied.

Tevens wordt voorzien in de aanleg van voedselbossen en weides met bomenrijen in combinatie met kruidenrijk grasland waar het melkvee kan grazen.

Ook wordt binnen de natuurinclusieve streekboerderij pluimvee gehouden. Het pluimvee gehuisvest in een mobiel onderkomen. Deze mobiele stal met pluimvee wordt gebruikt om bijvoorbeeld groenstroken te onderhouden. De mobiele stal wordt geplaatst op de verschillende gebieden welke behoren tot de natuurinclusieve streekboerderij en worden niet gehuisvest aan de Erenakkerstraat 4. Deze maken dus geen onderdeel uit van de inrichting aan de Erenakkerstraat 4.

Bij de plaatsing van de rennen wordt rekening gehouden met de beschermingszone van de waterlopen in beheer van het Waterschap.

Binnen het bedrijf worden in de beoogde situatie maximaal 15 stuks melkvee en 4 stuks jongvee gehuisvest. Het vrouwelijk jongvee wordt tot 1 jaar binnen de inrichting grootgebracht, waarna de dieren worden ingezet voor natuurbeheer en het gehele jaar buiten verblijven. Het mannelijk jongvee blijft tot 6 maanden binnen de inrichting, waarna deze als os worden ingezet voor natuurbeheer.

Daarnaast wil initiatiefnemer ook schapen huisvesten binnen het bedrijf. Deze worden ingezet voor het beheer van de omliggende percelen. Dit betreffen maximaal 50 schapen.

Tevens worden in mobiele dierenverblijf maximaal 250 stuks legkippen gehuisvest.

Een deel van de bestaande agrarische bedrijfsbebouwing is sterk verouderd, verkeert in bouwkundig zeer slechte staat en is daarom niet geschikt voor het huisvesten van vee. Dit betreffen de oude kippenschuren (3 schuren in totaal) aan de oostzijde van het perceel. Deze worden gesloopt (oppervlakte circa 465 m²). De overige (voormalige agrarische) bebouwing blijft gehandhaafd.

Ten behoeve van de streekboerderij wordt de volgende bebouwing opgericht:

- Melk- en jongveestal (450 m²): deze stal betreft een vrijloop-compoststal en wordt in de vorm van een dubbele boogstal opgericht. Dit type stal is optimaal voor het comfort en het sociale groepsgedrag van de dieren en levert bovendien waardevolle compost op. In de groeizame periode (lente tot en met de herfst), als het melkvee buiten de stal verblijft, fungeert deze stal voor de teelten van gewassen (planten en bomen);
- Schapenstal (285 m²): in deze stal worden in de winterperiode de schapen gehuisvest;
- Werktuigenberging en melkstal (270 m²);
- Steltenberg (hooiberg) (72 m²): ten behoeve van een vergaderruimte (begane grond) en onderkomen voor vrijwilligers en stagiair(e)s (eerste verdieping). Ten behoeve van de huisvesting van deze personen worden gemeenschappelijke voorzieningen gerealiseerd (gemeenschappelijke ruimte, keuken). Dit betreft een onzelfstandige huisvesting met een logiesfunctie;
- Voerplaat ten behoeve van opslag voer, compost en houtsnippers (in totaal 368 m²).

In de beoogde situatie wordt in totaal 1.445 m² aan bebouwing (gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde) binnen het bouwvlak opgericht. Tezamen met de bestaande bebouwing (705 m²) is in totaal 2.150 m² aan bebouwing aanwezig. Hiervan betreft de oppervlakte bedrijfswoning en bijbehorend bouwwerk 395 m²; het overige gedeelte betreft agrarische bedrijfsbebouwing (1.880 m²).

Buiten het bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen' zijn permanente en tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen toegestaan voor de teelt van gewassen.

Door te kiezen voor meerdere kleine bouwvolumes houdt het erf een kleine 'korrel' en een kleinschalig karakter.

Een bestaand bijgebouw is reeds omgebouwd tot verzuivelingsruimte. Hiervoor is reeds een omgevingsvergunning aangevraagd (8 februari 2019). De producten worden vervolgens gedistribueerd over verschillende verkooppunten; verkoop vindt niet aan huis plaats.

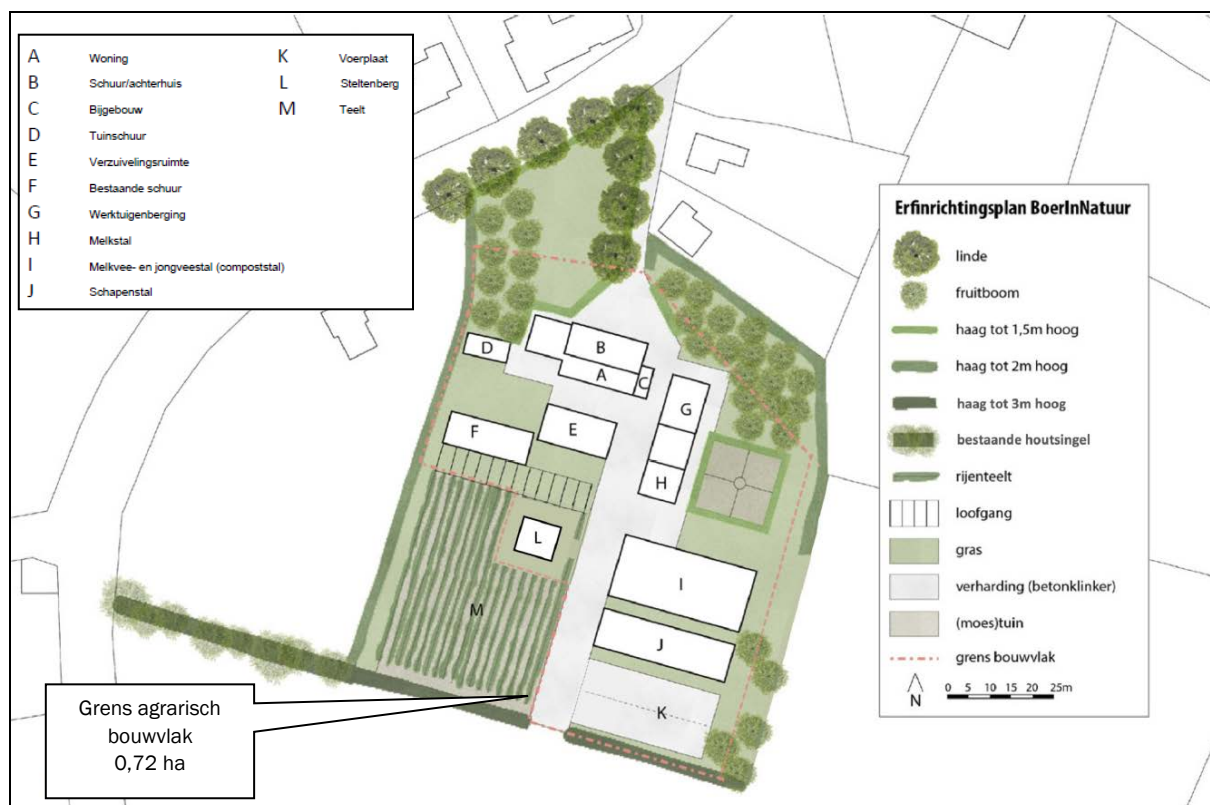
Daarnaast bestaat het voornemen uit het verwerken van opbrengsten uit de voedselbossen tot producten als muesli. Ook deze worden ter verkoop gedistribueerd over verschillende verkooppunten.

De verzuivelingsactiviteiten zullen naar de toekomst toe worden uitgebreid, maar binnen de bestaande bebouwing waar deze reeds zijn vergund.

Verder wordt een gedeelte van het bouwvlak ingericht voor de teelt van diverse soorten gewassen. Binnen de bedrijfswoning wordt een ruimte ingericht waar stagiairs kunnen worden ondergebracht die op het bedrijf stage komen lopen. Tevens wordt een ruimte binnen de steltenberg ingericht ten behoeve van het huisvesten van stagiaires en vrijwilligers. Zij verblijven minimaal 1 week tot gemiddeld maximaal 9 maanden binnen het bedrijf.

Het agrarisch bouwvlak heeft in de beoogde situatie een oppervlakte van circa 0,72 hectare.

De volgende figuur geeft de beoogde situatie weer (zie ook bijlage).

Figuur 12: Situatieschets beoogde situatie

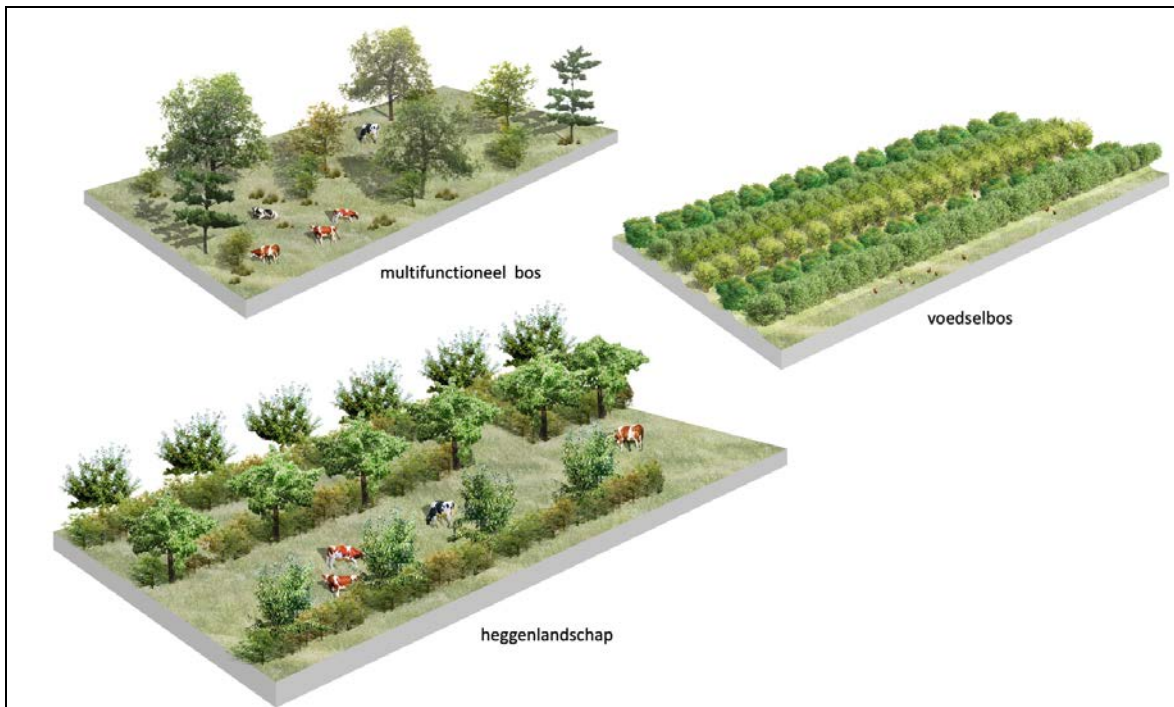

Figuur 13: Visualisatie beoogde situatie (op ooghoogte)

Bij de bedrijfsvoering worden omliggende gronden betrokken voor de aanleg van voedselbossen en de aanleg van landschaps- en natuurlijke elementen die een bijdragen leveren aan de biodiversiteit in het gebied en de ontwikkeling van Natuur Netwerk Brabant. In totaal bedraagt het areaal circa 25 hectare. Circa 14,5 ha van deze gronden zijn gelegen binnen de gemeente Maashorst en maken onderdeel uit van het plangebied. De overige gronden zijn gelegen binnen de gemeente Bernheze.

Landschapselementen landbouwgronden

In het landschapsplan wordt gebruik gemaakt van de volgende landschapseenheden op de diverse gronden rondom de locatie Erenakkerstraat 4 (zie volgende figuur):

Figuur 14: Toe te passen landschapseenheden

1) Voedselbos

De hoogte van de meerjarige gewassen wordt beperkt tot 3 meter om de oogst werkbaar te houden. De afstand tussen de rijen is 4 meter, de plantafstand 75 centimeter. Het beheer omvat druppelirrigatie en concurrerende kruiden weghalen. Daarna vooral dunningssnoei, en het maaien van de vegetatie naast de rij. De teelten zijn onder andere blauwe honingbes, jostabes, krentenboom, roomappel, kweepeer en perzik met tussen de rijen in tuinbouw en legkippen in mobiele rennen. Het voedselbos zal bijdragen aan de biodiversiteit door een vroeg en lang stuifmeelseizoen.

2) Heggenlandschap

Het heggenlandschap bestaat uit weilanden en akkers van 25 tot 50 meter breed, omzoomd met heggen, bestaand uit lagere struiken en bomen als hazelaar en appel. Begrazing door vee zorgt ervoor dat de onderste 2 meter de heg smal blijft, daarboven kan de kruin iets uitdijen. Op termijn zullen de hazelaars gedund worden om productief te blijven. Net voor de oogst zal het onderliggende grasland kort gemaaid worden, om de noten en appels te kunnen rapen. Synergie tussen heggen en het grasland ontstaat door de heggen en smalle weilanden van 25 meter breed. De heg zorgt voor een onbewerkte strook van 1 meter breed met hoger opgaande kruiden. Bij bewerkingen is er altijd een strook heg dichtbij waar niets gebeurt als vlucht- en schuilmogelijkheid. Dit effect wordt versterkt door te werken met een mozaïeksysteem, waarbij de weilanden om en om geweid of gemaaid of gehooid worden. Zo is er altijd kort en lang gras redelijk dicht bij elkaar in de buurt. In kort gras kunnen kuikens foerageren, in het lange kunnen ze vluchten. De lange rechte lijnen die de heggen vormen kunnen bevorderlijk zijn voor vleermuizen. Heggen kunnen tevens dienen als schaduw voor de aanwezige bosbeek, dan zullen er ook hoger opgaande vrucht- en notenbomen toegevoegd worden.

3) Multifunctioneel bos

Bossen met halfopen karakter vormen de overgang tussen gesloten bos en bovenstaande landschapseenheden. Deze multifunctionele bossen hebben een functie voor voedselproductie,

koolstofvastlegging, biodiversiteit, recreatie en op termijn mogelijk ook houtproductie en extensieve begrazing. De keuze van boomsoorten wordt afgestemd op deze functies. Voorbeelden zijn kastanje, appel, walnoot, peer, kerspruim, hazelaar et cetera.

Stedenbouwkundige opzet erf

Door te kiezen voor meerdere kleine bouwvolumes in plaats van één grote stal houdt het erf een kleine 'korrel' en een kleinschalig karakter.

De boogstallen zijn relatief laag en blijven daardoor ondergeschikt aan het hoofdgebouw. Bovendien zijn zij transparant en worden zij voorzien van beplanting (druivenranken in de melkveestal, bomen in de schapenstal), waardoor zij minder massief ogen en als het ware een geleidelijke overgang vormen naar het open landschap.

De nieuwe melkstal wordt haaks op de richting van de overige gebouwen te plaatsen, zodat een compact 'binnenerf' wordt gerealiseerd en extra variatie wordt aangebracht in het bebouwingsbeeld. Dit sluit aan op de typische kleinschalige en gevarieerde structuur van de boerenerven in het gebied.

De steltenberg op het achtererf vormt een extra architectonisch accent langs de centrale as van het erf en markeert de overgang naar het open landschap. De benedenverdieping blijft gedeeltelijk open, waardoor het geheel transparant oogt.

Beeldkwaliteit

De boogstallen hebben een lichte en transparante constructie en vallen door hun geringe hoogte weinig op in het landschap. De functionele boogvorm wijkt af van de traditionele agrarische bebouwing in dit gebied, maar dit laat juist zien dat hier op een nieuwe en innovatieve manier invulling wordt gegeven aan het agrarisch bedrijf. De beplanting in de stallen c.q. kassen (deels seizoensgebonden, deels permanent) past bij het innovatieve karakter en geeft een extra groen accent aan het erf. Deze bijzondere combinatie van techniek en natuur is kenmerkend voor het hele bedrijf.

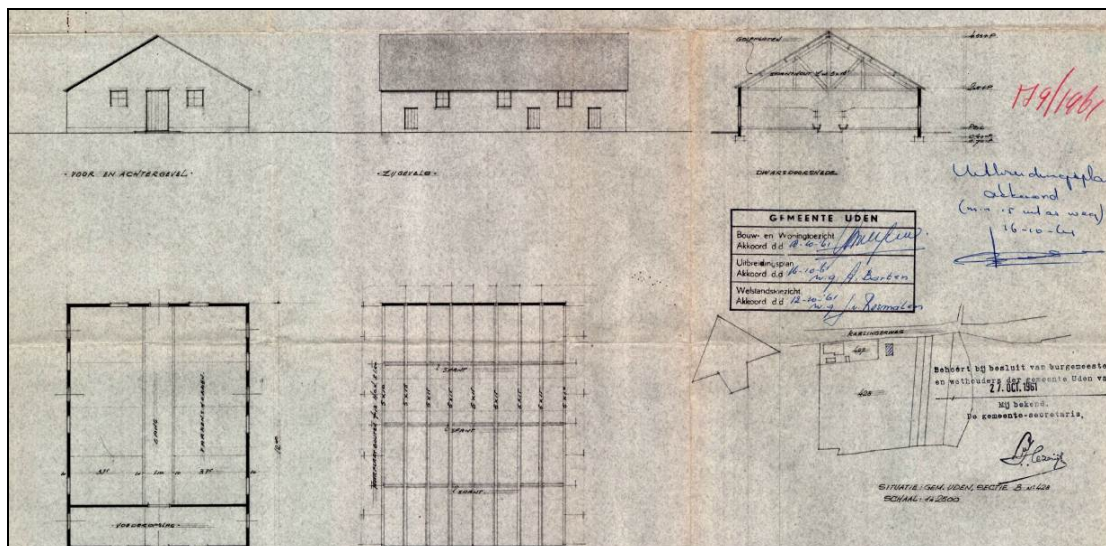
De nieuwe melkstal op het 'binnenerf' sluit qua vorm en uitstraling meer aan bij de bestaande bebouwing. Voor de gevelbekleding en het dak wordt zo mogelijk gebruik gemaakt van materiaal dat vrijkomt bij de sloop van de bestaande schuren, zoals het gepotdekselde hout en de rode dakpannen. Streven is om circulair te bouwen.

Ook de steltenberg wordt zoveel mogelijk van lokale materialen gebouwd. De houten staanders komen uit een bosperceel op het bedrijf. De gevels van de bovenverdieping worden gemaakt van geperst stro, als referentie aan een traditionele hooiberg.

De foto's laten referenties zien van de voorgestelde (beeldkwaliteit van de) bebouwing en beplanting en daarbij visualisaties van het toekomstige erf.

Locatie Karlingerweg 7

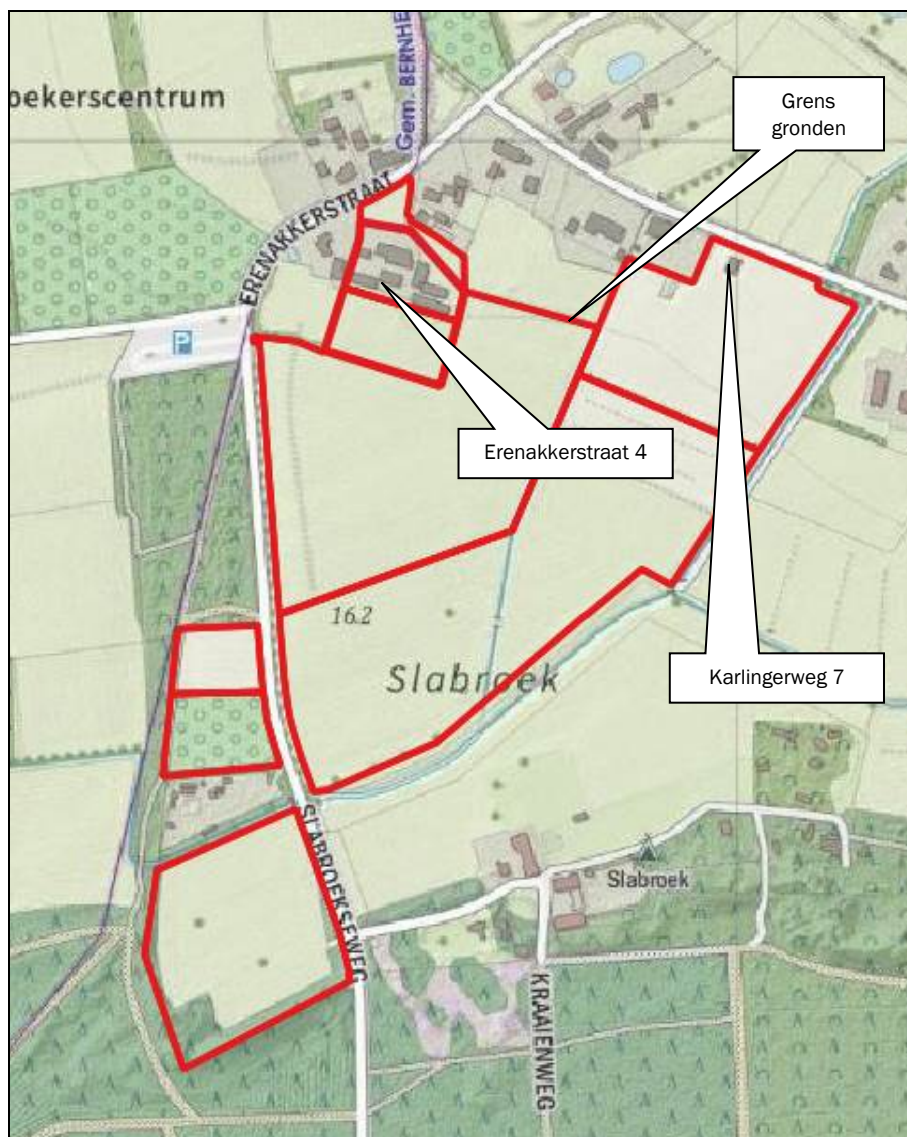
Op de locatie Karlingerweg 7 (naast nr. 5) is een drietal bouwwerken gelegen. Twee van de drie gebouwen betreffen bouwvallen en worden gesloopt. Voor de bouw van Karlingerweg 7 (oorspronkelijk behorende bij het agrarisch bedrijf Karlingerweg 5) is op 27 oktober 1961 een bouwvergunning verleend (zie volgende figuur).

Figuur 15: Bouwtekening bij vergunning varkensschuur Karlingerweg 7 (behorende bij Karlingerweg 5)

Daarbij wordt deze in het bestemmingsplan verankerd middels de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – veldschuur'.

De volgende figuur toont de ligging van de gronden rondom het plangebied.

Figuur 16: Ligging gronden rondom locatie Erenakkerstraat 4

De volgende paragraaf bevat een uitgebreide omschrijving van het toe te passen bedrijfsconcept.

2.3 Beschrijving concept 'natuurinclusieve streekboerderij'

Het te vestigen agrarisch bedrijf betreft een natuurinclusieve streekboerderij. Dit bedrijf is gestoeld op het concept natuurinclusieve landbouw.

Bij natuurinclusieve landbouw produceren agrariërs voedsel en gewassen in harmonie met milieu, natuur en landschap door natuurlijke processen in de bedrijfsvoering te integreren, te zorgen voor een gezond bodem- en watersysteem, een aantrekkelijk landschap en biodiversiteit, passend binnen een economisch rendabele bedrijfsvoering. Natuurinclusieve agrariërs zorgen voor kruidenrijke graslanden, leggen houtwallen en kruidenrijke perceelsranden aan voor nuttige insecten die gewassen behoeden voor ziekten. Ze combineren verschillende gewassen, gebruiken en bewerken de bodem minder intensief om uitputting tegen te gaan, passen ruige mest en groenbemesters toe en voorkomen het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Op deze manier kan het bodemleven zich weer herstellen, wordt de bodem weer vitaal en spoelen meststoffen niet meer uit. Daarnaast krijgen de dieren meer ruimte voor hun natuurlijk gedrag. Natuurinclusieve landbouw zorgt voor een vitale en weerbare bodem en het sluiten van kringlopen en kan op deze manier een uitstekende rol spelen.

Binnen het bedrijf worden geen kunstmest of bestrijdingsmiddelen gebruikt en al de producten die worden geproduceerd zoals noten, fruit, bessen, graan en zuivel worden afgezet in de regio. De streekboerderij wordt ondersteund door een fonds dat speciaal is opgericht voor 'natuurinclusieve streekboerderijen'. Dit fonds brengt kennis in en helpt bij de financiering van de start-up fase. Het fonds wil meer van dit soort bedrijven ontwikkelen in Brabant en de rest van Nederland.

Fonds Natuurinclusieve Streekboerderijen

Het fonds wil samen met de initiatiefnemer meerwaarde creëren in voedselproductie, dierenwelzijn, landschapsbeheer en natuurontwikkeling. Het fonds maakt maximaal gebruik van ecologische principes en wil kringlopen zo veel mogelijk sluiten, om daarmee een breed en gezond voedselpakket aan te kunnen bieden aan de streek. Inkoop en afzet vinden in principe plaats binnen een straal van 25 kilometer rond het bedrijf. Het opbouwen van een hechte 'community' van vrijwilligers, streekbewoners, leveranciers en afnemers is onderdeel van de aanpak van het fonds. Het fonds draagt bij aan de volgende opgaven:

- Zorg voor cultuurlandschap en een gezonde leefomgeving;
- Duurzame voedselketen;
- Waarde van natuur en het vergroten van de biodiversiteit;
- Betekenis van het platteland voor de stad;
- Investeren in sociale innovatie en leefbaarheid.

Concreet hanteert het fonds de volgende vijf doelstellingen en bijbehorende kennisclusters:

- 1) Kringlopen sluiten in de macrowereld, natuurlijk landschap ontwikkelen, streekbewoners binden mede door levering gezonde voeding in gewenste hoeveelheden. Gezond voedsel is uitgangspunt voor teeltplannen, compostbehoefte en overeenkomstige ontwikkelingen in de dierhouderij;
- 2) Biodiversiteit ontwikkelen met focus op micro-organismen en synergie, zelfregulering en weerstandsvermogen in het ecosysteem verhogen;
- 3) Streekeconomie ontwikkelen met focus op circulariteit: verminderen van extern grondstoffengebruik, uitstoot en afval. De producten van de Streekboerderij Slabroek worden rechtstreeks afgenomen door de streekbewoners. De mate waarin zij zich verbonden voelen aan de manier van produceren en daarmee de bereidheid de producten te kopen en boerderijaandelen te verwerven, bepaalt in belangrijke mate de waarde van streekboerderij;
- 4) Arbeidsbesparing, onder andere door optimale combinaties van mechanisatie, automatisering en schaalvergroting;
- 5) Energiebesparing door energieverbruik en CO₂-emissie uit fossiele energie te minimaliseren.

Op basis van deze doelen en met inzet van kennis uit de verschillende clusters wordt de ontwikkeling van de bedrijven continu gemonitord en worden continu risicoanalyses uitgevoerd, zodat de bedrijfsvoering tijdig aangepast kan worden aan nieuwe inzichten. Dit is van belang omdat er op dit moment nog weinig praktijkervaring is met de commerciële toepassing van agroforestry.

Doelen en uitgangspunten streekboerderij Slabroek

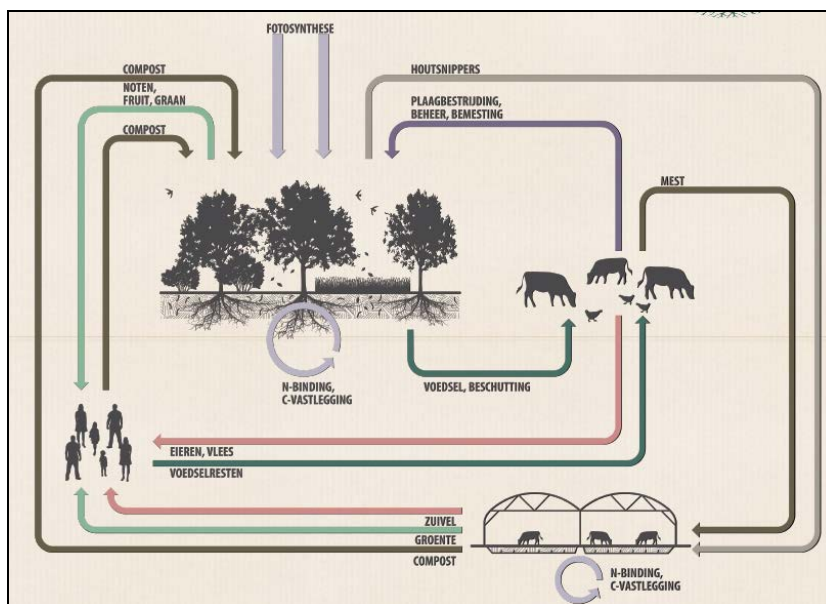
De doelen voor de Streekboerderij Slabroek liggen in het verlengde van de eerdergenoemde algemene doelen van het Fonds. Het gaat om gezonde voedselproductie voor de streekbewoners in een aantrekkelijk landschap, met versterking van het ecosysteem en optimale levering van ecosysteemdiensten. Hiermee wordt de ontwikkeling van een meer circulaire streekeconomie bevorderd.

Meerjarige gewassen als natuurlijke mineralenpomp

De streekboerderij Slabroek is een grondgebonden gemengd bedrijf gebaseerd op meerjarige planten en bomen in synergie met (eenjarige) akker- en tuinbouw en dierhouderij. Er wordt geen gebruik gemaakt van kunstmest, bestrijdingsmiddelen, krachtvoer en andere externe inputs. Dit is mogelijk omdat maximaal gebruik wordt gemaakt van het regeneratieve vermogen van de natuur. Bomen spelen hierin een cruciale rol. Met hun wortelstelsel mobiliseren ze water en mineralen uit de diepere ondergrond voor de plantengroei. Met hun bladerdek zetten ze koolstof uit de lucht om in organisch materiaal, dat deels resulteert in eetbare vruchten en noten en deels via bladval de bodem weer verrijkt. Deze natuurlijke ‘mineralenpomp’ is de motor om kringlopen te sluiten in de agroforestry. Dit systeem is het meest productief langs bosranden, omdat hier extra licht invalt en ook struiken en kruiden groeien, die op hun beurt voor extra productie en verrijking zorgen.

Daarom wordt in het kleinschalige landschap rond Slabroek gewerkt met heggen en bomenrijen: deze creëren nog meer randlengte en daarmee een maximale organische productie.

De volgende figuur toont het concept van de mineralenkringloop.

Figuur 17: Schema mineralenkringloop

Wisselwerking tussen planten en dieren

Daarnaast is de natuurlijke wisselwerking tussen planten en dieren een belangrijke factor om nutriëntenkringlopen te sluiten en plagen (van insecten of onkruiden) te voorkomen. In de gangbare monofunctionele landbouw is deze wisselwerking vrijwel afwezig, maar op de streekboerderij Slabroek wordt juist naar maximale synergie gezocht, bijvoorbeeld door extensieve begrazing van heggenslandschappen door koeien en van voedselbossen door kippen.

Zeer belangrijk voor het sluiten van de stikstof- en koolstofkringlopen is de geplande vrijloopstal met houtsnipper-compostbed. In de stal wordt de mest onmiddellijk omgezet in hoogwaardige compost. Mest en urine worden direct gescheiden door de fysieke eigenschappen van de houtsnippers, waardoor de vorming van ammoniak tegengegaan wordt. In de meetresultaten van vrijloopstallen worden een lage emissie per m² gevonden. De compost wordt vervolgens zorgvuldig en evenwichtig toegepast in de teelten. De houtsnippers voor het winterligbed van de koeien wordt gemaakt van het snoei- en resthout uit de directe omgeving, wat bijdraagt aan het sluiten van de koolstofkringloop.

Gezond bodemleven

De compost stabiliseert het opbrengend vermogen van de bodem en draagt in belangrijke mate bij aan een gezond bodemleven en een goede bodemstructuur. Daarnaast wordt het organische-stofgehalte in de bodem verhoogd door stikstofbindende gewassen, met name gras-klaverteelt. Het kruidenrijke grasland

bevat meerdere grassoorten (voor een sterke draagkrachtige grasmat), meerdere klavers (voor diversiteit in eiwit en stikstofbinding), en kruiden als smalle weegbree, cichorei en duizendblad (voor diversiteit in mineralen, en de gezondheid).

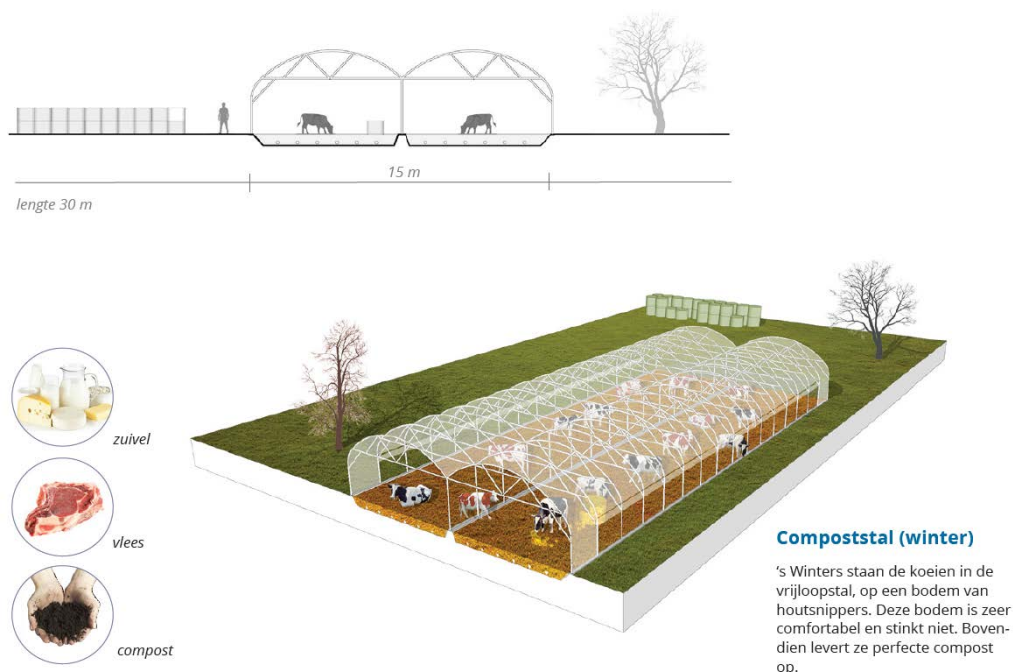
Juist omdat maximaal gebruik wordt gemaakt van natuurlijke processen is het belangrijk om teelten goed af te stemmen op de draagkracht en de productiviteit van het landschap, zoals men dat vroeger ook al deed. Op basis van een analyse van de bodem en het watersysteem en bestudering van historische kaarten is een uitgekiend landschapsplan opgesteld. Er wordt onderscheid gemaakt in vier landschapseenheden met eigen teeltsystemen en natuurwaarden: voedselbos, heggenlandschap, boomgalerij en boomweide.

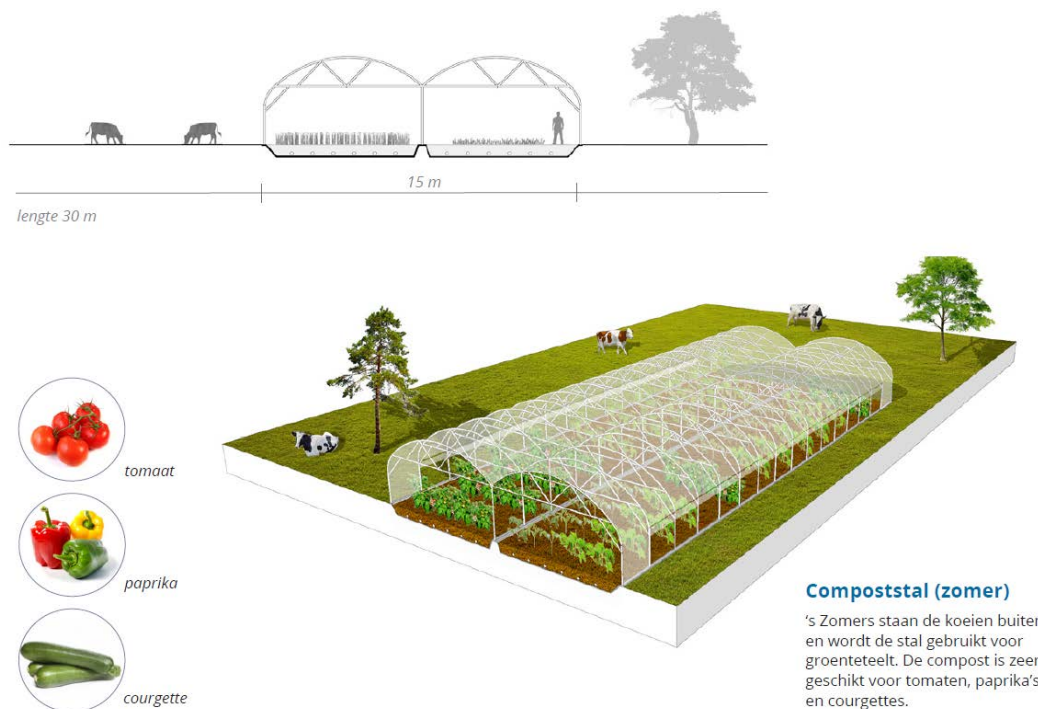
De productievere teelten liggen op de rijkere esgronden rond de boerderij, de extensievere teeltsystemen liggen op de armere gronden en sluiten aan op het omringende natuurgebied 'de Maashorst', dat eveneens afwisseling kent tussen bos en bosweiden. Bij ontwerp en aanplant van heggen en boomrijen is aangesloten op het kleinschalige verkavelingspatroon van het historische cultuurlandschap, met veel houtsingels, vaak op rabatten.

Het geheel levert een bijzonder nieuw voedsellandschap op, dat enerzijds refereert aan het historische cultuurlandschap, maar daar ook nieuwe landschapseenheden aan toevoegt, zoals boomgalerij en voedselbos.

Compoststal

Voor de invulling van de veehouderijtak moet er nieuwe stalruimte komen voor het vee. Een aantal verouderde schuren op het erf worden gesaneerd. Voor de nieuwe melkveestal wordt een vrijloop-compoststal gebouwd, met een lichte en transparante constructie, in de vorm van een dubbele boogstal. In de perioden dat de koeien buiten staan wordt de stal gebruikt als tuinbouwkas. De melkveestal wordt uitgevoerd als een vrijloopruimte onder foliedak met als bodem een houtsnipperbak met onderin luchtafzuiging (zie volgende figuur).

Figuur 18: Te realiseren compoststal

De houtsnippers vormen een comfortabel ligbed en worden tijdens het stalseizoen gemengd met de verse mest. Zodoende composteren de houtsnippers reeds in de stal al grotendeels tot compost. Deze stabiele verbinding tussen koolstof en stikstof, geeft een trage 'veilige' bemesting en vormt een stevige bron van organisch stof. Organisch stof of humus is van groot belang specifiek voor zandgrond. Het zorgt voor bodemleven, houdt de mineralen vast en verhoogt het vochtleverend vermogen van de grond.

De vrijloopstal op basis van compostbodem staat volop in de belangstelling. Dit vanwege de voordelen voor diergezondheid en dierwelzijn (de koeien kunnen er vrij rondlopen), de beperkte emissies en de economische aantrekkelijkheid. De laatste jaren zijn er verschillende soorten compost uitgetest zoals rietbodems en bodems van beheersgras. De bodem met houtsnippers gaf de meest stabiele resultaten. Ook zijn er verschillende bewerkingen uitgetest waaronder spitten, frezen, ploegen, cultiveren en lostrekken. Uit de ervaringen blijkt dat het jaargetijde en de snelheid waarmee de bodem opdroogt bepaalt hoe intensief de bodembewerking dient te zijn. Ook het aantal koeien op de bedding en de hoogte van de melkproductie en daarmee mestproductie spelen een rol. Een zachte luchtige bodem zorgt voor een goede opname van de urine aan de houtige bodem c.q. de compost en vermindert daardoor ammoniakemissie. In een compoststal komt zodoende geen dunne fractie (gier) vrij, uitsluitend vaste fractie in de vorm van compost. Compost is een humusachtig product dat ontstaat na ontbinding van organisch materiaal. Het bevat levende organismen en gemineraliseerde plantenvoedende elementen. Het is een stabiel en veilig product. Een goed functionerende compostbodem met daarop melkkoeien is door het bindend vermogen van onder andere ammoniak nagenoeg reukloos.

In een compoststal zijn voergangen, voerhekken en waterbakken aanwezig, net zoals in een traditionele ligboxenstal. De initiatiefnemer kiest niet voor een voergang of voerhek maar gaan werken met voerruiven die opgesteld worden op de compostbodem en dagelijks worden bijgevoerd. De koeien kunnen lopen en liggen waar ze willen. De mest en urine worden gedroogd door de lucht en het zonlicht. Het product is makkelijk te hanteren en het is ook beter voor de grond omdat het geen verzurend effect heeft. De compoststal kan duidelijke verbeteringen aangeven mits de stal goed gemanaged wordt.

De kritische succesfactoren zijn;

- Goede stallay-out met voldoende ruimte voor de dieren;
- Gebruik van fijne houtsnippers en zaagsel;
- Dagelijks cultiveren;
- Tijdig bedding materiaal toevoegen;

- Ventileren;
- Koeien goed voorbehandelen voor het melken.

Informatieve en educatieve functie

Via informatievoorzieningen en bestaande wandelpaden wordt dit beleefbaar gemaakt voor de bezoekers. Ook het erf krijgt een nieuwe inrichting, met onder meer een innovatieve houtsnippercompoststal en een kleine fruitkwekerij met teeltondersteunende voorzieningen. Slabroek wil een voorbeeld zijn voor professionele natuurinclusieve kringlooplandbouw dat bredere navolging verdient. Daarom wordt ook veel geïnvesteerd in voorlichting, kennisontwikkeling en kennisuitwisseling.

Wandelaars in het gebied en bezoekers van het natuurcentrum De Maashorst komen langs zuid, west en oost via paden langs de percelen van de streekboerderij. Langs deze percelen wordt informatie gegeven over natuurinclusieve landbouw en voedselbossen. Op het perceel ten noorden van het bezoekerscentrum wordt informatie gegeven over de breuk en het wijstverschijnsel, hier komt een nieuwe wandelmogelijkheid.

Op de Erenakkerstraat 4 is geen ruimte voor spontane bezoeken van wandelaars. De boerderij kan echter wel op afspraak worden bezocht en bij rondwandelingen en open dagen. 10x per jaar zal een open dag en rondwandeling plaatsvinden en 15 keer per jaar bedrijfsbezoeken. Hiervoor is voldoende parkeerruimte aanwezig op het voorerf. Tevens is er een bezoekerstoilet.

3. Beleid

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de Nederlandse leefomgeving. Hiermee kunnen we inspelen op de grote uitdagingen die voor ons liggen. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet de Rijksoverheid een proces in gang waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden. Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven vanuit de NOVI is combinaties te maken en win-win situaties te creëren. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van de ruimte;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
- Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Onderhavige ontwikkeling draagt met dit initiatief onder andere bij aan de zorg voor een leefbare omgeving. Verder is in de NOVI geen specifiek beleid opgenomen voor onderhavige ontwikkeling.

3.1.1. Visie 'Landbouw, Natuur en Voedsel: Waardevol en Verbonden'

Op 8 februari 2018 heeft het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de visie 'Landbouw, Natuur en Voedsel: Waardevol en Verbonden' gepresenteerd. Deze visie beschrijft de omslag naar kringlooplandbouw en wat het van Nederland zal vragen, om de toekomst van onze voedselvoorziening veilig te stellen. Doel is dat Nederland koploper in de kringlooplandbouw wordt.

In een stelsel van kringlooplandbouw gebruiken akkerbouw, veehouderij en tuinbouw in de eerste plaats grondstoffen uit elkaars ketens en reststromen uit de voedingsmiddelenindustrie en voedingsketens. Die circulaire ketens kunnen verschillend zijn ingericht: binnen een bedrijf, een regio, Nederland of grensoverschrijdend. Resten uit de agrarische sector en de voedselketen (gewasresten, voedselresten, procesafval, mest, compost) worden opnieuw benut of verwerkt tot nieuwe (hulp)producten. Kringloopbedrijven verbruiken zo min mogelijk energie en gebruiken zo veel mogelijk hernieuwbare energie.

Vee wordt in de eerste plaats gevoed met gras, voedergewassen of gewasresten van het eigen bedrijf of uit de directe omgeving en resten uit de voedingsindustrie. De grondgebondenheid – de band tussen de bedrijfsvoering en de grond die voor landbouw beschikbaar is – wordt weer sterker en de ondernemer kan beter rekening houden met de cultuurhistorische waarden van het landschap. Bij het bodembeheer wordt toegewerkt naar het toepassen van bewerkte dierlijke mest en steeds minder kunstmest. Akkerland en weilanden krijgen zo hoogwaardige organische mest op basis van gewasresten of dierlijke mest. Daarmee neemt de nu nog belangrijke rol van kunstmest steeds verder af.

De bodem vormt de basis van kringlooplandbouw. Een goede bodemkwaliteit vraagt een evenwichtig en verantwoord gebruik van mest en gewasbeschermingsmiddelen, uitgekiende bouwplannen en bewerking met machines die afgestemd zijn op het draagvermogen van de bodem.

De veehouderij levert in de kringloopbenadering een belangrijke bijdrage aan efficiënt grondstoffengebruik. De inzet van het kabinet voor de periode tot 2030 is de nutriëntenkringlopen in de veevoeding te verkleinen en op het laagst mogelijke niveau te sluiten. Het zo veel mogelijk voorkomen van verliezen van voedsel, reststromen, koolstof, energie en water is hierbij van belang. In de genoemde periode vindt een omslag plaats waardoor veehouders steeds meer voer gebruiken dat zij zelf hebben geteeld of hebben aangekocht van bij voorkeur lokale of regionale producenten. Ook benutten zij in het veevoer steeds meer rest- en bijproducten uit de humane voedingsindustrie.

Bij verdere verduurzaming van de veehouderij past ook de overgang naar integraal duurzame en emissiearme stal- en houderijsystemen. Deze verbeteren het leefklimaat voor mens en dier en verlagen of voorkomen de emissies van broeikasgassen, ammoniak, geur en fijnstof. De huisvesting van dieren biedt ruimte aan hun natuurlijke gedrag en wordt gecombineerd met een goede zorg vanuit hun specifieke behoeften.

Voor de melkveehouderij blijft de koe in de wei het uitgangspunt: weidegang wordt maatschappelijk gewaardeerd, onder andere uit oogpunt van dierenwelzijn en landschap.

Voor de plantaardige teelten betekent kringlooplandbouw dat steeds nauwkeuriger geteeld wordt naar draagkracht van de bodem en met uitgekiende bouwplannen, bemesting op maat en preventie van ziekten, plagen en onkruiden.

Er zijn veelbelovende nieuwe initiatieven met betrekking tot stroteelt, agroforestry en permacultuur. Daar waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, is dit conform de principes van geïntegreerde gewasbescherming, nagenoeg zonder emissies naar het milieu en zonder residuen.

In de context van deze visie over kringlooplandbouw past het om de nadruk te leggen op de verbinding van landbouw en natuur. Hier is voor de biodiversiteit de meeste winst te behalen.

De grootste opgave om te komen tot een gezond ecologisch systeem in Nederland ligt op dit moment in het agrarisch gebied. De kringloopbenadering en het streven naar minimale emissies van schadelijke stoffen naar de omgeving zijn cruciaal voor een betere verbinding van landbouw en natuur. En andersom is de natuur van cruciaal belang voor het streven naar een kringlooplandbouw. Een optimaal gebruik van de biodiversiteit in de bodem en op en rond het bedrijf werkt mee aan het sluiten van kringlopen.

Een werkwijze die goed aansluit bij kringlooplandbouw is natuurinclusieve landbouw; deze concepten overlappen elkaar gedeeltelijk. Natuurinclusieve landbouw gaat ervan uit dat het heel goed mogelijk is om de natuur te verbeteren via landbouw en in te zetten voor de landbouw. Bij zowel natuurinclusieve als kringlooplandbouw staat het streven naar een zorgvuldig gebruik van natuurlijke hulpbronnen, het duurzaam beheren van de bodem en het minimaliseren van emissies centraal. Waar bij kringlooplandbouw het accent ligt op het sluiten van kringlopen van mineralen en grondstoffen, ligt dat bij natuurinclusieve landbouw op een verantwoord gebruik daarbij van natuur en natuurlijke processen. De combinatie van de twee werkwijzen leidt tot een sterkere biodiversiteit die nuttig is voor de bedrijfsvoering.

Natuurinclusieve landbouw kan lokaal worden ingericht, maar wint aan kracht als daar op regionale schaal voor wordt gekozen. Dan kan het ook leiden tot de ontwikkeling van een natuurinclusief boerenlandschap met een hoge belevingswaarde (en een basis voor streekproducten) en een grotere waarde voor de natuur en natuurgebieden in de regio.

Onderhavige ontwikkeling sluit naadloos aan bij de doelstellingen en speerpunten die in de nieuwe landbouwvisie centraal staan. Het natuurinclusieve, op kringlooplandbouw gestoelde bedrijfsconcept, past hier goed bij.

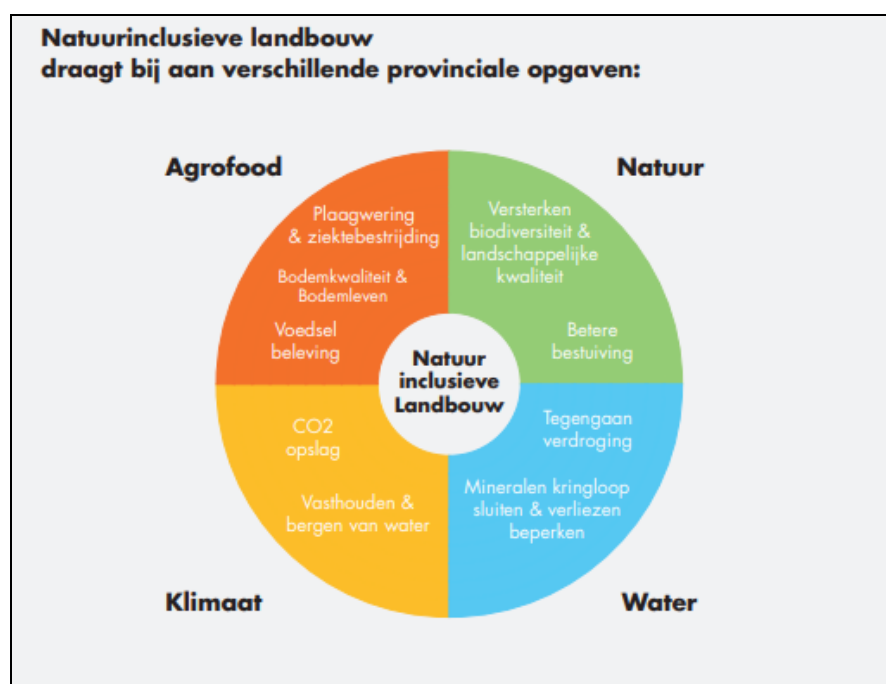
3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Beleid natuurinclusieve landbouw

De provincie wil dat het aantal natuurinclusieve bedrijven in de provincie sterk toeneemt. Met name in gebieden die grenzen aan het natuurnetwerk en in grondwaterbeschermingsgebieden. De focus ligt op samenwerkende agrariërs die gebiedsgericht doorontwikkelen, zodat een groot effect voor het bodem- en watersysteem en de ecologie wordt bereikt. De agrariër onderneemt, de overheid faciliteert. Dit doet de provincie om ondernemers te helpen bij hun doorontwikkeling naar natuurinclusieve landbouw (meehelpen opstellen businessplan, aanwijzen van pilotbedrijven).

De provincie neemt het initiatief om een bredere beweging in gang te zetten, waarbij natuurinclusieve ondernemers samenwerken met regionale partijen uit de agrofoodketen. Met als doel dat regionale voedselketens tot stand komen en dat agrariërs betaald krijgen voor de meerwaarde van hun duurzaam geproduceerd voedsel en de maatschappelijke en ecologische diensten.

Binnen het provinciaal deel van het natuurnetwerk is het mogelijk om agrarisch grondgebruik te combineren met het beheer van minder kritische natuurtypen, zoals kruidenrijke graslanden en natuurakkers.

Figuur 19: Bijdrage natuurinclusieve landbouw aan provinciale opgaven

Onderhavige ontwikkeling sluit aan bij de doelstellingen van de provincie en past derhalve in het beleid.

3.2.2 Omgevingsvisie Noord-Brabant

Op 14 december 2018 is de Omgevingsvisie Noord-Brabant ('De kwaliteit van Brabant; Visie op de Brabantse Leefomgeving') vastgesteld.

De Omgevingsvisie is een samenhangende visie op de fysieke leefomgeving en bevat de belangrijkste ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren (tot 2050). Dat gaat om ambities op gebied

van de energietransitie, een klimaatproof Brabant, Brabant als slimme netwerkstad en een concurrerende, duurzame economie. De visie geeft ook aan op welke nieuwe manieren de provincie met betrokkenen wil samenwerken aan omgevingsvraagstukken en welke waarden daarbij centraal staan.

De reden voor het opstellen van een Omgevingsvisie is de Omgevingswet, die naar verwachting in 2021 in werking treedt. In de Omgevingswet voegt het Rijk alle regels voor de fysieke leefomgeving samen; over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De nieuwe wet zorgt voor minder en overzichtelijke regels, een samenhangende benadering van de leefomgeving, ruimte voor lokaal maatwerk en betere en snellere besluitvorming. De wet verplicht provincies en gemeenten een visie op de leefomgeving te ontwikkelen.

Die visie is zelfbindend, dat wil zeggen dat een overheidslaag zich aan haar eigen visie moet houden. Een overheid kan de keuzes uit de Omgevingsvisie vastleggen in regels, de Omgevingsverordening. Aan die regels moeten overheden, bedrijven en burgers zich houden.

Ten aanzien van de landbouw wordt gestreefd dat in 2050 de bestaande problemen in de fysieke leefomgeving opgelost. De landbouw produceert op een duurzame manier en onze natuur en landschappen zijn veerkrachtig en aantrekkelijk. De bodem-, water en luchtkwaliteit zijn weer gezond.

Dankzij investeringen in natuur, verdrogingsbestrijding, bodem, waterkwaliteit, een groene (natuurrijke) inrichting van woon- en werkgebieden en het terugdringen van emissies uit landbouw en industrie is zowel de menselijke leefomgeving als die voor flora en fauna verbeterd. Dit leidt tot een goed welbevinden en een grote soortenrijkdom.

De ontwikkeling past binnen het beleid zoals opgenomen in de Omgevingsvisie. Door de natuurinclusieve insteek en het op de kringlooplandbouw gerichte bedrijfsconcept wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het terugdringen van emissies van milieubelastende stoffen, het verbeteren van de biodiversiteit, de bodemgesteldheid en het dierenwelzijn.

3.2.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 25 oktober 2019 de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant vastgesteld, vooruitlopend op de Omgevingswet (geconsolideerd op 1 augustus 2023). Deze wet vervangt 26 wetten en verschillende regelsystemen op nationaal niveau. Vanwege de Omgevingswet moet ook de provincie haar regelsysteem aanpassen. Het doel van deze verordening is het bij elkaar brengen van alle regels (uit een aantal provinciale verordeningen) over de fysieke leefomgeving in één verordening. Deze verordening vervangt onder andere de Verordening ruimte Noord-Brabant.

De volgende figuren betreffen uitsneden van de kaarten van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. Het plangebied is gedeeltelijk gelegen binnen 'landelijk gebied', 'groenblauwe mantel' en grotendeels binnen Natuur Netwerk Brabant (zie volgende figuur).

 Natuur Netwerk Brabant

Figuur 20: Uitsnede kaart 'Instructieregels gemeenten: basiskaart Landelijk gebied' en 'Instructieregels gemeenten: natuur en stiltegebieden' Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (plangebied rood omkaderd)

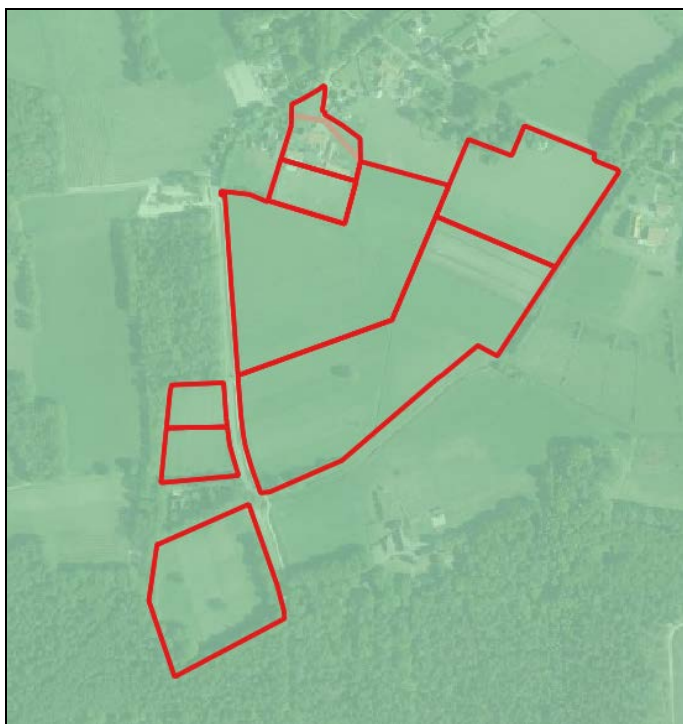
Daarnaast is het plangebied gelegen binnen de zone 'beperkingen veehouderij' en 'verbod uitbreiding veehouderij' (zie volgende figuur). De regels voor stalderingsgebied zijn echter niet van toepassing aangezien het initiatief niet ziet op de huisvesting van hokdieren.

 Verbod uitbreiding veehouderij

Figuur 21: Uitsnede kaart 'Rechtstreeks werkende regels: landbouw' Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (plangebied rood omkaderd)

Het plangebied is tevens gelegen binnen een aardkundig waardevol gebied (zie volgende figuur).

 Aardkundig waardevol gebied

Figuur 22: Uitsnede kaart Instructieregels gemeenten: stedelijke ontwikkeling en erfgoed' Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant

De volgende regels zijn van toepassing op onderhavig initiatief:

- Artikel 2.39 Zorgplicht stiltegebied;
- Artikel 2.40 Streefwaarde stiltegebied;
- Artikel 2.41 Grenswaarde milieubelastende activiteit stiltegebied;
- Artikel 2.72 Verbod uitbreiding veehouderij;
- Artikel 3.5 Zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit;
- Artikel 3.6 Zorgvuldig ruimtegebruik;
- Artikel 3.7 Toepassing van de lagenbenadering;
- Artikel 3.8 Meerwaarderecreatie;
- Artikel 3.9 Kwaliteitsverbetering landschap;
- Artikel 3.13 Toedeling activiteiten en functies in stiltegebied;
- Artikel 3.15 Bescherming Natuur Netwerk Brabant;
- Artikel 3.16 Externe werking Natuur Netwerk Brabant;
- Artikel 3.21 Kleinschalige herbegrenzing;
- Artikel 3.26 Attentiezone waterhuishouding;
- Artikel 3.27 Behoud en herstel van watersystemen;
- Artikel 3.28 Aardkundige waarden;
- Artikel 3.32 Landschappelijke waarden in de groenblauwe mantel;
- Artikel 3.49 Veehouderij in landelijk gebied;
- Artikel 3.50 Aanvullende regels nieuw dierenverblijf;
- Artikel 3.51 Afwijkende regels beperkingen veehouderij.

Hiernavolgend wordt aan de verschillende regels getoetst.

Zorgplicht stiltegebied

In artikel 2.39 zijn regels opgenomen ten aanzien van zorgplicht voor stiltegebieden. Hiervoor geldt een algemene zorgplicht. Deze beschermt de stilte in een gebied als er geen specifieke regels zijn opgenomen om een activiteit te reguleren.

Onderhavig initiatief heeft een zo gering mogelijk effect op het stiltegebied waarin het is gelegen. Er worden maatregelen genomen waardoor eventuele verstoring vanuit de inrichting zo veel mogelijk te beperken. Het merendeel van geluidproducerende activiteiten vindt in pandig plaats. In hoofdstuk 5 wordt middels een akoestisch onderzoek industrielawaai in beeld gebracht wat de geluidbelasting op de omgeving bedraagt. Conclusie van dit onderzoek is dat de geluidbelasting als gevolg van de activiteiten voldoen aan de norm die geldt ter plaatse van het stiltegebied.

Streefwaarde stiltegebied

In artikel 2.40 is een streefwaarde van 40 dB(A) LAeq, 24u opgenomen als na te streven geluidsniveau binnen het hele stiltegebied.

Zie onderbouwing onder volgend kopje.

Grenswaarde milieubelastende activiteit stiltegebied

Artikel 2.41 bevat de grenswaarden voor een locatiegebonden milieubelastende activiteit, gevestigd in het stiltegebied. De opgenomen grenswaarden bieden duidelijkheid voor het bevoegd gezag welke grenswaarden gelden. Hierbij is een inwaartse zonering toegepast. De afstand van de milieubelastende activiteit tot de grens van het stiltegebied en dus de ligging van het bedrijf is maatgevend voor de grenswaarde. Met de afstand wordt bedoeld de afstand van de grens van het stiltegebied tot de dichtstbij gelegen geluidrelevante activiteit.

Middels een akoestisch onderzoek industrielawaai is aangetoond dat voldaan wordt aan de grenswaarde die geldt op de locatie van het initiatief. De resultaten van het onderzoek worden besproken in paragraaf 5.6.2.

Verbod uitbreiding veehouderij

In artikel 2.72 zijn regels opgenomen met betrekking tot het verbod op uitbreiding van een veehouderij. Binnen het werkingsgebied 'Stedelijk gebied' en 'Beperkingen veehouderij' is het beleid gericht op een afwaartse beweging van de veehouderij. Daarom is in deze gebieden geen toename van de bestaande gebouwen of bestaande bouwwerken toegestaan. Het vervangen van een bouwwerk door een gebouw (of andersom) is ook niet mogelijk.

Er wordt slechts één uitzondering gemaakt op het verbod. Als er sprake is van een grondgebonden veehouderij binnen 'Beperkingen veehouderij' die voldoet aan de eisen die in de nadere regels Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij zijn gesteld, dan geldt het verbod niet.

Voor de toepassing van de regels wordt aangegeven wat wordt verstaan onder de bestaande oppervlakte van een gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. De peildatum is 21 september 2013. Dat is de datum waarop in 2013 het voorbereidingsbesluit van kracht werd vooruitlopend op de inwerkingtreding van deze regels.

De ontwikkeling bestaat uit de vestiging van een veehouderij op de locatie Erenakkerstraat 4. De totale veebezetting bedraagt 19 stuks rundvee (15 stuks melkvee en 4 stuks jongvee). Tevens worden binnen het bedrijf schapen gehuisvest. De veebezetting binnen het bedrijf varieert. Het ammoniakplafond is hierin leidend. Zowel het mannelijk als het vrouwelijk jongvee worden na 6 maanden respectievelijk 1 jaar binnen de inrichting grootgebracht, waarna de dieren worden ingezet voor natuurbeheer en het grootste gedeelte van het jaar buiten verblijven.

De initiatiefnemer heeft circa 14,5 hectare grond aangrenzend en in de directe omgeving van zijn bedrijf welke onderdeel uitmaken van het plangebied. Hiermee wordt voldaan aan de grondgebondenheidseis van 2,75 GVE/hectare en blijft dit ook geborgd. Daarnaast worden de dieren ten behoeve van natuurbeheer gehouden.

Gelet op voorgaande kan worden geconcludeerd dat sprake is van een grondgebonden veehouderij en dat vestiging van deze veehouderij en toename van oppervlakte van bebouwing op de locatie is toegestaan.

Zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit

In artikel 3.5 zijn regels opgenomen voor de zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit. Deze zijn opgenomen om een bijdrage te leveren aan een juiste balans tussen beschermen en benutten, Bij de evenwichtige toedeling van functies speelt de balans tussen beschermen en benutten een belangrijke rol. Bij de zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit gaat het zowel om het beschermen van waarden als het bijdragen aan de ontwikkeling van waarden en functies in een gebied. De zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit omvat een aantal basisprincipes in combinatie met een diepe en ronde manier van kijken, die afkomstig zijn uit de Brabantse omgevingsvisie: zorgvuldig ruimtegebruik, toepassing van de lagenbenadering en meerwaardecreatie.

Onderhavig plan ziet op de vestiging van een natuurinclusieve streekboerderij, een biologisch gemengd bedrijf dat het hart vormt van het natuurinclusief voedsellandschap. Ter plaatse staan gebouwen en voorzieningen die noodzakelijk zijn voor en ten dienste staan van de natuurinclusieve bedrijfsvoering. De streekboerderij beheert ook natuurpercelen van derden. Hier vindt 365 dagen beweiding door ossen plaats.

Het natuurinclusieve karakter van het bedrijf sluit goed aan bij de doelstellingen die de gemeente en provincie hebben geformuleerd in het gebied waar de locatie is gelegen (Maashorst). Het agrarisch bedrijf is kleinschalig van opzet, waarbij bestaande verouderde bebouwing wordt gesloopt en nieuwe bebouwing (waaronder een compoststal) wordt opgericht.

Het betreft een in het buitengebied passende functie. De ontwikkeling draagt verder bij aan een goede omgevingskwaliteit door het aanbrengen van beplanting ten behoeve van de landschappelijke inpassing.

Zorgvuldig ruimtegebruik

In artikel 3.6 worden de regels voor zorgvuldig ruimtegebruik weergegeven. Het principe van zorgvuldig ruimtegebruik is al geruime tijd in het provinciaal beleid verankerd en omvat diverse aspecten. Doel is om bestaand bebouwd gebied zo goed mogelijk te benutten. Het optimaal benutten van de bestaande bebouwde omgeving draagt bij aan het behoud van de openheid en kwaliteit van het buitengebied en aan hergebruik van leegkomende of bebouwingslocaties in zowel stedelijk als landelijk gebied.

Het voorkomen van onnodig nieuw ruimtebeslag in het landelijk gebied door nieuwvestiging is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Het voorkomen van onnodig nieuw ruimtebeslag krijgt ook vorm door eerst de mogelijkheden binnen bestaande bebouwde omgeving optimaal te benutten. Dat betekent niet dat alle fysieke ruimte benut moet worden voordat nieuw ruimtebeslag mogelijk is. Binnen stedelijk gebied is vanuit kwaliteitsoverwegingen bijvoorbeeld ook ruimte nodig voor groenvoorzieningen en voldoende opvang van water.

Een verbijzondering voor stedelijke ontwikkeling is dat er toepassing gegeven moet zijn aan de ladder voor duurzame verstedelijking, zoals opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening.

Een ander aspect van zorgvuldig ruimtegebruik is het uitgangspunt dat gebouwen, bouwwerken en andere permanente voorzieningen worden geconcentreerd binnen het bouwperceel. Het is niet wenselijk dat overal 'los' in het landelijk gebied dergelijke voorzieningen worden opgericht.

Bij de nieuwe ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van een bestaand bouwperceel, dat middels de ruimtelijke procedure wordt vergroot tot circa 0,72 hectare.

Het plan draagt bij aan het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van de naaste omgeving. Er wordt een bijdrage geleverd door de aanleg van beplanting ten behoeve van landschappelijke inpassing rondom het agrarisch bedrijf en op de gronden in de omgeving van het bedrijf. Hierbij wordt gebruik gemaakt van en aangesloten bij de beplanting die reeds aanwezig is.

De zwaar verouderde voormalige agrarische bedrijfsbebouwing (drietal voormalige kippenstallen) wordt gesloopt. Dit levert een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het landschap. Ten behoeve van het melk- en jongvee wordt een nieuwe boogstal opgericht. Bij de situering van de nieuwe bebouwing is rekening gehouden met de minimale afstanden tot de naastgelegen gevoelige objecten (burgerwoningen).

De bebouwing is zo dicht mogelijk tegen de bestaande (te behouden) gebouwen gesitueerd. De voeropslagen worden ten zuiden van de nieuwe bebouwing opgericht waardoor van noordelijke naar zuidelijke richting een geleidelijke overgang ontstaat naar het omliggende landschap. Het agrarisch bedrijf wordt middels de bestaande inrit ontsloten op de Erenakkerstraat. Hierover vinden alle verkeersbewegingen van en naar het bedrijf plaats. Ten aanzien van de gevolgen van de beoogde ontwikkeling op de omgeving wordt in het plan rekening gehouden met bodemkwaliteit, waterhuishouding, cultuurhistorische waarden, ecologische waarden en landschappelijke waarden en overige aspecten om te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening (zie hoofdstuk 4 en 5). Er wordt toepassing gegeven aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik.

Toepassing van de lagenbenadering

In artikel 3.7 worden regels gesteld ten aanzien van toepassing van de lagenbenadering. De toepassing van de lagenbenadering omvat het effect van de ontwikkeling op de lagen in onderlinge wisselwerking met elkaar en het actief benutten van de factor tijd. Dit betekent dat het effect van de beoogde ontwikkeling op de ondergrond, de netwerklaag en de bovenste laag beschouwd moet worden. Met het effect op de ondergrond worden onder andere de aspecten bodem, grondwater en archeologische waarden bedoeld. De netwerklaag omvat aspecten zoals infrastructuur, natuurnetwerk, energienetwerk, waterwegen waaronder een goede, multimodale afwikkeling van het personen- en goederenvervoer. In de beschouwing van de bovenste laag dienen aspecten zoals cultuurhistorische en landschappelijke waarden, de omvang van de functie en de bebouwing, de effecten op bestaande en toekomstige functies, de effecten op volksgezondheid, veiligheid en milieu aan bod te komen. Door hierin actief de factor tijd te benutten wordt rekening gehouden met de herkomstwaarde, vanuit het verleden, de (on)omkeerbaarheid van optredende effecten en de toekomstwaarde gelet op duurzaamheid en toekomstbestendigheid.

De toetsing van de gevolgen voor het initiatief op bovengenoemde aspecten is uitgebreid uiteengezet in hoofdstuk 4 en 5 van deze toelichting.

Meerwaardecreatie

In artikel 3.8 worden regels gesteld ten aanzien van meerwaardecreatie. Meerwaardecreatie omvat een evenwichtige benadering van de economische, ecologische en sociale aspecten die in een gebied en bij een ontwikkeling zijn betrokken. Het biedt de mogelijkheid om opgaven en ontwikkelingen te combineren, waardoor er meerwaarde ontstaat. Daarnaast ontstaat een bijdrage aan andere opgaven en belangen dan die rechtstreeks met de ontwikkeling gemoeid zijn. De fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit zoals bedoeld in artikel 3.9 van de lov kan deel uit maken van de meerwaardecreatie. Een verbetering zoals hierboven beschreven kan onder andere bestaan uit een landschappelijke inpassing, behoud of herstel van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing of terreinen, wegnemen van verharding of het slopen van bebouwing.

De ontwikkeling ziet onder andere op de sloop van een verouderde bebouwing die afbreuk doet aan de landschappelijke waarden die in de omgeving aanwezig zijn. De nieuw op te richten bebouwing (waaronder de compoststal) zal qua ontwerp en uitstraling een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering van het landschap, in combinatie met de aan te brengen beplanting in het kader van landschappelijke inpassing en het gebruik van de omliggende gronden in een natuurinclusieve context. Het natuurinclusieve karakter en de natuurlijke inrichting van de omliggende gronden dragen bij aan het natuurgebied De Maashorst en de doelstellingen die hier gelden.

Geconcludeerd kan worden dat met de vestiging van het agrarisch bedrijf diverse opgaven en belangen worden gecombineerd en op meerdere vlakken/voor meerdere personen meerwaarde wordt gecreëerd.

Kwaliteitsverbetering van het landschap

Vanuit het bereiken van een goede omgevingskwaliteit geldt in Noord-Brabant sinds 2014 de regeling Kwaliteitsverbetering landschap. Een bestemmingsplan dat een ontwikkeling mogelijk maakt in Landelijk gebied voorziet daartoe in een regeling.

Om gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering van deze regeling is in 2011 een handreiking Kwaliteitsverbetering van het landschap opgesteld. Vrijwel alle gemeenten in de provincie hebben de regeling verder uitgewerkt in beleid en regionaal afspraken gemaakt over de toepassing. Op diverse plaatsen in de verordening zijn verbijzonderingen van de kwaliteitsverbetering landschap opgenomen. De verplichtingen die daaruit voortvloeien, maken deel uit van de kwaliteitsverbetering landschap als bedoeld in dit artikel, zoals bijvoorbeeld verplichtingen tot sloop van bebouwing, het saneren van windturbines of de vastgelegde minimale verplichting voor een landschappelijke inpassing bij veehouderijen en mestbewerking. Ook wordt de mogelijkheid geboden om een passende financiële bijdrage in een landschapsfonds te storten.

Veel gemeenten hebben in het kader van het regionaal overleg afspraken gemaakt met de provincie over de toepassing van de kwaliteitsverbetering landschap. Voor die gemeenten geldt dat zij in de toelichting van het bestemmingsplan naar deze afspraken kunnen verwijzen.

De kwaliteitsverbeterende maatregelen dienen zowel financieel, juridisch en feitelijk geborgd te worden in het plan.

Het initiatief betreft een ontwikkeling in de categorie 3: omschakeling van Wonen – VAB naar agrarisch bedrijf met daarbij een vergroting van het bestemmingsvlak. Bij categorie 3 is het verplicht om minimaal 10% van of aangrenzend aan het bouwvlak of bestemmingsvlak in te vullen als landschappelijke inpassing. Hiertoe is een (erf)beplantingsplan en landschapsplan opgesteld dat is toegevoegd als bijlage.

Daarnaast is een berekening van de investering in kwaliteitsverbetering van het landschap is opgesteld. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling geen waardevermeerdering tot gevolg heeft, maar een waardevermindering van € 70.135,-. Er hoeft geen aanvullende investering te worden gedaan in het kader van de kwaliteitsverbetering van het landschap. Er wordt geïnvesteerd in de aanleg van beplanting ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de locatie (€ 5.325,86).

De kwaliteitsverbetering van het landschap dient juridisch te worden vastgelegd. Privaatrechtelijk wordt deze verankerd in een ontwikkelingsovereenkomst tussen de initiatiefnemer en de gemeente. Hiernaast wordt het landschapsplan en de uitvoering daarvan als voorwaardelijke verplichting opgenomen in de regels van het bestemmingsplan. Daarmee is ook de feitelijke waarborging van de kwaliteitsverbetering van het landschap verzekerd.

Toedeling activiteiten en functies in stiltegebied

In artikel 3.13 zijn regels opgenomen voor de toedeling van functies binnen stiltegebied, naast de rechtstreeks werkende regels in hoofdstuk 2. De regels hebben een verschillend karakter en vullen elkaar aan. De rechtstreeks werkende regels reguleren concrete activiteiten binnen de gebieden. Vanuit een oogpunt van eenduidige regelgeving is het niet logisch dat een bestemmingsplan nieuwe functies toedeelt in stiltegebied, die de rust en stilte aantasten. Een bestemmingsplan van toepassing op stiltegebied strekt mede tot behoud van stilte en rust in het gebied en houdt daarmee rekening bij de toedeling van functies en activiteiten.

Een deel van de nieuwe agrarische activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt genereert een bepaalde geluidbelasting op de omgeving.

Een deel van de bedrijfsmatige activiteiten die geluid produceren vindt inpandig plaats. Middels een akoestisch onderzoek is aangetoond dat voldaan wordt aan de grenswaarde die geldt op de locatie van het initiatief. De resultaten van het onderzoek worden besproken in paragraaf 5.6.2. Uit de resultaten kan worden geconcludeerd dat wordt voldaan aan de grenswaarde die geldt ter plaatse van het plangebied.

Bescherming Natuur Netwerk Brabant

In artikel 3.15 zijn instructieregels opgenomen die de kern bevatten voor de bescherming van het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Bij het opstellen van een bestemmingsplan zijn gemeenten verplicht aansluiting te zoeken bij de wezenlijke ecologische kenmerken en waarden die in het natuurbeheerplan zijn beschreven.

Zolang er geen sprake is van een significante aantasting, is er vanwege het NNB geen grond om de activiteit tegen te houden. Wel wordt de activiteit uiteraard nog getoetst aan ander (ruimtelijk) beleid of regelgeving. Bestaand planologisch gebruik wordt gerespecteerd. Dit betekent dat de ontwikkelmogelijkheden van een agrarisch bedrijf, een recreatiewoning en een niet-agrarisch bedrijf die zijn opgenomen in een geldend bestemmingsplan in stand blijven.

Onderhavige ontwikkeling vindt deels binnen de structuur 'Natuur Netwerk Brabant' plaats. Een deel van het beoogde agrarische bestemmingsvlak valt hierbinnen. Volgens de beheertypenkaart van de provincie valt dit gebied onder beheertype 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur(inrichting)' (zie ook paragraaf 4.1). Dit zijn gronden met een intensief agrarisch verleden die een natuurbestemming krijgen. Aangezien deze niet van de ene op de andere dag natuurwaarden hebben, is hiervoor eerst een omvormingsbeheer (verschraling) noodzakelijk, zoals het afvoeren van de voedselrijke bouwvoor of bosaanplant. Het beheertype 'nog om te vormen naar natuur' maakt het voor beheer en beleid inzichtelijk waar en hoeveel natuur nog omgevormd of ingericht moet worden.

Volgens de Ambitiekaart dient het eindbeeld van dit gebied het beheertype Zand- en kalklandschap te zijn. Zand- en kalklandschap omvat de meer natuurlijke gebieden in het zand- en het kalklandschap waar vooral grondwaterstandfluctuaties, successie en waterdynamiek van beken in combinatie met integrale begrazing het landschap vormen. Al naar gelang de ligging van het gebied bestaat het uit een groot scala van andere in zand- en kalkgebieden voorkomende beheertypen (zoals Beek en Bron, Hoogveen. Vochtige heide, Zuur ven of hoogveenven, Droge heide, Droog schraalland, Haagbeuken en essenbos en Dennen-, eiken- en beukenbos) die echter vanwege continue veranderingen in het landschap niet in omvang en ligging apart in het beheer kunnen worden vastgelegd.

Binnen deze structuur is een deel van de op te richten agrarische bedrijfsbebouwing beoogd. Bij de ontwikkeling van de biologische streekboerderij worden vele gronden in de directe omgeving betrokken. Een groot deel van deze gronden is gelegen binnen het NNB. Deze gronden worden natuurlijk ingericht waarbij de doelstellingen van het beoogde natuurbeheertype in acht worden genomen.

Gelet op bovenstaande wordt een verzoek gedaan tot herbegrenzing van de NNB (zie onderbouwing onder kopje 'Kleinschalige herbegrenzing').

Externe werking Natuur Netwerk Brabant

In artikel 3.16 zijn regels opgenomen ten aanzien van de externe werking van ontwikkelingen in de directe omgeving van Natuur Netwerk Brabant (NNB). Ook wanneer een activiteit of ontwikkeling plaatsvindt buiten het NNB kan dit aantasting geven van de ecologische waarden binnen het NNB. Dit is in ieder geval aan de orde als een ontwikkeling een negatief effect heeft op de waarden van het NNB vanwege geluid, licht of betreding.

De gronden rondom de locatie van de streekboerderij zijn voor het grootste gedeelte gelegen binnen het NNB; het gebruik van deze gronden sluit aan bij de doelstellingen die van toepassing zijn op de gronden in het kader van het Natuur Netwerk Brabant en vormen dan ook geen aantasting en belemmering van deze gebieden.

Dit geldt ook voor een deel van de gronden dat gelegen is tegen het NNB. Externe werking van de activiteiten op de aangrenzende gronden is dan ook niet van toepassing.

Voor het deel van het agrarisch bouwvlak dat binnen het NNB komt te vallen wordt een kleinschalige herbegrenzing aangevraagd om het NNB buiten dit bouwvlak te leggen, zie motivatie onder volgend kopje 'Kleinschalige herbegrenzing'.

In de beoogde situatie wordt de grens van het NNB verlegd en grenst het agrarisch bouwvlak aan het NNB. Derhalve dient aan de regels voor externe werking op het NNB te worden getoetst vanuit de agrarische inrichting op het omliggende NNB.

In paragraaf 4.1.1 wordt onderbouwd dat geen sprake is van negatieve effecten op de gebieden behorend bij NNB als gevolg van licht- en geluiduitstraling (betreding is hier niet aan de orde). Er is dan ook geen sprake van een externe werking op deze gebieden vanuit de ontwikkeling.

Kleinschalige herbegrenzing

In artikel 3.21 zijn regels opgenomen gericht op kleinschalige herbegrenzingsen. Bij deze ontwikkelingen wordt er een beperkte inbreuk gemaakt op de omvang van het Natuur Netwerk en ook de aantasting van natuurwaarden moet beperkt zijn. Wanneer hieraan wordt voldaan, verschilt per geval en betreft maatwerk.

Het gaat vaak om kleinschalige individuele ontwikkelingen en uitbreiding van bestaande functies, die in principe niet voldoen aan het vereiste van een zwaarwegend maatschappelijk belang. Deze uitzondering is niet bedoeld om het beschermingsregime van het NNB te omzeilen. Vandaar ook dat de voorwaarde is opgenomen dat er enkel sprake kan zijn van een nieuwe begrenzing als het plan ook leidt tot een versterking van het NNB. Dit kan bijvoorbeeld doordat er knelpunten worden opgelost of een kwaliteitsverbetering ontstaat naast de verplichte compensatie. Ook bij een kleinschalige herbegrenzing geldt de voorwaarde dat de gemeente verzoekt om een aanpassing van de grenzen van het NNB. Wat kleinschalig is, kan per geval verschillen en betreft maatwerk.

Hierbij gelden de volgende regels:

- 1) de aantasting van areaal Natuur Netwerk Brabant dient kleinschalig te zijn;*
- 2) de ontwikkeling slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant;*
- 3) de ontwikkeling leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel;*
- 4) er een afweging van alternatieven heeft plaatsgevonden;*
- 5) er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;*
- 6) er bij verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 3.22 Compensatie;*
- 7) op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.*

Het beoogde agrarisch bouwvlak komt voor een gedeelte binnen het NNB te liggen, te weten 0,2 ha. Binnen dit deel van het bouwvlak komt een deel van de agrarische bebouwing te liggen, namelijk de schapenstal, twee kuilvoerplaten en de hooiberg (steltenberg).

De kleinschaligheid (1) blijkt uit het geringe areaal, 0,2 ha, ten opzichte van het gehele Natuur Netwerk Brabant. Alleen al in de Maashorst gaat het om meer dan 1000 hectare.

De aantasting van ecologische waarden en kenmerken (2) is beperkt. Volgens de beheertypenkaart het dit gebied onder beheertype 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur(inrichting)', oftewel nog niet gerealiseerde delen van het NNB. Dit zijn gronden met een intensief agrarisch verleden. Daarom bezitten deze gronden momenteel zeer beperkte ecologische waarden en vindt er geen aantasting plaats van het ter plaatse geldende natuurbeheertype. Kenmerken van het NNB worden ook niet aangetast, aangezien het nog niet gerealiseerde natuur betreft.

De ontwikkeling leidt tot een kwantitatieve én kwalitatieve versterking van het NNB (3). Op één perceel na, zijn de percelen in het plangebied (14,5 ha) toegevoegd aan het NNB of het ONNB, Ondernemend Natuur Netwerk Brabant. Aan de oostkant sluiten de percelen direct aan op het bestaande NNB en dragen zo bij aan een groter natuurareaal van verbonden natuurgebieden.

De ecologische kwaliteit neemt toe omdat de percelen op gevarieerde wijze zijn ingericht als voedselbos of heggenlandschap, waarbij de doelstellingen van het beoogde natuurbeheertype in acht worden genomen. Het leidt tot meer gradiënten in het landschap, meer dekking en een groter voedselaanbod. Op dezelfde wijze neemt op het beoogde bouwvlak de ecologische kwaliteit toe. In het erfinrichtingsplan is te lezen dat er ruim tweeduizend m² beplanting wordt gerealiseerd in de vorm van onder andere hagen, een houtsingel en een boomgaard.

Specifieke ecologische kwaliteit van gebied hangt samen met het voorkomen van wijst. Ook in het plangebied komt dat voor (zie rapportage geohydrologisch onderzoek in de bijlage). Realisatie van het beoogde bouwvlak tast dit verschijnsel echter niet aan. De breuken lopen niet door het beoogde bouwvlak

heen. De ontwikkeling van de natuurinclusieve streekboerderij als geheel kan het wijstverschijnsel juist versterken. Dit wordt toegelicht in bij de onderbouwing van de aardkundige waarden.

Een afweging van alternatieven (4) heeft plaatsgevonden. In eerste instantie was het bouwvlak namelijk groter en grensde over de gehele lengte aan het perceel van Erenakkerstraat 6. Later is het verkleind voor een zo compact mogelijke invulling. Voor het verlies aan areaal NNB maakte dat echter weinig verschil. De plek van de agrarische bebouwing ligt min of meer vast op grond van de minimale afstand van geurgevoelige objecten, zie paragraaf 5.4.

Er is een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing (5). Dit is verbeeld en beschreven in het landschappelijk inpassingsplan dat als bijlage is toegevoegd.

Volgens de uitwerking van de tweede en derde regel vindt er geen verlies maar versterking van ecologische waarden en kenmerken (6). Compensatie is daarom niet aan de orde.

Uitvoering en monitoring (7) van de beoogde natuurbeheertypes in het plangebied zijn geborgd door de vestiging van een kwalitatieve verplichting van de eigenaar jegens het Groen Ontwikkelfonds Brabant.

Het bestemmingsplan dient ter onderbouwing bij het verzoek dat de burgemeester en wethouders dienen te doen om de in artikel 6.2 Procedure grenswijziging werkingsgebied op verzoek in werking te stellen.

Attentiezone waterhuishouding

In artikel 3.26 zijn regels opgenomen ter bescherming van de waterhuishouding. Een bestemmingsplan van toepassing op Attentiezone waterhuishouding strekt tot de bescherming van de waterhuishouding en sluit functies en activiteiten uit die een negatief effect hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelen van het hierbinnen gelegen Natuur Netwerk Brabant.

Doel van de attentiezone is om ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op de binnen de attentiezone gelegen natte natuurparels tegen te gaan. Stromingen in het grondwatersysteem kunnen veranderen door verandering van bodemopbouw of het doorboren van lagen (bij grondverzet of diepploegen). Voor activiteiten die een negatief effect op de (grond)waterstand in een natte natuurparel kunnen hebben, is een vergunning nodig. Bij het toelaten van functies die een negatief effect kunnen hebben op de waterhuishouding, geldt dat overleg met het waterschap nodig is.

Ter plaatse van het plangebied wordt grondwater onttrokken. Voor de onttrekkingsput op het erf bij de boerderij is een vergunning verleend voor een onttrekking van 37 m³/u. Uitgaande van een dagelijkse onttrekkingsduur van 4 uur komt dit uit op een waterbezwaar van circa 150 m³/dag. Er wordt druppelirrigatie toegepast.

Middels een geohydrologisch onderzoek is aangetoond dat het invloedsgebied van de beoogde druppelirrigatie slechts zeer lokaal invloed heeft op de grondwaterstanden in de omgeving. Er is geen sprake van negatieve effecten op de breuken en (potentiële) wijstgronden. Het invloedsgebied van de onttrekking reikt niet tot aan de geohydrologische breuk, daar waar de wijstgronden liggen.

Onderhavige ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen door de waterhuishouding ten aanzien van het grondwatersysteem.

De rapportage van het geohydrologisch onderzoek is toegevoegd als bijlage.

Behoud en herstel van watersystemen

In artikel 3.27 zijn regels opgenomen met betrekking tot het behoud en herstel van watersystemen.

Hierin is opgenomen dat bij het opstellen van een bestemmingsplan ter plaatse van deze aanduiding rekening dient te worden gehouden met de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen. In een dergelijke zone dient het oprichten van bebouwing beperkt te worden, evenals het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten en het ophogen van gronden.

Op de gronden die binnen deze aanduiding zijn gelegen wordt geen bebouwing opgericht, oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten aangebracht en geen gronden opgehoogd. De gronden die binnen deze aanduiding zijn gelegen zijn enkel in agrarisch gebruik als natuurinclusief voedsellandschap.

Aardkundige waarden

In artikel 3.28 zijn regels opgenomen ten behoeve van de bescherming van aardkundige waarden aangezien deze belangrijk en onvervangbaar zijn. De waardevolle aardkundige gebieden zijn opgenomen in deze verordening. De waarden en kenmerken van deze gebieden zijn nader uitgewerkt in Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart.

Bestemmingsplannen beschermen de aanwezige waarden door daarvoor regels op te nemen die aantasting voorkomen, onder andere door het verrichten van bodemversturende werkzaamheden te verbieden of aan een vergunningensysteem te verbinden. Het oprichten van bebouwing of een stedelijke ontwikkeling in (of nabij) een aardkundig waardevol gebied, vraagt om vroegtijdige afstemming en overleg.

Het plangebied is deels gelegen binnen het aardkundig waardevol gebied 'Peelrandbreuk/Maashorst'. Dit gebied en bijbehorende planologische bescherming vanuit de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant is doorvertaald in de vigerende bestemmingsplannen, waar het aardkundig waardevol gebied middels een aanduiding wordt beschermd. Ontwikkelingen mogen slechts middels een omgevingsvergunning worden gerealiseerd, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de aardkundige waarden. Deze regels maken ook deel uit van onderhavig bestemmingsplan, waardoor de bescherming en behoud van de waarden zijn geborgd. Het waterschap Aa en Maas wordt betrokken bij de planvorming en derhalve om advies gevraagd.

De ontwikkeling van de natuurinclusieve streekboerderij vergroot de mogelijkheid voor het optreden van wijst verschijnselen in het plangebied. Voor de teelten wordt namelijk minder water gebruikt, er hoeft dan ook minder grondwater opgepompt te worden. Bovendien kan de bodem meer water vasthouden. In het plangebied werd voorheen onder andere mais geteeld, een gewas dat bij droogte wordt beregend. Nu is er een landschap van grasland, bomen en struiken. In geval van droogte krijgen alleen de bomen en struiken water en dat gebeurt door druppelirrigatie. Deze aanplant kan bovendien door de diepe beworteling makkelijker water uit de grond halen.

In het plangebied is een vergunde onttrekking van grondwater van 37 m³ per uur. Doel is om deze te verminderen tot 11 m³ per uur. Hiervoor is de instemming van het Waterschap een vereiste. Minder opgepompt grondwater, betekent een grotere kans op het optreden van het wijst verschijnsel. Voor een nadere onderbouwing hiervan wordt verwezen naar de rapportage van het geohydrologisch onderzoek Slabroek dat is toegevoegd als bijlage.

Het watervasthoudend vermogen van de bodem neemt toe door de ontwikkeling van de natuurinclusieve streekboerderij. Dit gebeurt door voornamelijk grasland aan te houden als teelt. Dit vergroot het organische stof gehalte. Ook wordt compost uit de stal en ander organisch materiaal toegevoegd, zoals maaisel uit de omliggende natuur. Ook het grote wortelstelsel van de aangeplante bomen en struiken zorgt voor een groter watervasthoudend vermogen. Bovendien zorgen de hagen voor schaduw en luwte, waardoor er minder water verdampt.

Landschappelijke waarden in de groenblauwe mantel

In artikel 3.32 zijn regels opgenomen omtrent de landschappelijke waarden in de groenblauwe mantel. Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten het Natuur Netwerk Brabant.

Binnen de groenblauwe mantel is volop ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie, met een meer extensief karakter en als die bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap. De ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve functies, zoals stedelijke ontwikkeling of

intensieve vormen van recreatie of en landbouw passen minder bij het karakter van deze gebieden. Daarom geldt binnen de groenblauwe mantel soms aanvullende regels voor de ontwikkeling van die functies.

De waarden in de groenblauwe mantel zijn vaak gekoppeld aan het bodem-watersysteem (zoals de aanwezigheid van een kwel), aan landschapselementen (zoals houtwallen en heggen), of aan het voorkomen van bijzondere planten en dieren. De groenblauwe mantel richt zich niet alleen op het beschermen van die waarden maar juist ook op de ontwikkeling daarvan. Daarom geldt binnen de groenblauwe mantel dat ontwikkelingen bijdragen aan de natuur- en landschapswaarden en het bodem- en watersysteem. Het beleid richt zich ook op een toename van de beleevingswaarde en de recreatieve waarde van het landschap. Nieuwe ontwikkelingen passen daarom qua aard en schaal bij het ontwikkelingsperspectief voor de groenblauwe mantel en houden rekening met omliggende waarden.

De ontwikkeling betreft de vestiging van een agrarisch bedrijf binnen de groenblauwe mantel.

Doordat het plan ziet op de ontwikkeling van een natuurinclusieve streekboerderij waarbij de omliggende gronden natuurlijk worden ingericht (onder andere door de aanplant van voedselbossen, boomweiden en heggen) past het plan binnen de doelstellingen van de groenblauwe mantel.

Ten aanzien van de gevolgen van de beoogde ontwikkeling op de omgeving wordt in het plan rekening gehouden met de aanwezige ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken van het gebied (zie hoofdstuk 4).

Veehouderij in landelijk gebied

In artikel 3.49 zijn regels opgenomen voor ontwikkelingen die zien op de uitbreiding van, vestiging van of een omschakeling naar een veehouderij. Onderhavige ontwikkeling ziet op een vestiging van een veehouderij.

De volgende regels zijn van toepassing:

1. Een bestemmingsplan van toepassing op Landelijk gebied kan voorzien in een uitbreiding van, een vestiging van of een omschakeling naar een veehouderij, als:

a. is geborgd dat ter plaatse alleen een zorgvuldige veehouderij is toegestaan;

In de regels van het bestemmingsplan wordt geborgd dat alleen een zorgvuldige veehouderij is toegestaan.

b. het bouwperceel ten hoogste 1,5 hectare bedraagt;

Het beoogde agrarisch bouwperceel bedraagt maximaal 0,72 hectare.

c. de ontwikkeling vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;

Onderhavige ontwikkeling ziet toe op zorgvuldig ruimtegebruik. De zwaar verouderde bestaande voormalige bedrijfsbebouwing (kippenstallen) wordt gesloopt. Bij de situering van de nieuwe bebouwing is rekening gehouden met de minimale afstanden tot de naastgelegen gevoelige objecten (burgerwoningen). De bebouwing is zo dicht mogelijk tegen de bestaande (te behouden) gebouwen gesitueerd. De voeropslagen worden ten zuiden van de nieuwe bebouwing opgericht waardoor van noordelijke naar zuidelijke richting een geleidelijke overgang ontstaat naar het omliggende landschap. Daarnaast wordt de nieuwe bebouwing landschappelijk ingepast conform de uitgangspunten van het gemeentelijke beleid. Door uitbreiding van het bedrijf worden geen landschappelijke, cultuurhistorische, ecologische en aardkundige waarden onevenredig aangetast (zie hoofdstuk 4 en 5).

d. mestbewerking is uitgesloten tenzij dit ten behoeve van ter plaatse geproduceerde mest is;

Binnen het plangebied wordt geen mest bewerkt.

e. is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen

door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert;
De beoogde streekboerderij huisvest zowel dieren met en zonder geuremissiefactor. Dit betekent dat zowel toetsing aan geurnormen als aan de vaste afstanden uit de Wgv of de gemeentelijke geurverordening (indien afwijkende afstanden zijn vastgesteld) dient plaats te vinden. Zie voor onderbouwing: paragraaf 'Geurhinder en veehouderij').

f. de landschappelijke inpassing tenminste 10% van de omvang van het bouwperceel omvat;
De landschappelijke inpassing op en in de directe omgeving van het bedrijf omvat tenminste 10% van de omvang van het bouwperceel. Het landschapsplan is toegevoegd als bijlage.

g. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving in de planontwikkeling.
In het kader van de zorgvuldige dialoog zijn met de omwonenden diverse bijeenkomsten georganiseerd. In de bijlage zijn hiervan verslagen toegevoegd.

2. Er is sprake van een zorgvuldige veehouderij als is voldaan aan de Nadere regels Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij, zoals door gedeputeerde staten vastgesteld op grond van artikel 5.11.
De mate waarin een veehouderij zorgvuldig is, wordt bepaald in deze nadere regels in vorm van de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV). Deze beoordelingssystematiek heeft als uitgangspunt dat ontwikkelruimte moet worden verdiend. De score wordt aan de hand van maatlaten bepaald. Een veehouderij die ten minste 7,25 punten behaalt overeenkomstig de BZV 2.2 treft voldoende maatregelen om te voldoen aan (de ontwikkeling naar) zorgvuldige veehouderij. De BZV is voor het initiatief bepaald en bijgevoegd als bijlage. De veehouderij heeft een score van meer dan 7,25 en voldoet daarmee aan de eisen om te mogen ontwikkelen. De veehouderij voldoet aan de eisen om te mogen ontwikkelen. De rapportage van de BZV is toegevoegd als bijlage. In de regels van het bestemmingsplan wordt geborgd dat alleen een zorgvuldige veehouderij is toegestaan.

Artikel 3.50 Aanvullende regels nieuw dierenverblijf

In artikel 3.50 zijn regels opgenomen die gelden bij een toename van de oppervlakte dierenverblijf binnen een bouwperceel gelegen binnen landelijk gebied. Een toename van de oppervlakte dierenverblijf binnen een bouwperceel alleen is toegestaan als:

1. maatregelen worden getroffen en in stand gehouden die invulling geven aan een zorgvuldige veehouderij;
2. de ontwikkeling vanuit een goede omgevingskwaliteit met een veilige, gezonde leefomgeving inpasbaar is in de omgeving;
3. is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert;
4. een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving in de planontwikkeling.

Zie onderbouwing onder kopje 'Veehouderij in landelijk gebied'

Binnen gebouwen mogen dieren -al dan niet in hokken- alleen op de grond gehouden worden, ongeacht voorzieningen voor dierenwelzijn, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar een tweede bouwlaag gebruikt mag worden;

Er is alleen sprake van het houden van dieren op de grond. Er wordt gebruik gemaakt van één bouwlaag in de nieuw op te richten compost- en jongveestal.

Bij een gebruikswijziging van een aanwezig gebouw, gericht op het in gebruik nemen als dierenverblijf, toepassing wordt gegeven aan onderdeel a.

Er is geen sprake van een wijziging van gebruik van een ander gebouw, gericht op het in gebruik nemen als dierenverblijf.

Er is sprake van een zorgvuldige veehouderij als is voldaan aan de Nadere regels Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij, zoals door gedeputeerde staten vastgesteld op grond van artikel 5.11. *Zie onderbouwing onder kopje 'Veehouderij in landelijk gebied'*

Regels voor veehouderijen in 'Beperkingen veehouderij'

In artikel 3.51 'Afwijkende regels Beperkingen veehouderij' zijn regels ten behoeve van veehouderijbedrijven opgenomen die gelden indien een veehouderij in deze zone is gelegen.

1. In afwijking van artikel 3.49 Veehouderij in Landelijk gebied, eerste lid aanhef, en artikel 3.50 Aanvullende regels nieuw dierenverblijf, eerste lid onder a, geldt binnen Beperkingen veehouderij dat:
 - a. uitbreiding van, vestiging van en omschakeling naar een veehouderij zijn uitgesloten;
 - b. een toename van de bestaande oppervlakte van gebouwen, met uitzondering van de bestaande bedrijfswoning, is uitgesloten;
 - c. een toename van de bestaande oppervlakte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, is uitgesloten.
2. Als bestaande oppervlakte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de oppervlakte die:
 - a. op 21 september 2013 legaal aanwezig of in uitvoering waren; of
 - b. gebouwd mogen worden krachtens een vóór 21 september 2013 verleende omgevingsvergunning.
3. Het eerste lid is niet van toepassing als er sprake is van een grondgebonden veehouderij die voldoet aan de voorwaarden zoals opgenomen in de Nadere regels Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij.

De grondgebondenheid is onderbouwd aan de hand van lid 2 artikel 8 van de Nadere regels Verordening ruimte - Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (versie 2.0). De initiatiefnemer heeft circa 14,5 hectare grond aangrenzend en in de directe omgeving van zijn bedrijf welke onderdeel uitmaken van het plangebied. Hiermee wordt voldaan aan de grondgebondenheidseis van 2,75 GVE/hectare. Daarnaast worden de dieren ten behoeve van natuurbeheer gehouden.

Conclusie

Onderhavige ontwikkeling voldoet aan de regels uit de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant.

3.2.4 Eisen ammoniakemissie Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

In de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant staan alle regels voor natuurbescherming in Brabant (onder andere voor Natura 2000-gebieden als in het wild levende dieren en bossen of andere houtopstanden).

In de verordening zijn regels opgenomen voor vermindering van de stikstofuitstoot op Natura 2000-gebieden in Brabant. Veehouders die na 25 mei 2010 een nieuwe stal hebben gebouwd dan wel willen bouwen of geheel of gedeeltelijk willen renoveren, moeten (behoudens overgangsrecht) aan de verordening voldoen. Veehouderijen zorgen voor uitstoot van stikstof in de vorm van ammoniak wat effecten kan hebben op de natuurgebieden. Veehouders moeten daarom hun plannen laten beoordelen door de provincie. Dit gebeurt door aanvraag van een vergunning Wet natuurbescherming voor het onderdeel Natura2000 bij de provincie of via de verklaring van geen bedenkingen bij een aanvraag om omgevingsvergunning voor het onderdeel Natura 2000. Bij de beoordeling wordt getoetst of er bij nieuwbouw of renovatie voldoende technieken worden ingezet. Daarnaast wordt bij toezicht en handhaving gecontroleerd of stallen voldoen aan de verordening.

Bij onderhavige ontwikkeling dient voor het melkvee te worden getoetst aan de Verordening natuurbescherming.

Het beoogde stalsysteem betreft een compoststalsysteem. Dit specifieke stalsysteem is nog geen erkende techniek met een in de Rav vastgelegde ammoniakemissiefactor.

Daar het jongvee op biologische wijze wordt gehouden en niet in ligboxen, gelden hiervoor geen emissie-eisen in het kader van de Verordening natuurbescherming.

In artikel 5.13 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant is een hardheidsclausule opgenomen waarmee het mogelijk is gemotiveerd af te wijken van de maximale emissiefactoren voor melkvee die in de verordening zijn vastgelegd.

Bij het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is derhalve een verzoek ingediend tot afwijking van deze maximale emissie-eisen voor deze specifieke compoststal.

14 april 2020 heeft Gedeputeerde Staten besloten om de hardheidsclausule toe te passen, dit onder een aantal voorwaarden. Het besluit van Gedeputeerde Staten is toegevoegd als bijlage aan onderhavige toelichting. Een van de voorwaarden van GS is dat de specifieke vorm van natuurinclusieve landbouw wordt vastgelegd in het bestemmingsplan.

De ontwikkeling van de streekboerderij geeft invulling aan de circulaire gedachte en de vraag en wens vanuit de maatschappij. Ook in de onlangs gepubliceerde nationale visie op de landbouw neemt de kringlooplandbouw als toekomstige manier van landbouwbedrijven een prominente plaats in. Het idee voor de realisatie van de compoststal, als onderdeel van een circulair geheel, sluit naadloos aan op deze visie. Het initiatief draagt bij aan het sluiten van kringlopen, het terugdringen van emissies en het verminderen van verspilling van biomassa in het gehele voedselsysteem. De compoststal maakt in dit concept onlosmakelijk onderdeel uit van de beoogde vorm van kringlooplandbouw op de locatie Erenakkerstraat 4 te Uden.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Uden 2015

Op 17 december 2015 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Uden 2015 vastgesteld. De Omgevingsvisie is tevens een structuurvisie in de zin van de Wet op de ruimtelijke ordening. In de Omgevingsvisie wordt het grondgebied in verschillende zones onderverdeeld. Het plangebied is gelegen in de zone 'Natuur/ recreatie buitengebied' (zie volgende figuur).

Figuur 23: Uitsnede visiekaart Omgevingsvisie

In het noordwesten van de gemeente ligt het buitengebied met een accent op natuur en recreatie. De Maashorst en Bedaf en omgeving vormen een relatief onbekend natuur- en recreatiegebied, gelegen in een kleinschalig landschap. Voor de omliggende dorpen is het een belangrijk ontspanningsgebied, met diverse initiatieven op het gebied van gezondheid, duurzame landbouw, ontspanning en recreatie zonder duidelijke samenhang.

Doelstellingen voor het gebied zijn onder andere het creëren van een bron van vitaliteit (gezondheid, gezonde voeding, rust, recreatie, spiritualiteit), kwaliteiten (natuur, landschappelijke structuren) behouden en versterken, bekendheid geven aan de Maashorst als grootste natuur- en recreatiegebied van Brabant en duurzaam beheer van het gebied.

Ontwikkelingen die bijdragen aan deze doelstellingen en onderling geen afbreuk doen aan elkaar krijgen de ruimte. Beheer en inrichting worden zoveel mogelijk door lokaal initiatief ingevuld.

Het voornemen ziet op de ontwikkeling van een biologische streekboerderij. Het plan heeft als doel om een meerwaarde op te leveren voor voedselproductie, dierwelzijn, landschapsbeheer en natuurontwikkeling voor het gebied De Maashorst. Derhalve past het voornemen binnen de doelstelling van de gemeente voor het buitengebied met accent op natuur en recreatie.

De ontwikkeling ziet daarnaast op het omzetten van een burgerwoning naar bedrijfswoning, kwantitatief is dus geen sprake van het toevoegen van een woning.

3.3.2 Beleid landschappelijke investeringsregeling Uden

De voormalige gemeente Uden heeft de provinciale regels ten aanzien van kwaliteitsverbetering van het landschap vertaald in een landschapsinvesteringsregeling (maart 2017).

In deze regeling wordt een drietal categorieën van ruimtelijke ontwikkelingen onderscheiden waarin wordt bepaald hoe invulling wordt gegeven aan artikel 3.2 van de Verordening ruimte:

- 1) Categorie 1: voor ontwikkelingen die geen of een verwaarloosbare impact hebben ten opzichte van het huidige gebruik geldt geen landschappelijke tegenprestatie.
- 2) Categorie 2: voor ontwikkelingen die een beperkte impact hebben ten opzichte van huidige gebruik op de omgeving is een landschappelijke inpassing vereist (verbrede landbouwactiviteiten, vormverandering bouwvlak, vergroting agrarisch bouwblok tot 1,5 ha (gelegen in het agrarisch gebied));
- 3) Categorie 3: voor ontwikkelingen met een aanzienlijke impact ten opzichte van het huidige gebruik is een landschappelijke investering vereist. Het gaat hier om minimaal 20% van de meerwaarde van de gronden (en niet de gebouwen).

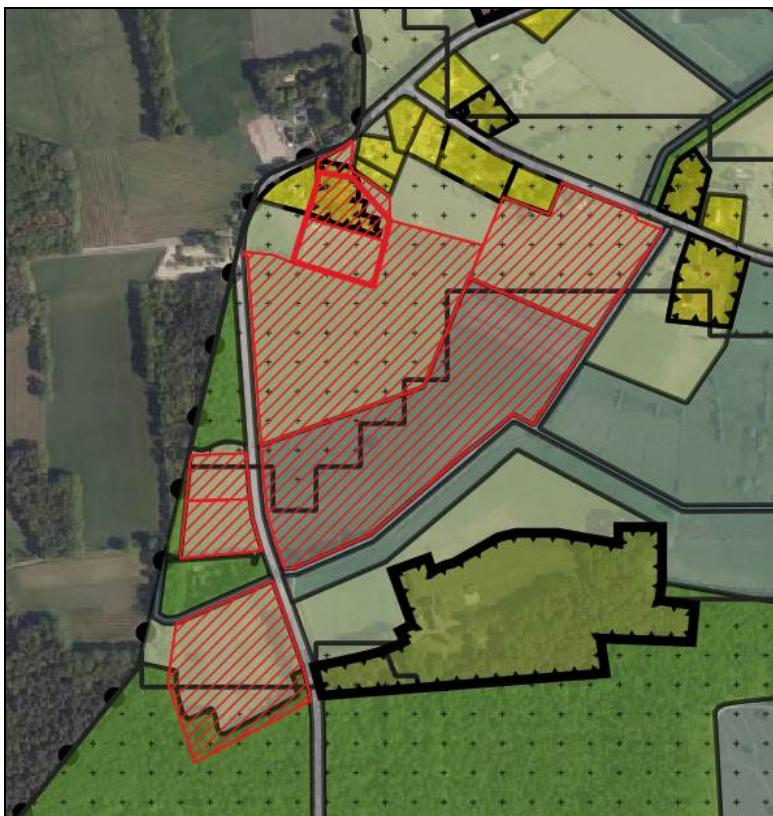
Het initiatief betreft een ontwikkeling in de categorie 3: omschakeling van Wonen – VAB naar agrarisch bedrijf met daarbij een vergroting van het bestemmingsvlak. Bij categorie 3 is het verplicht om minimaal 10% van of aangrenzend aan het bouwvlak of bestemmingsvlak in te vullen als landschappelijke inpassing. Voor onderhavige ontwikkeling betekent dit dat een oppervlakte van circa 720 m² (10% van 7.200 m²) dient te worden aangeplant. Hieraan wordt voldaan. Hiertoe is een (erf)beplantingsplan en landschapsplan opgesteld dat is toegevoegd als bijlage.

Daarnaast is een berekening van de investering in kwaliteitsverbetering van het landschap is opgesteld. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling geen waardevermeerdering tot gevolg heeft. Er hoeft geen aanvullende investering te worden gedaan in het kader van de kwaliteitsverbetering van het landschap.

De kwaliteitsverbetering van het landschap dient juridisch te worden vastgelegd. Het landschapsplan en de uitvoering daarvan wordt als voorwaardelijke verplichting opgenomen in de regels van het bestemmingsplan.

3.3.3 Bestemmingsplannen 'Buitengebied 2014' en 'Partiële herziening Buitengebied 2017'

Op het plangebied zijn de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2014' (vastgesteld op 20 februari 2014) en 'Partiële herziening Buitengebied 2017' (vastgesteld op 22 juni 2017) van de voormalige gemeente Uden van toepassing (zie volgende figuur).

Figuur 24: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Partiële herziening Buitengebied 2017'

Het gedeelte van het plangebied waar de natuurinclusieve streekboerderij wordt gevestigd heeft deels een woonbestemming en deels de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden'. Binnen de woonbestemming is de bouwaanduiding 'karakteristiek' van toepassing met de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – vab'. Verder zijn de gebiedsaanduidingen 'vrijwaringszone – radar', 'leefgebied dassen', 'aardkundig waardevol gebied', 'beperkingen veehouderij', 'deelgebied natuur/recreatie' en 'leefgebied amfibieën' van toepassing. Daarnaast is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' van toepassing.

De aanduiding 'karakteristiek' geeft aan dat zich ter plaatse karakteristieke bebouwing bevindt en dat deze behouden dient te blijven. De aanduiding is gebaseerd op de gemeentelijke lijst met monumenten, cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en beeldbepalende panden.

De boerderij aan de Erenakkerstraat komt niet voor op de rijks- of gemeentelijke monumentenlijst, maar is wel een beeldbepalend pand in de gemeente Maashorst¹ die conform het beleid gehandhaafd dient te worden.

De aanduiding 'specifieke vorm van wonen - vab' geeft aan dat ter plaatse vrijkomende agrarische bebouwing aanwezig is. Vab staat voor 'een agrarisch of niet-agrarisch bestemmingsvlak waar, al dan niet door toepassing van een beëindigingregeling, de agrarische activiteiten zijn gestaakt en waarvan de bedrijfsgebouwen nog geheel of gedeeltelijk bestaan'.

Het gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van en/of de uitoefening van nevenfuncties en/of verbrede landbouw is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - vab'.

Op basis van het VAB-beleid van de voormalige gemeente Uden mag geen uitbreiding van de oppervlakte aan bestaande bebouwing plaatsvinden en dient een ontwikkeling gepaard te gaan met een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse (bijvoorbeeld middels sloop van bestaande bebouwing of een zorgvuldige landschappelijke inpassing middels een beplantingsplan).

De overige gronden die agrarisch in gebruik zijn bij de streekboerderij hebben de bestemming 'Natuur', 'Bos', 'Agrarisch met waarden - Natuur- en landschapswaarden' en 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden'. Verder is de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' van toepassing. Daarnaast zijn de volgende gebiedsaanduidingen van toepassing: 'vrijwaringszone - radar', 'overige zone - aardkundig waardevol gebied', 'overige zone - beperkingen veehouderij', 'overige zone - deelgebied natuur/recreatie', 'overige zone - groenblauwe mantel', 'overige zone - leefgebied amfibieën', 'overige zone - leefgebied dassen', 'overige zone - ecologische hoofdstructuur', 'overige zone - wijstgronden', 'overige zone - zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen' en 'overige zone - partiële herziening 2017'.

De Peelrandbreuk, die ten zuiden van het plangebied is gelegen, komt in het bestemmingsplan terug middels de gebiedsaanduiding 'overige zone - breuklijn'. Hier is oprichting van bebouwing slechts bij omgevingsvergunning mogelijk, mits het waterhuishoudkundige belang niet onevenredig wordt aangetast en vooraf advies wordt ingewonnen van de provincie en het waterschap Aa en Maas.

De vestiging van een agrarisch bedrijf is in strijd met de geldende bestemmingsplannen. Derhalve dient een bestemmingsplanprocedure te worden doorlopen.

In het bestemmingsplan krijgt de locatie van de streekboerderij de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden (enkelbestemming)' met een bouwvlak en de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - natuurinclusieve streekboerderij Slabroek'. Op de boerderij zelf wordt de bouwaanduiding 'karakteristiek' gelegd.

Op de omliggende gronden die in gebruik zijn bij de streekboerderij rusten in de beoogde situatie de enkelbestemmingen 'Agrarisch met waarden - Natuur- en landschapswaarden', 'Bos' en 'Natuur'. Verder zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 1' en 'Waarde - Archeologie 2' (vertaling van de archeologische waarden op basis van de gemeentelijke archeologische waardenkaart).

Verder zijn de volgende gebiedsaanduidingen van toepassing: 'vrijwaringszone - radar', 'overige zone - aardkundig waardevol gebied', 'overige zone - beperkingen veehouderij', 'overige zone - breuklijn',

¹ Kaart welstandsnota Uden (<https://www.uden.nl/data/downloadables/8/4/3/welstandsnota-en-kaart.pdf>)

'overige zone – deelgebied natuur/recreatie', 'overige zone – groenblauwe mantel', 'overige zone – leefgebied amfibieën', 'overige zone – leefgebied dassen', 'overige zone – Natuur Netwerk Nederland', 'overige zone – wijstgronden', 'overige zone – zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen'.

Aangezien het gebruik van de gronden niet regulier agrarisch is, maar in gebruik is als natuurinclusief voedsellandschap, krijgen de gronden rondom de streekboerderij de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - natuurinclusief voedsellandschap'.

3.3.4 Handreiking omgevingsdialoog

De gemeente Maashorst heeft een handreiking opgesteld over het voeren van een omgevingsdialoog. De gemeente heeft bepaald dat bij nieuwe ontwikkelingen een omgevingsdialoog moet worden gevoerd. In het kader van de zorgvuldige dialoog zijn met de omwonenden diverse bijeenkomsten georganiseerd. In de bijlage zijn hiervan verslagen toegevoegd.

4. Ruimtelijke aspecten

4.1 Natuur

De bescherming van de natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. Deze staan los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

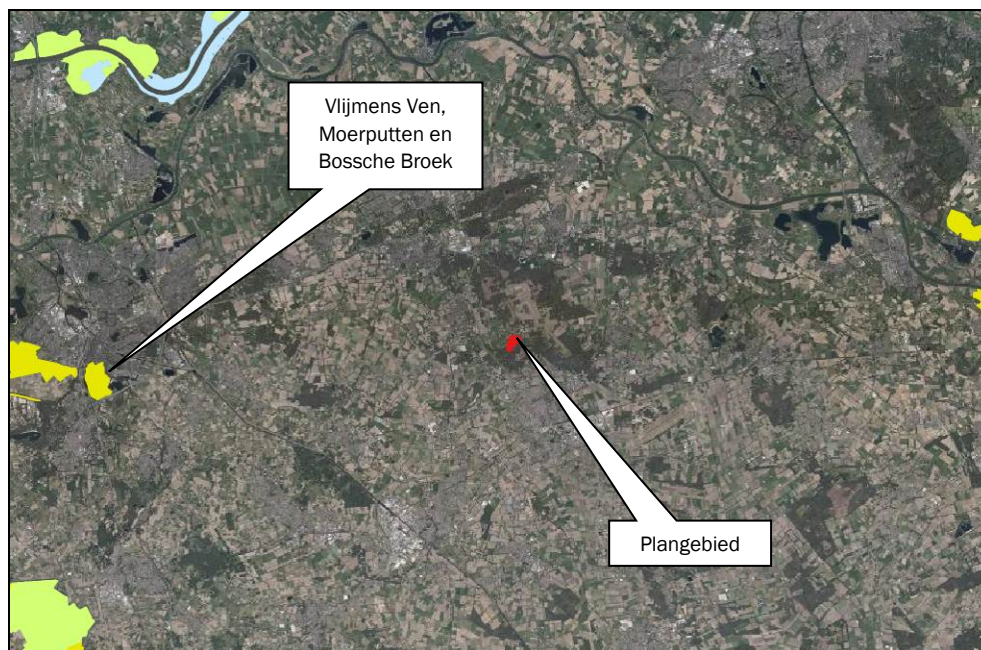
4.1.1 Gebiedsbescherming

Natura2000-gebieden

Natura2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. De bescherming van deze gebieden is gebaseerd op internationale verplichtingen (Vogel- en Habitatrichtlijn).

Per Natura2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning op de Wnb wordt aangevraagd.

Het meest nabijgelegen Natura2000-gebied betreft Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek op een afstand van circa 20 kilometer van het plangebied (zie volgende figuur).

Figuur 25: Ligging Natura2000-gebieden

Op voorhand is niet te zeggen of de ontwikkeling significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de gebieden heeft. Derhalve vindt hiernavolgend een toetsing plaats van de verschillende potentiële effecten.

Stikstofdepositie

De stikstofdepositie is de belangrijkste factor die voor verstoring in de natuurgebieden kan zorgen. De

verstoring heeft betrekking op verzuring en/ of vermessing van het desbetreffende gebied.

Een berekening van de stikstofdepositie is uitgevoerd middels het rekenprogramma Aerius om de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling in beeld te brengen. Deze is opgenomen als bijlage. Hierin is uitgegaan van het 'worst case scenario', waarbij is gerekend met de hoogste ammoniakemissiefactoren voor melk- en jongvee die in de Rav-lijst zijn opgenomen.

Het resultaat laat zien dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op de natuurgebieden ten opzichte van de referentiesituatie.

Overige storende effecten

Daarnaast heeft men te maken met de volgende mogelijke storende aspecten ten gevolge van activiteiten en plannen zoals verlies van oppervlakte, barrièrewerking en versnippering, verstoring door geluid en licht, trilling, optische verstoring, verstoring door mensen, mechanische effecten, verontreiniging, verdroging en bewuste verandering soortensamenstelling.

Gelet op de geruime afstand tot de Natura2000-gebieden zijn overige storende effecten op deze gebieden uitgesloten.

Natuur Netwerk Brabant

Natuur Netwerk Brabant, dat onderdeel uitmaakt van Natuur Netwerk Nederland, is een samenhangend geheel van natuurgebieden van (inter)nationaal belang met als doel de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten, bestaande uit de meest waardevolle natuur- en bosgebieden en andere gebieden met belangrijke aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen.

Een klein gedeelte van beoogde agrarische bestemmingsvlak is gelegen binnen 'Natuur Netwerk Brabant' (zie volgende figuur).

Figuur 26: Ligging Natuur Netwerk Nederland

Volgens de beheertypenkaart van de provincie valt dit gebied onder beheertype 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur(inrichting)', oftewel nog niet gerealiseerde delen van de NNB. Dit zijn gronden met een intensief agrarisch verleden die een natuurbestemming krijgen. Het beheertype 'nog om te vormen naar natuur' maakt het voor beheer en beleid inzichtelijk waar en hoeveel natuur nog omgevormd of ingericht moet worden. Volgens de Ambitiekaart dient het eindbeeld van dit gebied het beheertype Zand- en kalklandschap te zijn.

Doordat de NNB-gronden ter plaatse van de inrichting (2.041 m²) zijn aangewezen als natuurbeheertype 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur(inrichting)', bezitten deze gronden momenteel geen ecologische waarden en vindt er afbreuk en aantasting plaats van het ter plaatse geldende natuurbeheertype.

Bij de ontwikkeling van de natuurinclusieve streekboerderij zijn vele gronden in de directe omgeving betrokken. Een groot deel van deze gronden zijn gelegen binnen het NNB. Deze gronden worden natuurlijk ingericht waarbij de doelstellingen van het beoogde natuurbeheertype in acht worden genomen. Bij begrenzing van het NNB op de locatie komt het bouwperceel buiten het NNB te liggen. Doordat geen natuurwaarden op de locatie waar de uitbreiding van het bouwperceel plaatsvindt zijn gelegen, vindt geen aantasting van natuurwaarden plaats en is er geen compensatie nodig voor het vervallen van deze gronden.

De ontwikkeling heeft geen storende effecten op de nog tot NNB om te vormen gronden rondom de locatie.

Externe werking NNB

Na herbegrenzing van het NNB grenst de agrarische inrichting aan het NNB. Derhalve dient de externe werking van de activiteiten binnen de inrichting op het NNB te worden bepaald.

Hiernavolgend wordt onderbouwd dat geen sprake is van negatieve effecten op dit gebied als gevolg van licht- en geluiduitstraling (betreding is hier niet aan de orde).

Licht

Het aantal lichtpunten en de intensiteit van het lichtgebruik zal in de beoogde situatie per saldo niet toenemen. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van verlichting zonder overdadig wattage (minder impact op de omgeving) en zullen de lichtbronnen naar binnen en beneden worden gericht (naar het hart van de inrichting). Daarnaast zal er tussen het plangebied en het aangrenzende NNB-gebied dichte beplanting worden gerealiseerd die eventuele lichtuitstraling zoveel als mogelijk afvangt.

Geluid

Ten aanzien van het aspect geluid kan worden gezegd dat geluiduitstraling als gevolg van de ontwikkeling richting het zuidelijk gelegen gebied (NNB) beperkt is. De verkeersbewegingen van en naar de inrichting vinden alle aan de noordzijde van de inrichting plaats, waar het plangebied ontsloten wordt via de Erenakkerstraat.

Binnen de inrichting vinden slechts interne verkeersbewegingen plaats met een tractor.

Conclusie

Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling leidt deze niet tot aantasting c.q. doorkruising van de natuurgebieden. Daarnaast is er geen sprake van negatieve effecten op gebieden behorend bij NNB als gevolg van licht- en geluiduitstraling.

4.1.2 Soortenbescherming

In zijn algemeenheid is bij ruimtelijke ingrepen sprake van directe, indirecte, tijdelijke en permanente effecten. Onder directe effecten worden effecten verstaan waarmee planten en dieren rechtstreeks te maken krijgen als gevolg van bouwactiviteiten. Verlies van habitat en kwaliteit zijn directe effecten en bovendien permanent. Indirecte effecten betreffen onder andere verstoring, waarbij de aanwezigheid van

mensen, licht en geluid een rol speelt. Verstoring tijdens de bouwwerkzaamheden is tijdelijk, maar verstoringen kunnen ook een permanent karakter hebben.

De toets in het kader van de soortenbescherming is per 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). De wet voorziet in vereenvoudigde regels ter bescherming van de natuur, in decentralisatie van bevoegdheden naar provincies en in een goede aansluiting op het omgevingsrecht. De wet regelt de bescherming en instandhouding van planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Daarnaast dienen alle in het wild levende planten en dieren in principe met rust worden gelaten. Eventuele schade dient beperkt te worden middels het nemen van mitigerende maatregelen. Als mitigatie niet voldoende is om schade te voorkomen is het verplicht de resterende schade te compenseren.

In relatie tot de Wet natuurbescherming kan over het plangebied het volgende worden opgemerkt:

- Het gebied waar de locatie is gelegen betreft onder andere leefgebied voor dassen en amfibieën (planologisch vastgelegd middels aanduidingen in het bestemmingsplan). Bij ontwikkelingen dient hiermee rekening te worden gehouden.

De ontwikkeling van de streekboerderij Slabroek levert een actieve bijdrage aan vergroting van de lokale biodiversiteit. Daarmee wordt invulling gegeven aan de ecologische doelen voor dit gebied als onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant.

De verschillende landschapseenheden c.q. teeltsystemen op de streekboerderij vormen biotopen voor bijzondere planten- en diersoorten. Mede omdat het aantal werkgangen in 'agroforestry' beperkt is en natuurlijke processen worden gestimuleerd, is er weinig verstoring en veel rust voor de dieren. De landschapseenheden hebben verschillende soorten heggen en struiken van verschillende hoogte. In het heggenlandschap staan ook hogere fruitbomen in de heggen. Het heggenlandschap wordt extensief begraasd door runderen. De heggen en bosranden leveren veel 'randlengte' op naast het begraasde grasland en akkerland. Dit soort overgangen zijn van nature soortenrijke milieus. Met name insecten, amfibieën, kleine zoogdieren en allerlei struweelvogels houden hiervan:

- 1) Typische struweelvogels voor de Maashorst zijn geelgors en roodborsttapuit. Deze zullen baat hebben bij de ontwikkeling van heggenlandschap en voedselbos;
- 2) Van de zoogdieren is de das een kenmerkende soort voor dit soort kleinschalige landschappen. Dassen gebruiken het heggenlandschap en het voedselbos als foerageergebied. Ook kleine zoogdieren zoals hermelijn, wezel en allerlei muizen vinden beschutting en voedsel in het heggenlandschap en voedselbos. Muizen vormen weer voedsel voor de steenuil en de kerkuil;
- 3) Er is ook een populatie kamsalamanders aanwezig. Deze is gebonden aan natte heiden en wijstgronden en gebruikt struweel als overwinteringsgebied. Omdat het heggenlandschap op de streekboerderij grenst aan natte gronden bieden deze overwinteringsbiotoop voor de kamsalamander, en ook voor andere amfibieën, zoals de heidekikker;
- 4) De natte graslandpercelen in het heggenlandschap waar sprake is van kwel (de wijstgronden) bieden kansen voor de ontwikkeling van zegge- en pinksterbloemgraslanden, die weer bijzondere vlinders aantrekken zoals het oranjetipje en de grote weerschijnvlinder. Het afwisselend maaien en begrazen van graslanden en herprofilering en aangepast oeverbeheer van kwel sloten zijn bevorderlijk voor bijzondere wijstplanten (moerasstreekzaad, pluimzegge pinksterbloem). Ten opzichte van alleen machinaal hooien neemt door begrazing de biodiversiteit toe: de grassoorten worden onregelmatiger en er blijft plaatselijk mest liggen, wat weer specifieke milieus oplevert;
- 5) De Venloop, die deels langs gronden van de streekboerderij loopt (zie volgende figuur) en waarlangs recent natuurvriendelijke oevers zijn aangelegd, vormt een leefgebied voor moerasvogels zoals waterral, houtsnip, kleine karekiet en bosrietzanger. Deze profiteren van de rust en de beschutting die het aangrenzende heggenlandschap biedt.

Figuur 27: Venloop

- 6) Multifunctioneel bos dat grenst aan de grote bosgebieden voegt daar een eigen biotoop aan toe. De hogere bomen (kastanje, walnoot) in het multifunctionele bos vormen een leefgebied voor roofvogels en spechten. Ook hier geldt dat de overgangen naar (open) prooigebieden de bomen extra interessant maakt voor veel dieren.
- 7) Er is de laatste tijd veel aandacht voor de afname van insecten. Bij de rijenteelt trekken de ruggen erg veel insecten. Er is voldoende ruigte voor beschutting en tevens een open en losse bodemstructuur die het mogelijk maakt nesten en holletjes te graven. Dit zijn ook de voorwaarden voor hommels, die zorgen voor de bestuiving van de bessen.

Quick scan flora en fauna

Ter plaatse van het plangebied is een quick scan flora en fauna uitgevoerd². Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving.

Conclusies

Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (20 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Ook een negatief effect als gevolg van stikstofdepositie kan worden uitgesloten. Het bouwvlak komt binnen het NNB te liggen, de initiatiefnemer heeft met de provincie Noord-Brabant besproken wijziging van de begrenzing van het NNB mogelijk is middels artikel 3.21 Kleinschalige herbegrenzing uit de Interim Omgevingsverordening.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Algemene vogelsoorten kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied en ze kunnen nestgelegenheid vinden in de bomen en struiken en in de gebouwen. Het snoeien of kappen van bomen en struiken (indien nodig) dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het

² Quickscan flora en fauna, Erenakkerstraat 4 en Karlingerweg 7 te Slabroek, Staro Natuur en Buitengebied, 13 april 2021, geactualiseerd op 30 maart 2022

broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

Vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd, kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Jaarrond beschermde nesten van huismus, steenuil en kerkuil kunnen aanwezig zijn in gebouw 1, 2, 3 en 4. De gebouwen kunnen pas worden gesloopt als eerst nader onderzoek is uitgevoerd en indien nodig ook mitigerende maatregelen zijn genomen. Door de toekomstige inrichting van het plangebied als natuurinclusieve streekboerderij is het waarschijnlijk dat de kwaliteit van het leefgebied voor vogels toeneemt.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen. In de gebouwen die gesloopt gaan worden zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op vleermuizen.

Rugstreeppad is momenteel niet aanwezig in het plangebied, het ontbreekt aan geschikt land- en overwinteringshabitat. Tijdens de werkzaamheden kunnen geschikte omstandigheden ontstaan voor rugstreeppad, zoals zandhopen en plassen water. Door deze hopen en plassen steeds af te dekken wordt voorkomen dat rugstreeppad zich vestigt in het plangebied tijdens de werkzaamheden.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als land- en overwinteringshabitat. Ze kunnen zich verschuilen tussen de opgeslagen materialen tussen de struiken en kruidachtige planten en ingegraven in de grond. Voor het vernietigen van leefgebied van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander is geen ontheffing nodig, wel geldt altijd de Algemene zorgplicht. Voor Alpenwatersalamander geldt deze vrijstelling niet, en dient te worden gewerkt buiten de kwetsbare periode om te voorkomen dat negatieve effecten optreden.

Algemene muizen, egel, bunzing, steenmarter en wezel kunnen gebouwen 1, 2, 3 en 4 gebruiken als verblijfplaats. Nader onderzoek dient te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van marterachtigen in het plangebied. Voor algemene muizen, egel en haas geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Het plangebied kan worden gebruikt als onderdeel van het leefgebied en foerageergebied door verschillende grondgebonden zoogdieren. Door de toekomstige inrichting van het plangebied als natuurinclusieve streekboerderij is het waarschijnlijk dat de kwaliteit van het leefgebied voor grondgebonden zoogdieren toeneemt.

Advies en aanbevelingen

Overtreding van de Wet natuurbescherming dient te worden voorkomen door het nemen van de volgende vervolgstappen en maatregelen:

1. Nader onderzoek wordt uitgevoerd naar steenuil, huismus en kerkuil.
2. Nader onderzoek wordt uitgevoerd naar steenmarter, bunzing en wezel.
3. Tijdens de werkzaamheden wordt voorkomen dat geschikt habitat ontstaat voor rugstreeppad.
4. Graafwerkzaamheden en het verwijderen van vegetatie en de bouwvallen wordt uitgevoerd volgens de mitigerende maatregelen die worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol, buiten de kwetsbare periode van Alpenwatersalamander. De kwetsbare periode loopt globaal van 15 oktober tot 1 maart.
5. Bomen en struiken worden gekapt buiten de broedperiode van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 1 augustus. Dit leidt ertoe dat het verwijderen van vegetatie wordt uitgevoerd tussen 1 maart en 15 maart of tussen 1 september en 15 oktober.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- Indien verblijfplaatsen en nesten aanwezig zijn in de gebouwen dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant.
- De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft circa 26 weken nodig om de vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat de aanvraag is ingestuurd.
- Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- Daarnaast dienen tijdig mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen.

De rapportage van de quick scan is bijgevoegd als bijlage.

Nader steenuilonderzoek

Uit de quick scan flora en fauna is gebleken dat de gebouwen in het plangebied geschikte nestgelegenheid bieden voor steenuil en dat de akkers rond de gebouwen onderdeel kunnen vormen van het foerageergebied van steenuilen. Derhalve is een steenuilonderzoek uitgevoerd³.

Conclusie

Van steenuil is geen nestlocatie vastgesteld in het plangebied; de aanwezigheid van een steenuilnest in de te slopen gebouwen is uitgesloten. De te behouden gebouwen in het plangebied kunnen worden gebruikt door steenuilen als zitplaats. Het plangebied maakt onderdeel uit van het functionele leefgebied van zeker één steenuilterritorium. Door de voorgenomen plannen wordt het leefgebied voor steenuilen echter meer geschikt dan het in de huidige situatie is.

De voorgenomen plannen hebben derhalve geen significant negatief effect op het functionele leefgebied van de steenuil. De sloop van de gebouwen en de overige voorgenomen plannen hebben geen overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg.

Het aanvullend onderzoek is opgenomen in de bijlage.

Vleermuisinspectie

Uit de quick scan flora en fauna is gebleken dat één van deze stallen mogelijk geschikte verblijfplaatsen biedt voor vleermuizen. Omdat het slechts één opening betreft in de stal is een vleermuisinspectie uitgevoerd om te kunnen vaststellen of de stal wordt gebruikt als verblijfplaats door vleermuizen. Derhalve is een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd⁴.

Conclusie

In de stal zijn geen beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De stal kan derhalve worden gesloopt zonder het overtreden van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen. Een volledig nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk.

Momenteel wordt nader onderzoek naar andere beschermde soorten uitgevoerd in het plangebied.

Mogelijk zorgt het slopen van deze stal wel voor het overtreden van de Wet natuurbescherming ten aanzien van andere beschermde soorten.

Het aanvullend onderzoek is opgenomen in de bijlage.

³ Steenuilonderzoek Erenakkerstraat 4 en Karlingerweg 7 te Slabroek, Staro Natuur en Buitengebied, 1 juni 2021

⁴ Memo Vleermuisinspectie Erenakkerstraat 4 te Slabroek, Staro Natuur en Buitengebied, 29 april 2021

Aanvullend onderzoek naar kleine marters en huismus

Uit de quick scan flora en fauna is gebleken dat de gebouwen door kleine marterachtigen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats en door huismus kunnen worden gebruikt als nestgelegenheid. Derhalve is nader onderzoek uitgevoerd naar kleine marterachtigen en huismus in het plangebied⁵.

Conclusie

In de stallen, schuren en het bouwval zijn geen huismusnests aangetroffen. In de stallen, schuren en het bouwval zijn geen marters op de beelden gezien. De gebouwen kunnen derhalve worden gesloopt zonder het overtreden van de Wet natuurbescherming voor deze soorten. Voor de sloop is daarom geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming noodzakelijk voor deze soorten. Ook het nemen van aanvullende maatregelen voor deze soorten is niet noodzakelijk.

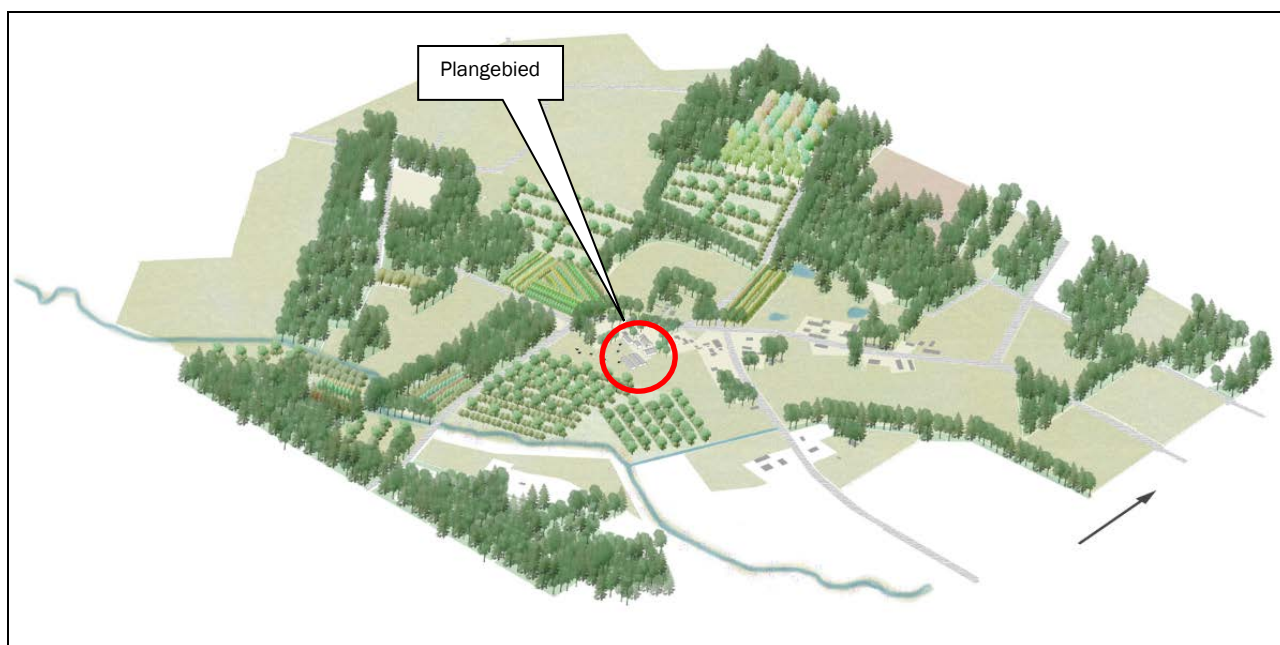
Het aanvullend onderzoek is opgenomen in de bijlage.

Vanuit oogpunt van flora en fauna wordt de ontwikkeling niet belemmerd.

4.2 Landschappelijke waarden

Conform de 'Beleidsnota uitwerking landschapsinvesteringsregeling' van de voormalige gemeente Uden is voor de beoogde ontwikkeling een landschappelijke inpassing vereist. Dit betekent dat de ontwikkeling landschappelijk ingepast dient te worden middels een landschappelijk inpassingsplan (minimaal 10% van de oppervlakte van het bouwvlak). Voor onderhavige ontwikkeling betekent dit dat een oppervlakte van circa 720 m² (10% van 7.200 m²) dient te worden aangeplant.

Voor het initiatief is een landschapsplan opgesteld, dat zowel op erfniveau als voor de omliggende landbouwgronden een landschappelijke inpassing bevat (zie volgende figuur).

Figuur 28: Landschapsontwerp

⁵ Memo kleine marters en huismus Erenakkerstraat 4 en Karlingerweg 7 te Slabroek, Staro Natuur en Buitengebied, 13 augustus 2021

Landschappelijke inpassing erf

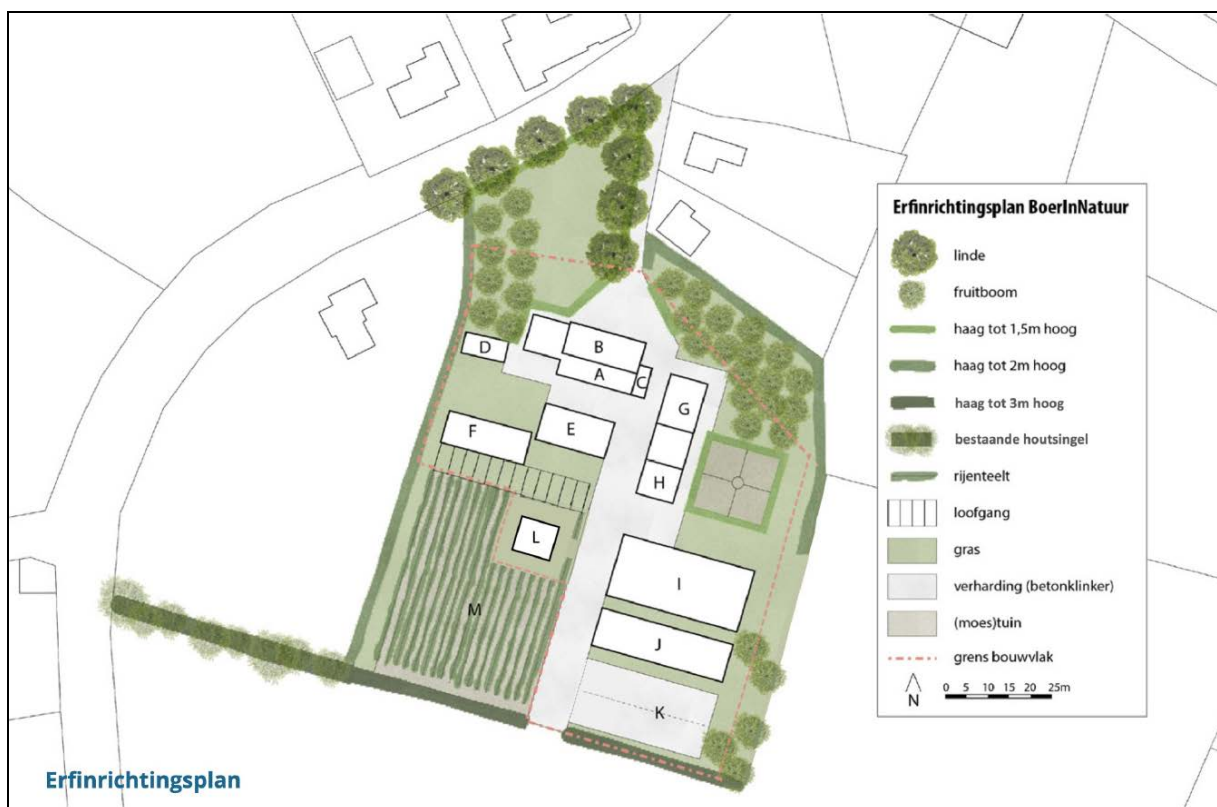
Een deel van de beplanting is inmiddels aangebracht. Een deel is afhankelijk van de verdere procedure voor de bouw van de stal. Uitgangspunt is de ontwikkeling van een groen erf als visitekaartje voor het natuurinclusieve en circulaire streekbedrijf. We gebruiken streekeigen en/of voedselproducerende planten en in de open, transparante stallen is het vee goed zichtbaar. Plantaardige productie en veehouderij zijn zo niet alleen geïntegreerd in het bedrijf als geheel, maar ook in de opzet van het erf.

Door de aangebrachte houtsingel met hazelaar langs de zuidrand van het erf zijn de nieuwe stallen en de voerplaat vanaf de openbare weg niet of nauwelijks zichtbaar. Aan de oostzijde zorgt een 2 m hoge beukenhaag en een groep fruitbomen voor afscherming van het zicht op de stallen en de voerplaat vanaf de woningen aan de Erenakkerstraat en de Karlingerweg.

Op het voorerf is de vroegere brinkstructuur hersteld, door aanplant van extra linden. Tevens zijn twee groepen fruitbomen aangeplante aan beide zijden van het voorerf. Aanvullend voorziet het plan in de aanleg van een (fruit)haag langs het bestaande hek om het voorerf. Hiermee wordt het productieve karakter van de boerderij vanaf de weg zichtbaar gemaakt en wordt het voorerf ingepast in de groenstructuur van het dorp.

Op het achtererf is voorzien in een moestuin, een loofgang en een kleine kwekerij met rijen opgeleid fruit op staken van maximaal 3 meter hoog. Deze versterken het groene en kleinschalige karakter van het erf en passen bij de biologische voedselproductie van het bedrijf. Het achtererf zal een educatieve functie krijgen voor (incidentele) rondleidingen over het bedrijf.

De volgende figuur toont een uitsnede van het erfbeplantingsplan.

Figuur 29: Uitsnede erfinrichtingsplan

Ten zuiden van de bestaande bebouwing wordt een zogenaamde 'loofgang' gerealiseerd in de vorm van een berceau (een boogvormige teelt die een bedekte gang creëert). Vanuit de berceau zijn de teeltrijen bereikbaar. De boogvorm van de compoststal komt hiermee terug in de loofgang.

De oppervlakte beplanting die in het plan is opgenomen bedraagt meer dan 2.000 m². Hiermee wordt voldaan aan de eisen uit de gemeentelijke beleidsnotitie. Het landschapsplan is toegevoegd als bijlage.

Beeldkwaliteit

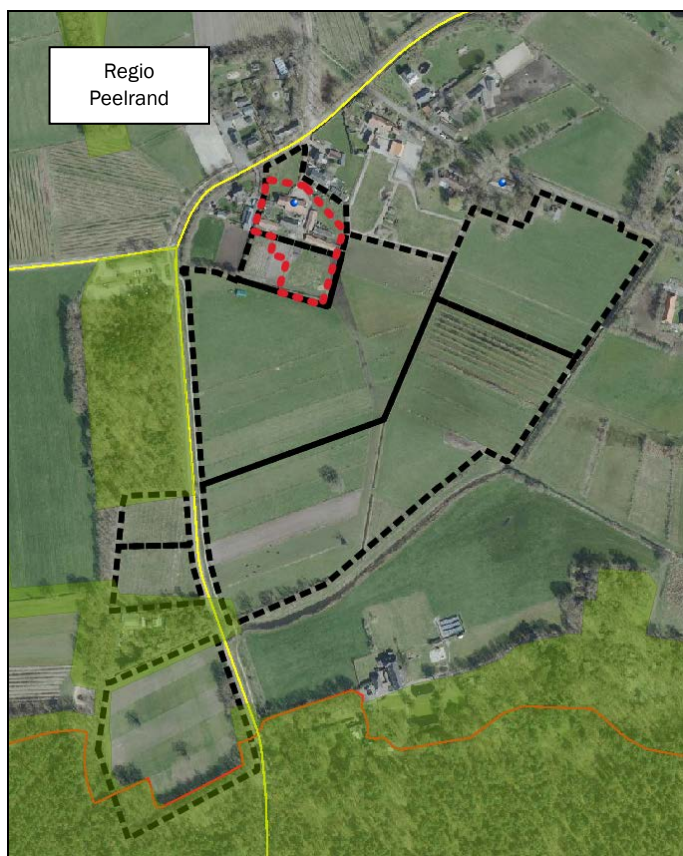
De boogstallen hebben een lichte en transparante constructie en vallen door hun geringe hoogte weinig op in het landschap. De functionele boogvorm wijkt af van de traditionele agrarische bebouwing in dit gebied, maar dit laat juist zien dat hier op een nieuwe en innovatieve manier invulling wordt gegeven aan het agrarisch bedrijf. De nieuwe melkstal op het 'binnenerf' sluit qua vorm en uitstraling meer aan bij de bestaande bebouwing. Voor de gevelbekleding en het dak wordt zo mogelijk gebruik gemaakt van materiaal dat vrijkomt bij de sloop van de bestaande schuren.

4.3 Cultuurhistorische en archeologische waarden

4.3.1 Cultuurhistorische waarden

Cultuurhistorie neemt een belangrijke plaats in in de ruimtelijke ordening. Met cultuurhistorische waarden dient bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden in de vorm van bescherming en behoud van deze karakteristieke gebiedswaarden.

Volgens de 'Cultuurhistorische Waardenkaart 2010, herziening 2016' van de provincie Noord-Brabant is het plangebied gelegen binnen het cultuurhistorisch waardevol gebied Peelrand (zie volgende figuur).

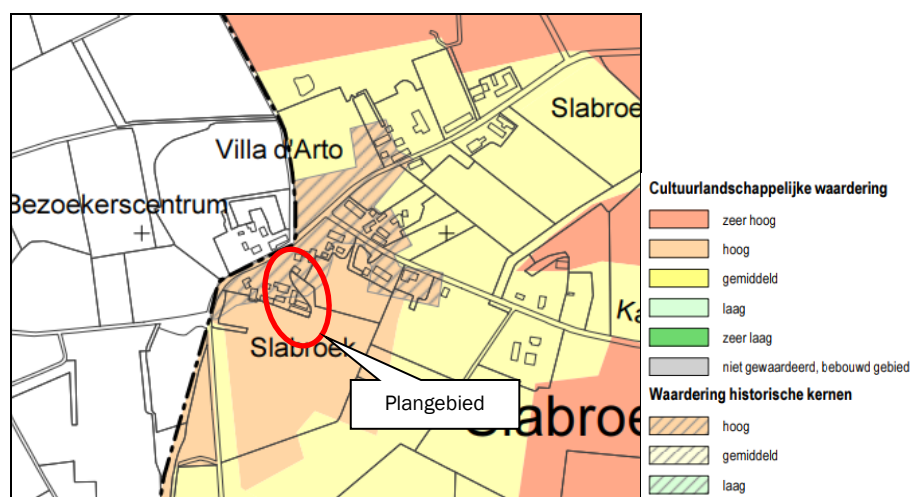
Figuur 30: Uitsnede 'Cultuurhistorische Waardenkaart 2010, herziening 2016' Noord-Brabant

Regio Peelrand is een zwak golvend dekzandlandschap dat als een hoefijzer rond het voormalige veengebied van de Peel ligt. Het is een overwegend oud en gevarieerd zandlandschap met een kralensnoer van agrarische nederzettingen, akkercomplexen, weilanden en bossen.

De voorgenomen ontwikkeling betreft een voormalige agrarische bedrijfslocatie die van oudsher onderdeel

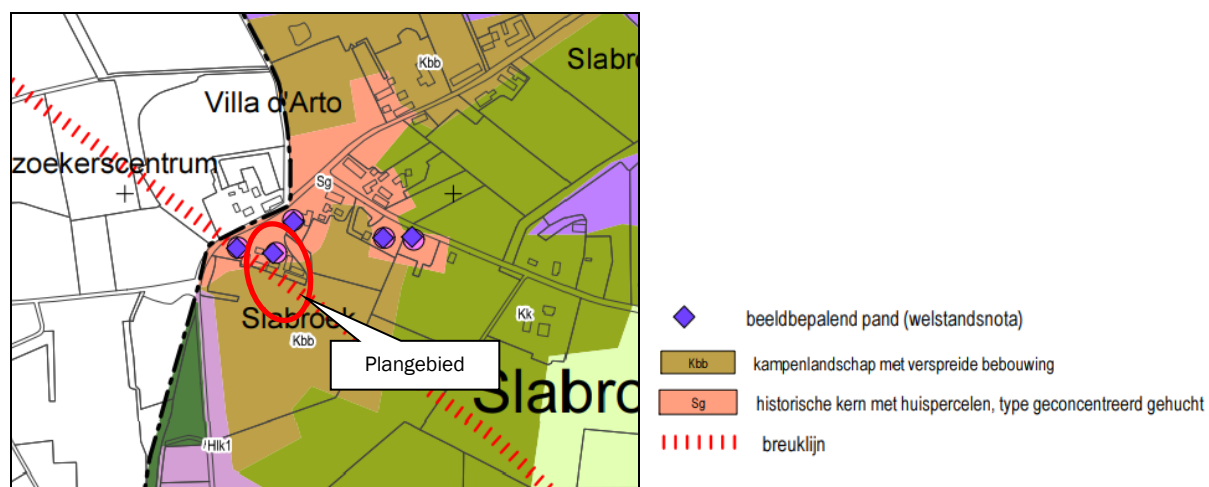
uitmaakt van het landschap van de Peelrand. De (her)vestiging van het agrarisch bedrijf past dan ook binnen deze cultuurhistorisch waardevolle regio en kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

Volgens de Cultuurlandschappelijke waarderingskaart van de voormalige gemeente Uden is het plangebied gelegen in een landschap met een hoge cultuurlandschappelijke waardering en een hoge waardering voor historische kernen (zie volgende figuur).

Figuur 31: Uitsnede 'Cultuurlandschappelijke waarderingskaart' voormalige gemeente Uden

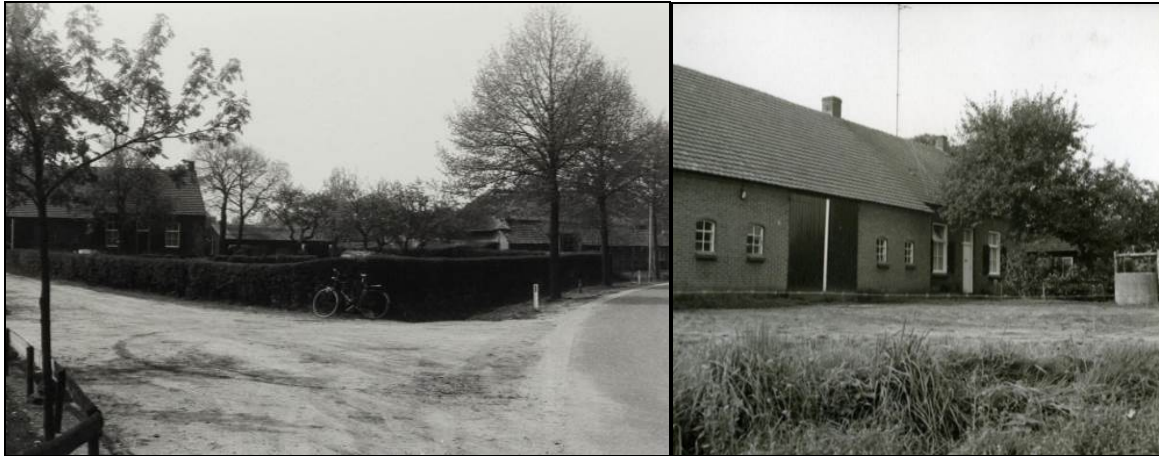
De volgende figuur toont een uitsnede van de Cultuurlandschappelijke kenmerkenkaart van de voormalige gemeente Uden.

Figuur 32: Uitsnede 'Cultuurlandschappelijke kenmerkenkaart' voormalige gemeente Uden

Het plangebied is deels gelegen binnen het cultuurlandschap 'kampenlandschap met gespreide bebouwing' en deels binnen de historische kern met huispercelen (type geconcentreerd gehucht) Slabroek. Daarnaast is zuidelijk het landschapselement de Peelrandbreuk (breuklijn) gelegen. De boerderij zelf is op basis van de Welstandsnota aangewezen als beeldbepalend pand. In het vigerend bestemmingsplan heeft de boerderij derhalve de bouwaanduiding 'karakteristiek' gekregen.

De volgende figuren geven een impressie van boerderij in het verleden.

Figuur 33: Historische foto's boerderij (www.thuisinbrabant.nl)

De aanduiding 'karakteristiek' blijft in de regels van onderhavig bestemmingsplan behouden. Aan de boerderij wijzigt niets als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

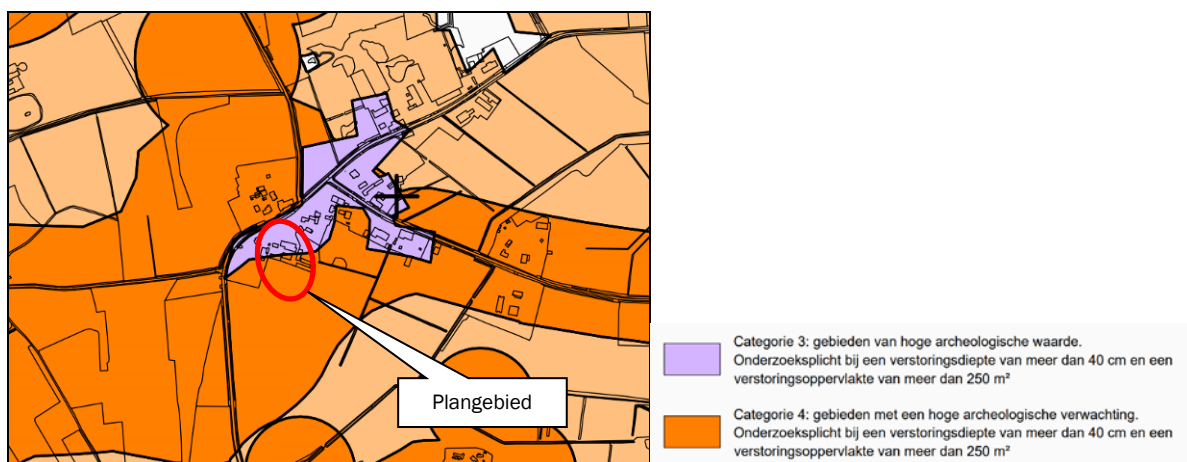
De oprichting van de nieuwe bebouwing vindt voornamelijk aan de zuidzijde (achterzijde) van de boerderij plaats, waardoor de boerderij vanuit de Erenakkerstraat het zicht op de nieuwe bebouwing ontnemt. Hierdoor vindt geen aantasting plaats van de karakteristieke boerderij en de daarvoor gelegen brink.

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

4.3.2 Archeologische waarden

Bij de opstelling en uitvoering van ruimtelijke plannen moet rekening gehouden worden met bekende archeologische waarden en de te verwachten archeologische waarden. Het uitgangspunt hierbij is dat het archeologisch erfgoed moet worden beschermd op de plaats waar het wordt aangetroffen. Gezien dit uitgangspunt moeten, in het geval van voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden met een hoge of middelhoge verwachtingswaarde voor archeologisch erfgoed, de archeologische waarden door middel van een vooronderzoek in kaart worden gebracht.

Volgens de archeologische beleidskaart van de voormalige gemeente Uden (vastgesteld door de gemeenteraad op 9 november 2017) is de locatie gedeeltelijk gelegen binnen een gebied met een hoge archeologische verwachtingswaarde en deels binnen een gebied met een hoge archeologische waarde (zie volgende figuur).

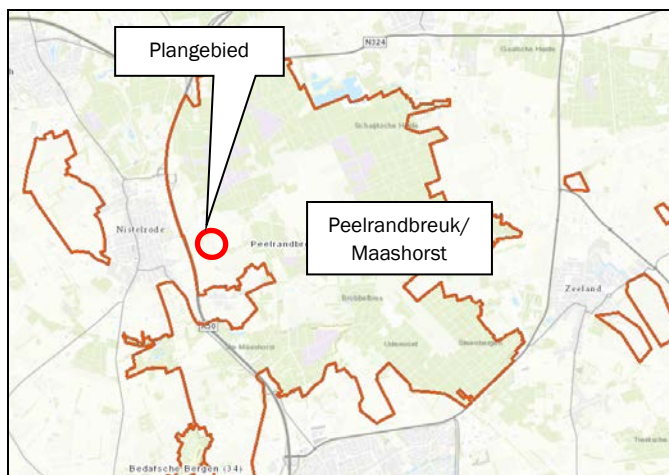
Figuur 34: Uitsnede archeologische beleidskaart voormalige gemeente Uden

De nieuw op te richten bebouwing bestaat uit een melkveestal (compoststal), een melkstal/werktuigenberging, een jongveestal/kas, een steltenberg en een tweetal ruwvoeropslagen. De oppervlakte van de compoststal bedraagt circa 450 m². Echter, de pot van de stal is weliswaar 60 centimeter diep, maar komt 40 centimeter onder het maaiveldniveau aangezien de directe omgeving ervan 20 centimeter wordt opgehoogd.

Slechts de werktuigenberging/melkstal (circa 270 m²) betreft een bouwwerk waarbij dieper dan 40 centimeter wordt gegraven. Echter, hiervan wordt alleen de melkput dieper dan 40 centimeter; deze bedraagt 10 m². Hier wordt de drempelwaarde van 250 m² én 40 centimeter dan ook niet overschreden.

Het aspect archeologie vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

De locatie is deels gelegen binnen het aardkundig waardevol gebied 'Peelrandbreuk/Maashorst' (zie volgende figuur).

De aardkundige waarden binnen de provincie verdienen specifieke aandacht vanwege de onvervangbaarheid ervan. De provincie heeft deze waarden beschermd in de Verordening ruimte Noord-Brabant. Dit is doorvertaald in de bestemmingsplannen 'Buitengebied Uden 2014' en 'Partiële herziening buitengebied 2017', waar het aardkundig waardevol gebied planologisch beschermd is middels een aanduiding. Ontwikkelingen mogen slechts middels een omgevingsvergunning worden gerealiseerd, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de waarden.

Toelichting bestemmingsplan
Erenakkerstraat 4, Uden

waardevol gebied'. De beoogde voeropslagvoorzieningen komen tevens deels te liggen binnen een gebied met de aanduiding 'breuklijn', die de globale ligging van de Peelrandbreuk aangeeft.

Recent is een onderzoek uitgevoerd naar de exacte ligging van de Peelrandbreuk in de directe omgeving van het plangebied, de rapportage is toegevoegd als bijlage.

Om te bepalen of de beoogde ontwikkeling invloed heeft op de breuklijn en de hydrologische situatie van het gebied wordt het plan ter advies voorgelegd aan het waterschap Aa en Maas.

Deze regels maken deel uit van de regels van het bestemmingsplan, waardoor de bescherming en behoud van de waarden zijn geborgd.

4.4 Ontsluiting, verkeer en parkeren

4.4.1 Ontsluiting

Binnen het plangebied is reeds een inrit aanwezig waarmee de locatie ontsloten wordt op de Erenakkerstraat. In de beoogde situatie blijft deze inrit gehandhaafd en vinden de verkeersbewegingen van en naar het bedrijf via deze inrit plaats.

4.4.2 Verkeer

De ontwikkeling van een agrarisch bedrijf brengt een toename van verkeersbewegingen met zich mee door het ontstaan van bedrijfsactiviteiten. Deze bedrijfsactiviteiten betreffen voornamelijk afvoer van mest/compost, afvoer van melk- en graanproducten naar verkooppunten en het inkuilen van ruwvoer. Per activiteit wordt het aantal verkeersbewegingen bepaald.

Aan-/afvoer diversen

Ten hoogste één keer per dag worden er diversen producten/materialen aangeleverd. Hiervoor bezoekt een vrachtwagen van derden de inrichting in de dagperiode. Ten tijde van het lossen van de producten/materialen is de motor van de vrachtwagen uitgeschakeld.

Aan/Afvoer dieren

Ten hoogste één keer per drie weken worden dieren aan- of afgevoerd. Dit betreft het aan- of afvoeren van het melkvee, jongvee of schapen. Het aan- en afvoeren van dieren vindt plaats door middel van een personenauto met trailer. Binnen één etmaal vinden ten hoogste twee bewegingen plaats met personenauto met trailer in de richting van de melkvee- en jongveestal.

Aanvoer voer

Ten hoogste één keer in de twee maanden wordt in de dagperiode voer aangevoerd. Hiervoor bezoekt ten hoogste één vrachtwagen van derden de inrichting in de dagperiode. Het voer wordt door middel van een tractor gelost en de inrichting binnen gebracht. Ten tijde van het lossen van het voer is de motor van de vrachtwagen uitgeschakeld.

Bezoekers

Er vinden ten hoogste vier dagelijkse bewegingen met een personenauto plaats in de dagperiode (ten behoeve van onder andere excursies). Met een bestelbus vinden ten hoogste 2 bewegingen per week plaats in de dagperiode.

Afvoer producten

Binnen de inrichting worden verschillende producten geteeld en geproduceerd zoals gewassen en zuivelproducten. In de meest gevallen worden deze producten afgevoerd doormiddel van een bakfiets. Daarnaast worden deze producten ten hoogste één keer per week afgevoerd met een personenauto.

Verder vinden van en naar de locatie geen verkeersbewegingen plaats ten behoeve van de afvoer van melk (alle melk wordt op de locatie zelf verzuiveld).

De meeste verkeersbewegingen vinden binnen de inrichting plaats (voornamelijk middels (tractoren/loaders) ten behoeve van onder andere het inkuilen en voeren van het vee.

De Erenakkerstraat kan deze extra verkeersbewegingen aan. Het verkeer dat zich op deze weg bevindt bestaat voornamelijk uit bestemmingsverkeer.

4.4.3 Parkeren

Ten aanzien van parkeren is het uitgangspunt dat parkeren moet plaatsvinden op eigen terrein. Op basis van de Nota Parkeernormen 2018 Uden is het aantal benodigde parkeerplaatsen bepaald (zie volgende tabel).

Tabel 1: Overzicht functies en parkeernormen

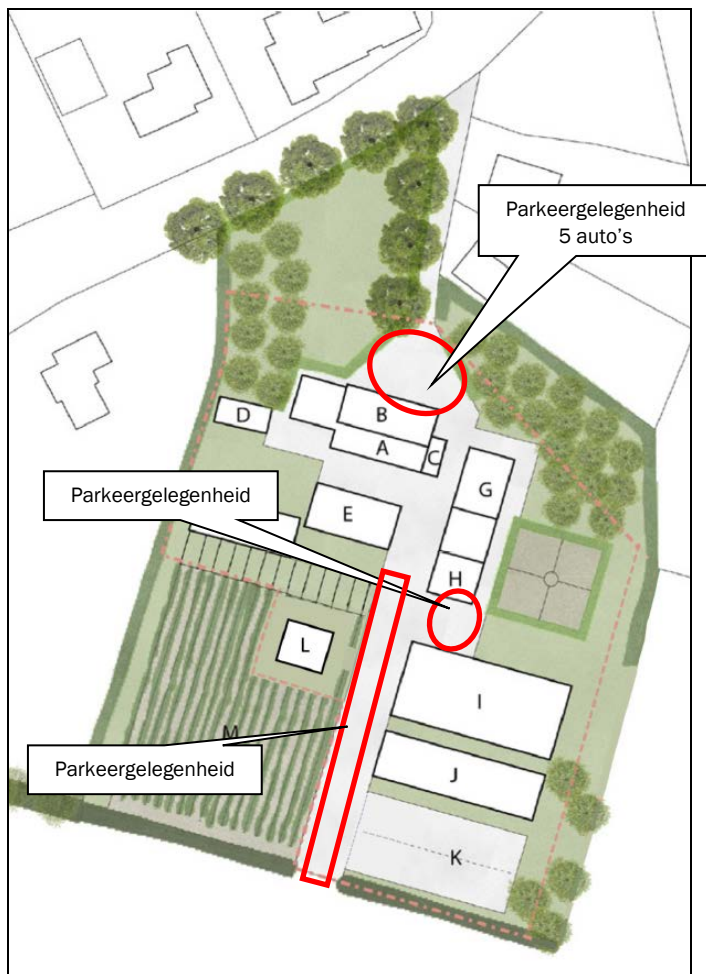
Functie (beoogd)	Functiecategorie	Parkeernorm (inclusief bezoek) in buitengebied	Aantal	Aantal benodigde parkeerplaatsen
Eengezinswoning	Eengezinswoning (vrijstaand)	2,4 per woning	1 woning	2,4
Agrarisch bedrijf	Arbeidsextensief/ bezoekersextensief	0,9 per 100 m ² bedrijfsvloer- oppervlakte	1.210 m ² bedrijfsoppervlak	11

Om de parkeerbehoefte van het agrarisch bedrijf te bepalen is aangesloten bij de parkeernorm die geldt voor een arbeidsextensief/bezoekersintensief bedrijf in het buitengebied. Op basis van het beoogde bedrijfsoppervlak is het aantal parkeerplaatsen berekend op 11. In de praktijk zal er sprake zijn van een lagere parkeerbehoefte.

Ten behoeve van de bedrijfswoning dienen op basis van de parkeernormen 3 parkeerplaatsen aanwezig te zijn.

In geval van excursies (maximaal 12 keer per jaar) is op de locatie ruimte voor het parkeren van een viertal auto's. Indien meerdere voertuigen worden verwacht, worden deze geparkeerd op het nabijgelegen parkeerterrein.

Binnen de inrichting is in de beoogde situatie voldoende parkeergelegenheid aanwezig op de bestaande erfverharding tussen de bestaande bedrijfsbebouwing (zie volgende figuur).

Figuur 36: Parkeerplaatsen binnen inrichting

4.5 Hoogspanningslijnen

Op een afstand van ongeveer 1,0 kilometer van het plangebied ligt een hoogspanningslijn. Gelet op de afstand tussen het plangebied en deze lijn vormt dit aspect geen belemmering.

4.6 Spuitzones gewasbescherming

Er gelden in Nederland geen wettelijke bepalingen over minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en nabijgelegen, voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige objecten, zoals woningen. Vanwege mogelijk vrijkomende drift (verwaaiing van spuitvloeistof) bij het bespuiten van fruitbomen wordt in de bestemmingsplanpraktijk een vuistregel gehanteerd om een afstand van 50 meter aan te houden tussen een fruitboomgaard en een gevoelige bestemming. Dit is een in de praktijk gegroeide vuistregel.

Gevoelige functies zijn plaatsen waar regelmatig en voor een groot gedeelte van de dag mensen verblijven of samenkomen. Een woning met tuin wordt als zodanig aangemerkt. Bij de afstand van 50 meter wordt ervan uitgegaan dat enerzijds de bedrijfsvoering van de agrariër niet wordt belemmerd en anderzijds dat er geen nadelige effecten optreden voor de gezondheid van de bewoners van de woningen. De 50 meter afstand is echter een indicatieve en willekeurige afstand. Een verantwoorde afstand hangt onder meer af van het soort teelt ter plaatse en de plaatselijke omstandigheden. Drift in bijvoorbeeld de fruitteelt is door de aard van de bespuiting, met name op- en zijwaarts gericht spuiten en spuitfrequentie intensiever dan bijv. bespuitingen in de lage bometeelt of aardappelteelt. Voor het betrokken bestuursorgaan bestaat

zowel bij toepassing als afwijking van deze afstand een onderzoeksplicht. Een kortere afstand is mogelijk, mits voorzien van een deugdelijke motivering.

Ten behoeve van de teelt van de gewassen worden geen gewasbeschermingsmiddelen toegepast. Onderhavig bedrijf betreft een biologische, natuurinclusieve boerderij.

5. Milieuaspecten

Milieuaspecten spelen een rol in de ruimtelijke planvorming wanneer aan een gebied functies worden toegekend die een milieubelasting doen ontstaan of doen toenemen. Door middel van een goede ruimtelijke ordening kan een milieubelasting ook worden beperkt of worden voorkomen, zodat wordt bijgedragen aan de duurzame ontwikkeling van de gemeente. Milieuaspecten worden daartoe integraal en vanaf een zo vroeg mogelijk stadium in het planvormingsproces betrokken. Hierdoor wordt het milieubelang volwaardig afgewogen tegen andere belangen die evenzeer claims leggen op de beschikbare ruimte.

5.1 Milieueffectrapportage

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese hof over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd, één van de aanleidingen voor de aanpassing van het Besluit m.e.r. De essentie van die uitspraak is dat altijd een m.e.r. noodzakelijk is als belangrijke nadelige milieugevolgen niet kunnen worden uitgesloten. De vormvrije m.e.r.-beoordeling is bedoeld als waarborg dat in dergelijke gevallen de m.e.r.-(-beoordelingsplicht) niet over het hoofd wordt gezien. Het ten onrechte niet doorlopen van een m.e.r. doet immers geen recht aan de bedoeling van m.e.r. en is een risico in de procedure.

De activiteit op de bedrijfslocatie betreft de vergroting van het bestemmingsvlak ten behoeve van een natuurinclusieve boerderij. Uit onderdeel D van de bijlage bij het Besluit Milieueffectrapportage (agrarisch: activiteit 14) blijkt dat er voor de activiteit oprichten/uitbreiden/wijzigen van een installatie voor het houden van ten hoogste 51 stuks schapen, 200 stuks melkvee en 140 stuks jongvee geen MER-beoordelingsplicht geldt. Doordat de activiteit onder de drempelwaarde valt en geen OBM hoeft te worden aangevraagd is het uitvoeren van een vormvrije m.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk.

5.2 Bodem

Wettelijke basis

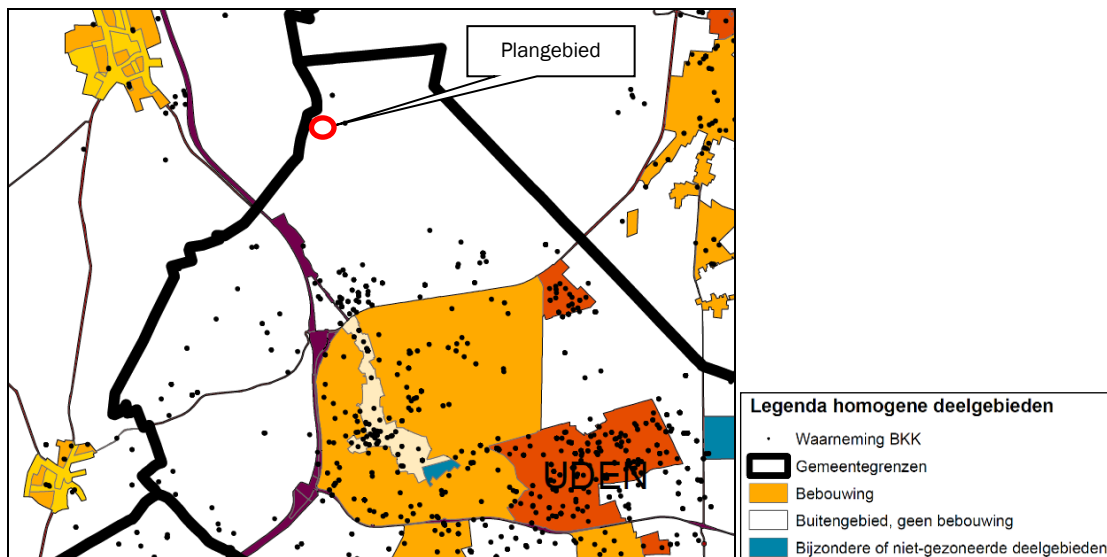
In het bestemmingsplan dient rekening gehouden te worden met de bodemkwaliteit ter plaatse. De reden hiervoor is dat eventueel aanwezige bodemverontreiniging van groot belang kan zijn voor de keuze van bepaalde bestemmingen en/of voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. De bodemtoets moet worden uitgevoerd bij het wijzigen of opstellen van een bestemmingsplan of projectbesluit.

Aanleiding en doel

Het doel van de bodemtoets bij ruimtelijke plannen is de bescherming van de bodem. Beoordeeld dient te worden of de bodem geschikt is voor de geplande functie en of sprake is van een eventuele saneringsnoodzaak. Aanleiding van de bodemtoets vormt de bouw van de nieuwe agrarische bedrijfsbebouwing.

Bodemkwaliteitskaart

De gronden waar de nieuwe bebouwing wordt opgericht zijn volgens de bodemkwaliteitskaart van de regio Noordoost-Brabant (waar de gemeente Maashorst onderdeel van uitmaakt) aangewezen als 'agrarisch buitengebied' (zie volgende figuur). Volgens de bodemkwaliteitskaart kan de ondergrond 'agrarisch buitengebied' worden beschouwd als 'schoon'.

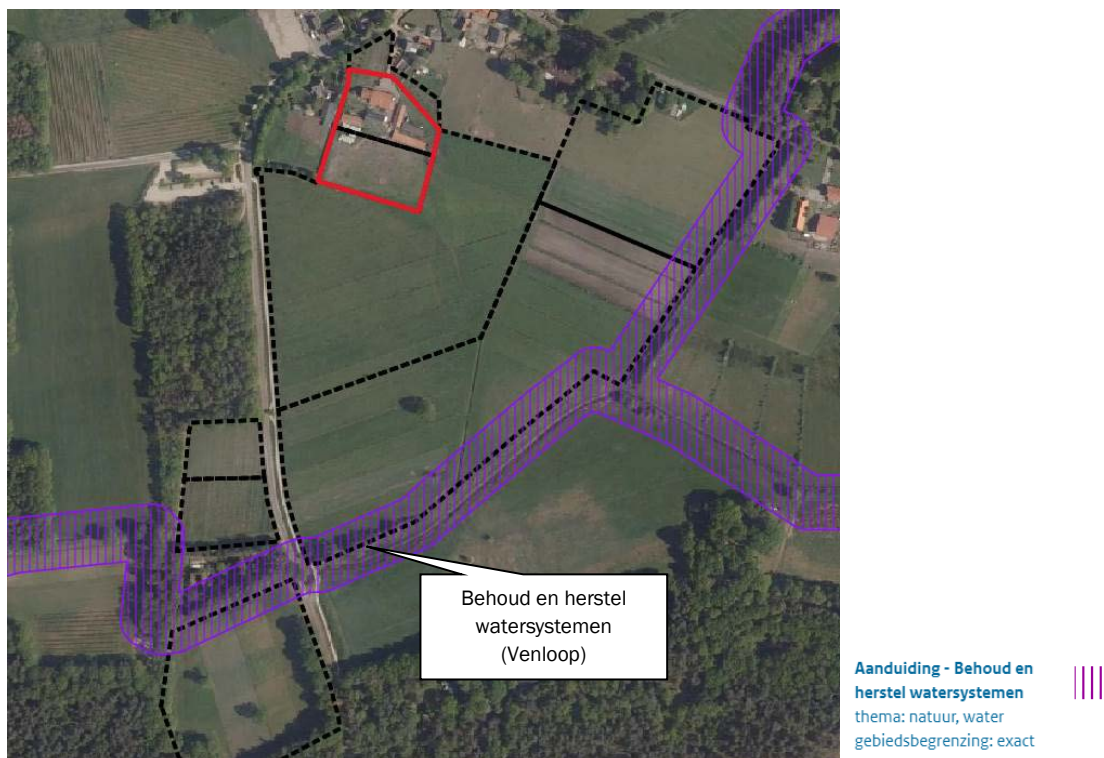

Figuur 37: Uitsnede bodemkwaliteitskaart Noordoost-Brabant

Op basis van de bodemkwaliteitskaart mag worden geconcludeerd dat de bodemsituatie ter plaatse van de voorgenomen ontwikkeling geen belemmeringen oplevert voor het toekomstig gebruik van het perceel.

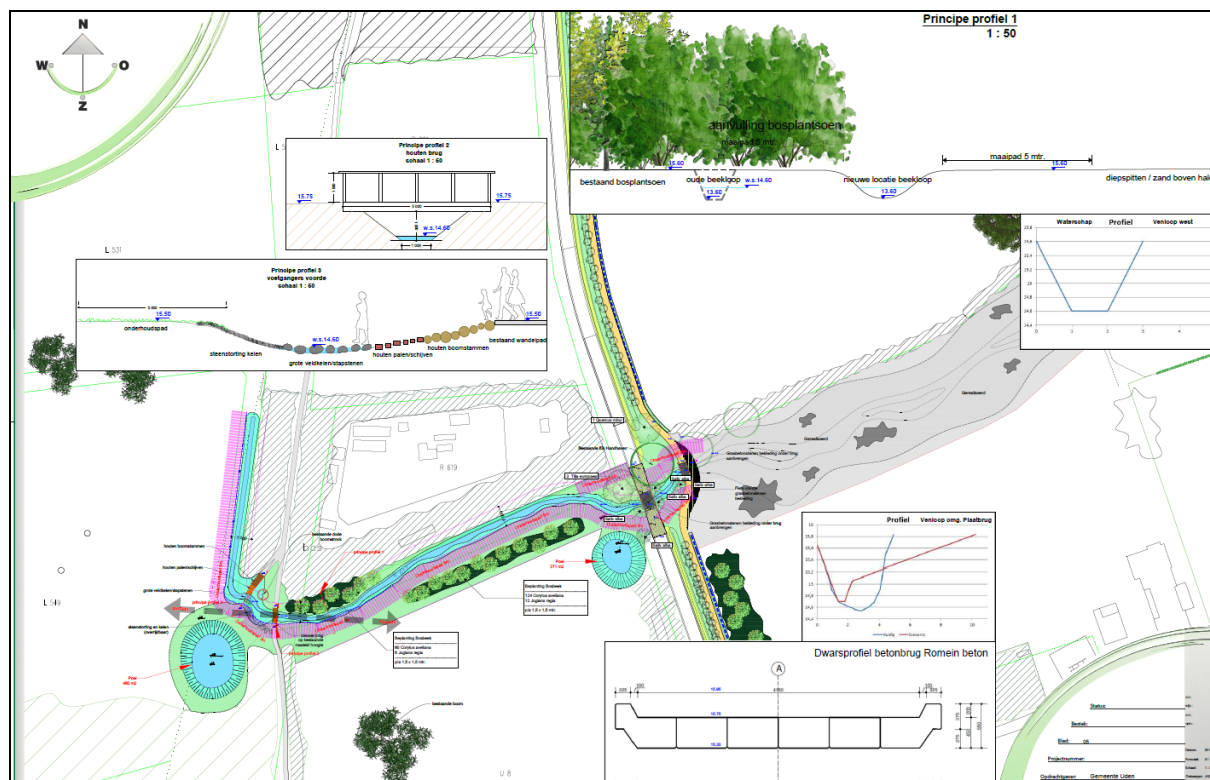
5.3 Water

Het plangebied is niet gelegen binnen of in de nabijheid van een beschermingszone van een grondwaterwingsgebied voor de openbare drinkwatervoorziening of een waterbergingsgebied. Het meest nabijgelegen hydrologisch waardevolle gebied/element is de Venloop op een afstand van circa 200 meter zuidelijk en oostelijk van de locatie. Deze beek is aangeduid voor behoud en herstel van watersystemen (zie volgende figuur).

Figuur 38: Uitsnede kaart 'Instructieregels gemeenten: natuur en stiltegebieden' Interim Omgevingsverordening ruimte Noord-Brabant

Onderhavige ontwikkeling vormt geen belemmering c.q. bedreiging voor de hydrologisch waardevolle en kwetsbare gebieden. Het voornemen draagt bij aan een versterking van de ecologische waarden en kwaliteiten van het gebied, waaronder de Venloop. Ter ontwikkeling van de Venloop is in samenwerking met de initiatiefnemer een ontwerp uitgewerkt ten behoeve van de aan te vragen watervergunning (zie volgende figuur).

Figuur 39: Uitsnede tekening bij watervergunning Venloop

De inrichting van de Venloop vindt deels op de gronden van de initiatiefnemer plaats.

De waterhuishoudkundige gevolgen binnen het plan, waaronder de omgang met hemelwater, worden behandeld in de waterparagraaf (hoofdstuk 6).

5.4 Geurhinder en veehouderij

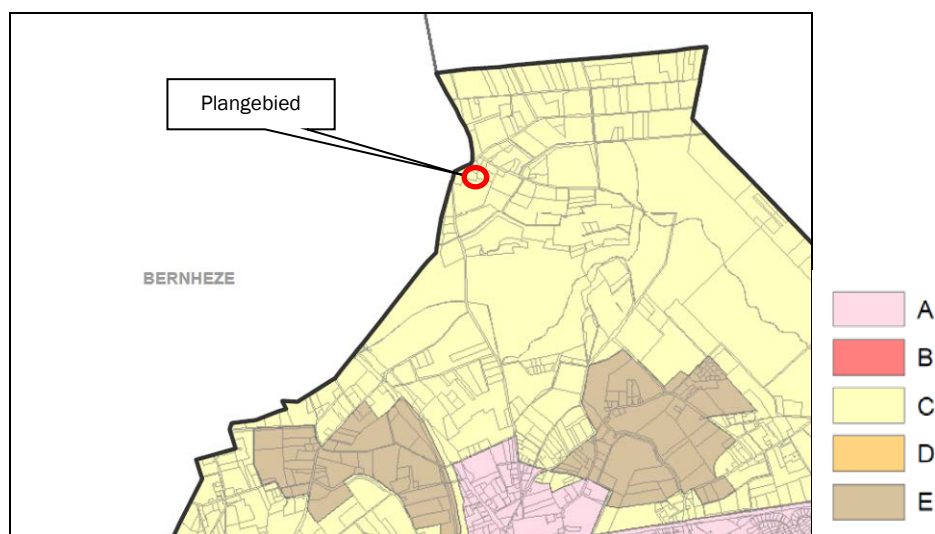
De Wet geurhinder en veehouderij (Wvg) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de omgevingsvergunning als het gaat om geurhinder vanwege diervverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (een gebouw geschikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf, bijvoorbeeld een woning). Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

Voor melkvee en jongvee zijn in de Wgv geen geuremissiefactoren vastgesteld. Hiervoor gelden de vastgestelde afstanden tussen veehouderij en geurgevoelig object. De afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld, en een geurgevoelig object bedraagt:

- Ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- Ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Verordening geurhinder en veehouderij 2016 gemeente Uden

De gemeente Uden heeft op 31 maart 2016 de 'Verordening geurhinder en veehouderij 2016 gemeente Uden' voor haar grondgebied vastgesteld. Volgens de bijbehorende normenkaart is het plangebied gelegen binnen deelgebied C 'Overgangsgebied' (zie volgende figuur).

Figuur 40: Uitsnede Normenkaart behorende bij de Verordening geurhinder en veehouderij 2016 gemeente Uden

In de verordening is een artikel opgenomen waarin wordt afgeweken van de vaste afstanden tussen een rundveehouderij en een geurgevoelig object uit de Wgv. Hierin is een tabel opgenomen met daarin de afwijkende afstanden waaraan voldaan dient te worden (zie volgende tabel).

Tabel 2: Afstanden geurverordening

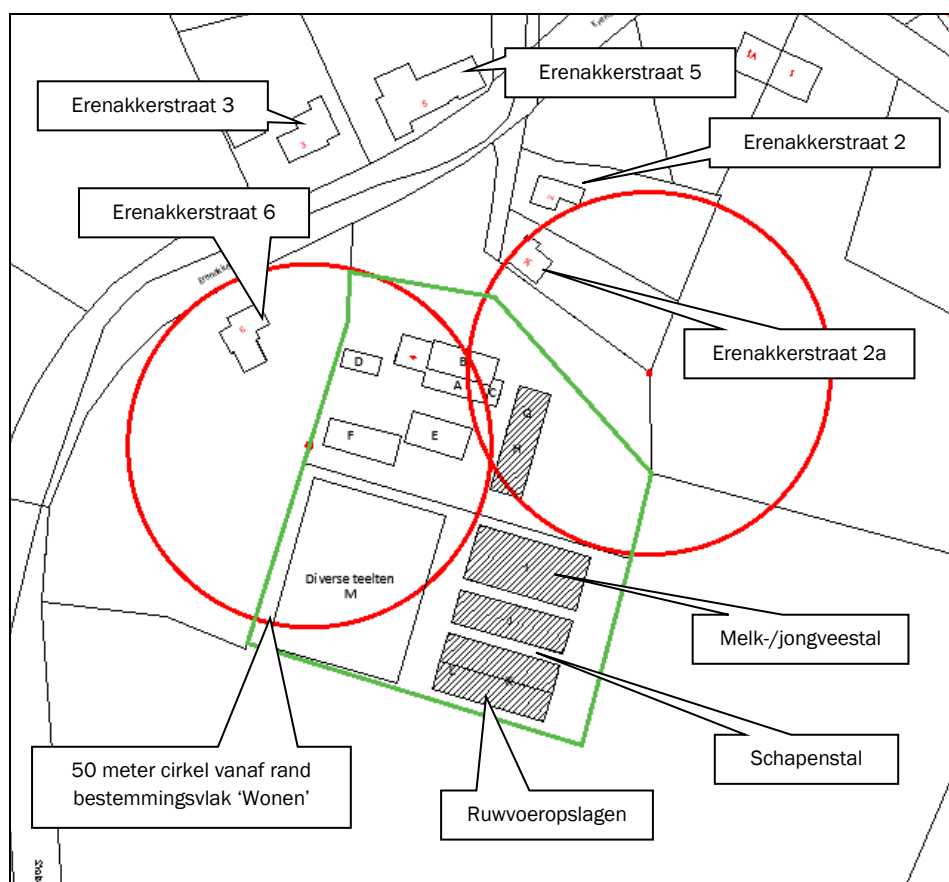
totaal aantal melk-, kalf-, zoogkoeien, en overig rundvee ouder dan 2 jaar	afstand tot object buiten de kom (gebied C t/m E)			afstand tot object binnen de kom (gebieden A en B)		
	traditionele huisvesting	meer dan 50% van de dieren- emissiearm gehuisvest	alle dieren- emissiearm gehuisvest	traditionele huisvesting	meer dan 50% van de dieren- emissiearm gehuisvest	alle dieren- emissiearm gehuisvest
0-200	50 m	50 m	50 m	100 m	100 m	100 m
201-300	100 m	75 m	50 m	280 m	215 m	150 m
301-400	170 m	130 m	90 m	360 m	280 m	200 m
401-500	200 m	150 m	100 m	430 m	335 m	240 m
> 501	230 m	180 m	130 m	500 m	390 m	275 m

*bij traditionele huisvesting worden meegeteld: melk- en kalfkoeien, zoogkoeien en overig rundvee ouder dan 2 jaar. Jongvee, fokstieren en dieren waarvoor een emissiefactor is vastgesteld, worden niet meegeteld. De afkalfstal en ziekenstal worden buiten beschouwing gelaten;

**bij emissiearme huisvesting worden geteld: melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar. De afkalfstal en ziekenstal worden buiten beschouwing gelaten;

Het aantal te huisvesten koeien binnen het plangebied bedraagt 19 (15 stuks melkvee en 4 stuks jongvee). Bij het bepalen van de te hanteren afstand wordt uitgegaan van traditionele huisvesting ('worst case scenario'). Op basis van de tabel dient de afstand van de veehouderij tot een geurgevoelig object 50 meter te zijn.

In onderhavige situatie zijn de nieuwe stallen zo gesitueerd, dat deze op minimaal 50 meter afstand van de omliggende geurgevoelige objecten zijn gelegen. Hierbij is uitgegaan van de afstand van de rand van het bestemmingsvlak 'Wonen' van de geurgevoelige objecten (zie volgende figuur).

Figuur 41: Afstand 50 meter vanaf omliggende geurgevoelige objecten

Er wordt voldaan aan de vaste afstand van 50 meter. Dit betekent dat het aspect geur geen belemmering vormt voor de vestiging van de natuurinclusieve streekboerderij.

Daarnaast wil initiatiefnemer ook 50 schapen huisvesten en 250 stuks legkippen in een mobiel dierenverblijf.

Het activiteitenbesluit geeft regels aan de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (een gebouw geschikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf, bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

Middels het programma V-Stacks Vergunning is de geurbelasting op geurgevoelige objecten in de beoogde situatie bepaald.

De volgende tabel geeft de resultaten weer van de berekening, zie ook bijlage 6.

Tabel 3: Voorgrondbelasting beoogde situatie

Adres geurgevoelig object	Geurnorm (ouE/m³)	Geurbelasting beoogde situatie (ouE/m³)
Erenakkerstraat 2	8,0	0,4
Erenakkerstraat 2a	8,0	0,6
Erenakkerstraat 3	8,0	0,3
Erenakkerstraat 5	8,0	0,3
Erenakkerstraat 6	8,0	0,6
Karlingerweg 1	8,0	0,3
Karlingerweg 1a	8,0	0,3

Karlingerweg 2	8,0	0,2
Karlingerweg 2a	8,0	0,2
Karlingerweg 3	8,0	0,2
Karlingerweg 4	8,0	0,2
Karlingerweg 5	8,0	0,2

In de beoogde situatie wordt voldaan aan de geurnormen.

Ingevolge artikel 3, tweede lid van de Wet geurhinder een veehouderij (Wgv) bedraagt de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij ten minste 50 meter indien het geurgevoelig object buiten de bebouwde kom is gelegen. Onverminderd artikel 3 bedraagt de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object ten minste 25 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen. De afstand tussen het dichtstbijgelegen dierenverblijf tot aan de dichtstbijzijnde woning (de bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf), bedraagt 25 meter. Hiermee wordt voldaan aan de norm uit de Wgv.

Achtergrondbelasting en beoordeling woon- en leefklimaat

Naast de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting in de omgeving in kaart gebracht waarbij de aanwezige andere veehouderijbedrijven in de omgeving van het initiatief meegenomen zijn. Hiermee wordt de achtergrondbelasting bepaald (cumulatieve belasting). De raad van de voormalige gemeente Uden heeft op 31 maart 2016 de 'Beleidsregel geur en ruimtelijke plannen' vastgesteld. Hierin zijn streef- en toetswaarden opgenomen voor de bepaling van het woon- en leefklimaat in de gemeente (zie volgende tabel).

Gebied	Achtergrondbelasting			Voorgrondbelasting		
	Goed	Afweegbaar	Slecht	Goed	Afweegbaar	Slecht
Woonkernen	0 – 6 ou	6 – 10 ou	>10 ou	0 – 3 ou	3 – 5 ou	>5 ou
Overgangsgebied	0 – 10 ou	10 – 14 ou	>14 ou	0 – 5 ou	5 – 8 ou	>8 ou
Buitengebied	0 – 14 ou	14 – 20 ou	>20 ou	0 – 8 ou	8 – 10 ou	>10 ou
Agrarisch ontwikkelingsgebied	0 – 14 ou	14 – 20 ou	>20 ou	0 – 8 ou	8 – 14 ou	>14 ou

Figuur 42: Streef- en toetswaarden woon- en leefklimaat 'Beleidsregel geur en ruimtelijke plannen'

De toetswaarden komen overeen met de normen uit de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. In de kern geldt een norm van 10 ou_E/m³ en in het buitengebied een norm van 20 ou_E/m³. Voldoet de achtergrondbelasting aan deze normen dan wordt het woon- en leefklimaat geclassificeerd als 'voldoende' of 'goed'.

De bedrijven binnen een straal van 4 kilometer afstand vanaf het plangebied zijn meegenomen. De belasting is berekend op geurgevoelige objecten binnen een straal van 2 kilometer afstand van het plangebied. De berekening is uitgevoerd middels het programma V-Stacks Gebied. Voor het berekenen van de achtergrondbelasting zijn de gegevens gebruikt van het Bestand IGO-Veehouderij (d.d. 5 januari 2023).

De volgende tabel geeft de resultaten weer van de achtergrondbelastingberekening voor de beoogde situatie. De invoergegevens en volledige resultaten zijn te vinden in bijlage 6. Uit de resultaten blijkt dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Tabel 4: Achtergrondbelasting en milieukwaliteit geurgevoelige objecten beoogde situatie

Adres geurgevoelig object	Streefwaarde gebiedsvisie [ou _E /m ³]	Achtergrondbelasting beoogde situatie [ou _E /m ³]
Erenakkerstraat 2	10,0	0,71
Erenakkerstraat 2a	10,0	0,83
Erenakkerstraat 3	10,0	0,74

Erenakkerstraat 5	10,0	0,70
Erenakkerstraat 6	10,0	0,97
Karlingerweg 1	10,0	0,64
Karlingerweg 1a	10,0	0,63
Karlingerweg 2	10,0	0,60
Karlingerweg 2a	10,0	0,62
Karlingerweg 3	10,0	0,75
Karlingerweg 4	10,0	0,68
Karlingerweg 5	10,0	0,69

Ruwvoerslagvoorzieningen

Voor wat betreft de nieuwe ruwvoerslagvoorziening geldt vanuit het Activiteitenbesluit dat het opslaan van kuilvoer op ten minste 25 meter afstand tot een geurgevoelig object moet zijn gelegen. Indien de afstand van het opgeslagen kuilvoer tot een geurgevoelig object minder dan 50 meter bedraagt, dient opgeslagen kuilvoer afgedekt te worden (artikel 3.46 Activiteitenbesluit).

De ruwvoerslagen worden op een afstand van meer dan 50 meter gesitueerd van de grens van de bestemmingsvlakken van de omliggende geurgevoelige objecten.

Er wordt dan ook voldaan aan de afstand uit het Activiteitenbesluit.

5.5 Bedrijven en milieuzonering

Er dient voldoende ruimtelijke scheiding te zijn tussen hinderveroorzakende en hindergevoelige functies ter bescherming en/of vergroting van de woon- en leefkwaliteit. Indien milieubelastende functies in het plangebied mogelijk worden gemaakt, dient de invloed op de omgeving inzichtelijk te worden gemaakt.

De VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) geeft per bedrijfsactiviteit richtafstanden met betrekking tot geur, fijn stof, geluid en gevaar die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen in de directe omgeving van een ruimtelijke ontwikkeling binnen aanvaardbare normen te houden. De richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemmingen die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningsvrij bouwen mogelijk is.

De volgende tabel toont het type bedrijfsactiviteiten op het plangebied en de bijbehorende richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'.

Tabel 5: Richtafstanden op basis van 'Bedrijven en Milieuzonering' (VNG)

Categorie bedrijvigheid	Indices en richtafstanden (meters)			
Landbouw en dienstverlening t.b.v. de landbouw	Geur	Stof	Geluid	Gevaar
Fokken en houden van rundvee	100	30	30	0

De dichtstbijgelegen gevoelige objecten zijn Erenakkerstraat 6, 2a en 2. Deze grenzen aan het plangebied (uitgezonderd Erenakkerstraat 2) en zijn derhalve gelegen binnen een afstand van 30 meter van de perceelsgrens van het plangebied.

Voor de aspecten geur, geluid en stof wordt niet direct voldaan aan de richtafstanden.

In paragraaf 5.4 wordt onderbouwd dat het aspect geur geen belemmering oplevert voor de ontwikkeling en het woon- en leefklimaat in de omgeving van de veehouderij.

Voor het aspect geluid is een akoestisch onderzoek industrielawaai uitgevoerd; dit wordt in paragraaf 5.6 behandeld en onderbouwd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat ook het aspect geluid geen belemmering vormt voor zowel het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van het plangebied als het initiatief zelf.

Ten aanzien van het aspect stof geldt een richtafstand van 30 meter. De activiteiten die stof kunnen veroorzaken zoals de huisvesting van het vee, het inkuilen en vervoeren van het ruwvoer zijn echter op meer dan 50 meter afstand gelegen van de omliggende hindergevoelige objecten.

Daarnaast vinden verzuivelingsactiviteiten plaats op de locatie. In de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' is de bedrijfsactiviteit 'Melkprodukten fabrieken v.c. < 55.000 t/j' opgenomen (onder de categorie 'Zuivelprodukten fabrieken'), een bedrijf in milieucategorie 3.2. Echter, de aard en omvang van de verzuivering van melk tot melkproducten op de locatie Erenakkerstraat 4 is zeer kleinschalig en betreft een 'eenmansbedrijf'. Vergelijking met een melkproductenfabriek (milieucategorie 3.2) is hier dan ook niet op zijn plaats. De bedrijfsactiviteit kan eerder worden vergeleken met een bedrijf in milieucategorie 1 of 2. Uitgaande van het 'worst case'-scenario dient rekening te worden gehouden met een minimale richtafstand van 30 meter. Binnen deze afstand vanaf de verzuiveringsruimte zijn geen hindergevoelige objecten van derden gelegen.

Er kan worden geconcludeerd dat het woon- en leefklimaat door de beoogde ontwikkeling niet verslechtert.

5.6 Geluid

In het kader van het aspect geluid is de Wet geluidhinder (Wgh) van toepassing. Doel van deze wet is het terugdringen van hinder als gevolg van geluid en het voorkomen van een toename van geluidhinder in de toekomst. In dit kader is onderzocht of de toekomstige ontwikkelingen geen negatieve effecten hebben op de omgeving.

5.6.1 Wegverkeerslawaaï

De Wet geluidhinder (Wgh) is van toepassing op woningen, andere geluidsgevoelige gebouwen (onder meer onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere gezondheidszorggebouwen) en geluidsgevoelige terreinen (onder meer woonwagendplaatsen). Uit artikel 74 Wgh vloeit voort dat in principe alle wegen voorzien zijn van een geluidzone waarbinnen een akoestisch onderzoek dient te worden verricht, indien sprake is van het projecteren van nieuwe geluidsgevoelige bebouwing binnen een dergelijke zone. Uitzondering hierop zijn wegen die zijn gelegen binnen een als woonerf aangeduid gebied of wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt.

Rundveestallen en voeropslagvoorzieningen zijn geen geluidsgevoelige bestemmingen in het kader van de Wgh. Een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï is dan ook niet noodzakelijk.

5.6.2 Industrielawaai

Voor dit aspect wordt aangesloten bij de richtafstanden uit de 'handreiking bedrijven en milieuzonering'. In paragraaf 5.5 is geconcludeerd dat niet voor alle geluidsgevoelige objecten wordt voldaan aan de richtafstand voor geluid.

Akoestisch onderzoek industrielawaai

Ter plaatse van het plangebied is een akoestisch onderzoek industrielawaai uitgevoerd⁶. Aanleiding voor het uitvoeren van het akoestisch onderzoek betreft een bestemmingswijzing van woonbestemming naar een agrarische bedrijfsbestemming ten behoeve van een natuur inclusieve boerderij met melk- en jongvee. In de directe omgeving van de planlocatie zijn enkele geluidsgevoelige objecten aanwezig waardoor een akoestisch onderzoek is uitgevoerd. Daarnaast is de locatie gelegen in het stiltegebied Maashorst.

Bij het onderzoek is rekening gehouden met allen bronnen binnen het plangebied, zowel de vast als de mobiele bronnen.

Resultaten

Door middels van een akoestisch onderzoek wordt aangetoond dat aan de normen wordt voldaan. De rapportage van het akoestisch onderzoek wordt toegevoegd aan het bestemmingsplan.

Conclusie

Het aspect geluid behoeft gelet op het bovenstaande de voorgenomen wijzigingen niet in de weg te staan. Ter hoogte van de omliggende woningen van derden is sprake van een goed woon- en leefklimaat.

5.7 Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit vormt een belangrijk aspect voor het milieu. Bij luchtkwaliteit wordt voornamelijk naar de mate van fijn stof in de lucht gekeken. Naar verwachting zullen geen andere stoffen, waarvoor in de Wet milieubeheer grenswaarden zijn opgenomen, in relevante hoeveelheden worden geëmitteerd.

Wet luchtkwaliteit

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2 Wm). Titel 5.2 handelt over luchtkwaliteit; daarom staat deze ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Specifieke onderdelen van de wet zijn uitgewerkt in amvb's en ministeriële regelingen.

De kern van de 'Wet luchtkwaliteit' bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Verder bevat zij basisverplichtingen op grond van de richtlijnen, namelijk: plannen, maatregelen, het beoordelen van luchtkwaliteit, verslaglegging en rapportage. De wet regelt het zogenaamde Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Daarbinnen werken het rijk, de provincies en gemeenten samen om de Europese eisen voor luchtkwaliteit te realiseren.

Niet in betekenende mate bijdragen

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Per 1 augustus 2009 geldt als NIBM 3% van de grenswaarde.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Toetsing initiatief

Uit onderzoek door Alterra is gebleken dat winderosie en emissies uit de stallen de belangrijkste bronnen zijn van primair fijn stof vanuit de landbouw. Andere bronnen dan de dierverblijven leveren een relatief kleine bijdrage aan de totale emissie van fijn stof. Het primair stof uit landbouwbedrijven komt voor 95% uit de stallen⁷.

In bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn grenswaarden opgenomen zoals bedoeld in artikel 4.9 en 5.2 van deze wet. Voor veehouderijen is met name de emissie van fijn stof (PM₁₀) relevant. Voor zwevende deeltjes (PM₁₀) zijn in paragraaf 4 van deze bijlage de volgende normen opgenomen; een jaargemiddelde achtergrondconcentratie van maximaal 40 µg per m³ en een 24-uursconcentratie van 50 µg per m³ dat maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Aangezien de beoogde compoststal nog niet is opgenomen in de Rav-lijst, wordt bij de berekening van de fijn stof emissie vanuit de stallen uitgegaan van een 'worst case'-scenario, oftewel een traditioneel

⁷ ASG, Activiteiten aan hotspots, emissie van fijn stof en NOx. 2007

stalsysteem zonder emissiereducerende maatregelen. Voor de melkveestal wordt gekozen voor een systeem waarbij het melkvee permanent is opgesteld.

Emissie fijn stof

De huidige achtergrondconcentratie fijn stof (PM₁₀) op de locatie Erenakkerstraat 4 bedraagt 15,69 µg/m³. De volgende tabel geeft een overzicht van de emissie van fijn stof (PM₁₀) in de beoogde situatie.

Tabel 6: Emissie fijn stof beoogde situatie

Stalnr.	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	PM ₁₀ /dier/jaar (g)	PM ₁₀ totaal/jaar (g)
Melkveestal	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.100 Overige huisvestingssystemen, opstallen	15	148,00	2.220,00
Jongveestal	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100 Overige huisvestingssystemen	4	38,00	152,00
Schapestal	diercategorie schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B1.100 Overige huisvestingssystemen	50	-	-
Kippenverblijf	Leghennen		250	84	21.000,00
Totaal					23.372,00

Om een beeld te krijgen van de concentratie van fijn stof (PM₁₀) in de beoogde situatie als gevolg van de ontwikkeling en om te zien of deze voldoet aan de normen zoals opgenomen in de Wet luchtkwaliteit, is een berekening uitgevoerd middels het programma ISL3a (versie 2022). De invoergegevens en resultaten zijn als bijlage bijgevoegd.

De volgende tabel geeft de resultaten van de uitgevoerde berekening.

Tabel 7: Resultaten emissieberekening fijn stof

Adres geurgevoelig object	Concentratie PM ₁₀ [microgram/m ³]	Overschrijding [dagen]
Erenakkerstraat 2	15,48	6,0
Erenakkerstraat 2a	15,49	6,0
Erenakkerstraat 3	15,48	6,0
Erenakkerstraat 5	15,48	6,1
Erenakkerstraat 6	15,52	6,1
Karlingerweg 1	15,47	6,0
Karlingerweg 1a	15,47	6,0
Karlingerweg 2	15,43	6,0
Karlingerweg 2a	15,43	6,0
Karlingerweg 3	15,47	6,0
Karlingerweg 4	15,47	6,0
Karlingerweg 5	15,47	6,0

Er wordt voldaan aan de wettelijke normen van maximaal 40 µg per m³ en maximaal 35 dagen per jaar overschrijding. De bijdrage van de veehouderij aan de concentratie zeer fijn stof ten opzichte van de achtergrondconcentratie is minimaal.

Verkeersbewegingen

Daarnaast dragen verkeersbewegingen binnen de inrichting en van en naar de inrichting bij aan de emissie van fijn stof. Het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting is echter dusdanig klein dat deze geen significante bijdrage leveren aan de totale emissie van fijn stof vanuit de inrichting.

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

5.8 Vliegbasis Volkel

Het plangebied is gelegen binnen het radarverstoringsgebied van vliegbasis Volkel.

Radarsystemen dienen 'vrij zicht' te hebben om goed te kunnen functioneren. Objecten in de omgeving kunnen resulteren in een verstoring van het radarbeeld. Het radarverstoringsgebied is vastgelegd in de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) en wordt gevormd door:

- een cirkel met een straal van 15 km gemeten vanaf de positie van de radar. De maximale hoogte van bouwwerken wordt hier bepaald door elke denkbeeldige rechte lijn die wordt getrokken vanaf het punt op de top van de radarantenne (49 meter boven NAP), oplopend met 0,25 graden tot 15 kilometer van de radarantenne. De hoogte van de antenne van Volkel is gelegen op een hoogte van 49 meter boven NAP;
- aanvullend voor windmolens buiten deze 15 kilometercontour een cirkel met een straal van 75 km gemeten vanaf de positie van de radar. Voor de tippen van de wieken van windturbines geldt hier een maximale hoogte van 114 meter boven NAP.

Nieuwe bouwplannen in het verstoringsgebied moeten worden getoetst op verstoringseffecten. Om dit te borgen dient de maximum toelaatbare hoogte te worden opgenomen in een bestemmingsplan. In het bestemmingsplan kan een bevoegdheid van het college van B&W worden opgenomen om binnen te stellen grenzen af te wijken voor een grotere hoogte dan de toetswaarden. Hiervoor dient door de gemeente vooraf schriftelijk advies te zijn ingewonnen bij het ministerie van defensie.

De voorgenomen ontwikkeling vormt geen belemmering voor vliegbasis Volkel. Er wordt niet hoger gebouwd dan op basis van de bouwregels in de vigerende bestemmingsplannen is toegestaan.

5.9 Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven.

Bij ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met dit aspect. Daartoe moeten de risico's voor de bevolking, die verbonden zijn aan gevaar veroorzakende activiteiten, in beeld worden gebracht.

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de wet- en regelgeving in het kader van externe veiligheid, die van toepassing is op onderhavige ontwikkeling.

Besluit externe veiligheid voor inrichtingen (Bevi)

Voor de normstelling van risicovolle bedrijven moet worden aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het toetsingskader is meer gedetailleerd uitgewerkt in de Regeling externe veiligheid voor inrichtingen (Revi).

Voor het aspect externe veiligheid worden twee risicomaten onderscheiden: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico (PR) wordt uitgedrukt in de kans op overlijden van een denkbeeldig aanwezige persoon op een bepaalde plaats als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico is vastgelegd in een grenswaarde of een richtwaarde. Deze normen zijn vastgesteld op een kans van 10^{-6} (kans van 1 op de één miljoen) per jaar dat een denkbeeldig persoon overlijdt.

Het groepsrisico (GR) wordt uitgedrukt in de kans op overlijden ineens van een groep personen als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt gepresenteerd in een curve waarbij de

omvang van de groep dodelijke slachtoffers wordt uitgezet tegen de kans dat die groep komt te overlijden. De normstelling voor het groepsrisico heeft een status van oriëntatiewaarde. Daarbij wordt ingezoomd op het gebied waarbinnen nog 1% van de aanwezige personen kan komen te overlijden. Dit wordt ook wel het invloedsgebied van het groepsrisico genoemd. Op grond van het Bevi en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) moet bij de vaststelling van een bestemmingsplan, op grond waarvan de aanleg, bouw of vestiging van een kwetsbaar of een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten, het GR in het invloedsgebied van de buisleiding of de risicovolle inrichting worden verantwoord.

Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Het vervoer van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Bij een ongeval tijdens het transport kunnen gevaarlijke stoffen vrijkomen met schadelijke of zelfs dodelijke gevolgen voor mens en milieu. Om dit te voorkomen moet het vervoer van gevaarlijke stoffen aan eisen voldoen.

Op 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking getreden. Hierin zijn de veiligheidsnormen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, weg of water wettelijk verankerd. De afspraken die zijn gemaakt in het besluit zijn vastgelegd in wetgeving over het Basisnet en wordt ook wel 'Wet Basisnet' genoemd. De 'Wet Basisnet' is een heel stelsel van wetten en regels die hun oorsprong hebben liggen in verschillende gebieden.

Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het Basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur zoals hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen.

Conform de Bevt hoeven er in principe geen beperkingen aan het ruimtegebruik te worden gesteld in het gebied dat op meer dan 200 m¹ van een route of tracé ligt.

In het kader van het Basisnet zijn de externe veiligheidsrisico's bij vervoer van gevaarlijke stoffen geïnventariseerd voor diverse wegen. In de regeling Basisnet is aangegeven voor welke wegen welk risico bestaat.

In de Handleiding risicoanalyse Transport (17 juni 2014) wordt uiteengezet hoe de risico's voor omwonenden als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen in beeld gebracht kunnen worden. Het middel hiervoor is een kwantitatieve risicoanalyse. Eenvoudig gezegd is het resultaat van een risicoanalyse de kans op overlijden op een bepaalde locatie als direct gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen en de kans op overlijden van een groep personen met een bepaalde omvang. Het risico wordt bepaald door de transportroute, de vervoerde stoffen en de aard van de omgeving.

Activiteitenbesluit

Op 1 januari 2008 is het Activiteitenbesluit in werking getreden. In het besluit en de bijbehorende regeling staan de regels waar de bedrijven waarop het besluit van toepassing is, aan moeten voldoen.

In het besluit staan ook de aan te houden afstanden tot externe objecten. Deze externe veiligheidsafstanden gelden voor een beperkt aantal bedrijven. Het gaat onder meer om:

- Bedrijven met opslag van meer dan 2.500 kg (of liter) gevaarlijke stoffen in één opslagvoorziening en;
- Locaties waar een bovengrondse propaantank in gebruik is (het besluit geldt ook voor het gebruik van een propaantank door particulieren).

Barro

In het Barro (Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) zijn externe veiligheidsafstanden vastgelegd voor munitiecomplexen en civiele inrichtingen voor explosieven.

Hierin is onder andere aangegeven welke veiligheidszones van toepassing zijn rond munitieopslagen en is geregeld dat de veiligheidssituatie rond munitieopslagen bevorderd wordt door opname van de veiligheidszones met hun beperkingen in bestemmingsplannen.

In het Barro staat dat deze zones in ruimtelijke plannen moeten worden vastgelegd, zodra deze worden gewijzigd.

Beleidsvisie externe veiligheid (2011)

De voormalige gemeenteraad van Uden heeft in zijn vergadering van 26 mei 2011 de 'Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Uden' en de bijbehorende 'Signaleringskaart externe veiligheid gemeente Uden' vastgesteld. In de beleidsvisie en de signaleringskaart staan deze ambities vastgelegd. De voormalige gemeente Uden kiest voor een gebiedsgericht beleid, waarin genuanceerd en met inachtneming van lokale aspecten wordt aangegeven hoe de voormalige gemeente Uden omgaat met haar verantwoordelijkheid inzake externe veiligheid. Voor toetsing van het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met deze beleidsvisie.

De volgende figuur toont de ligging van de projectlocatie op de signaleringskaart. De projectlocatie is gelegen binnen de zone 'landelijk gebied'.

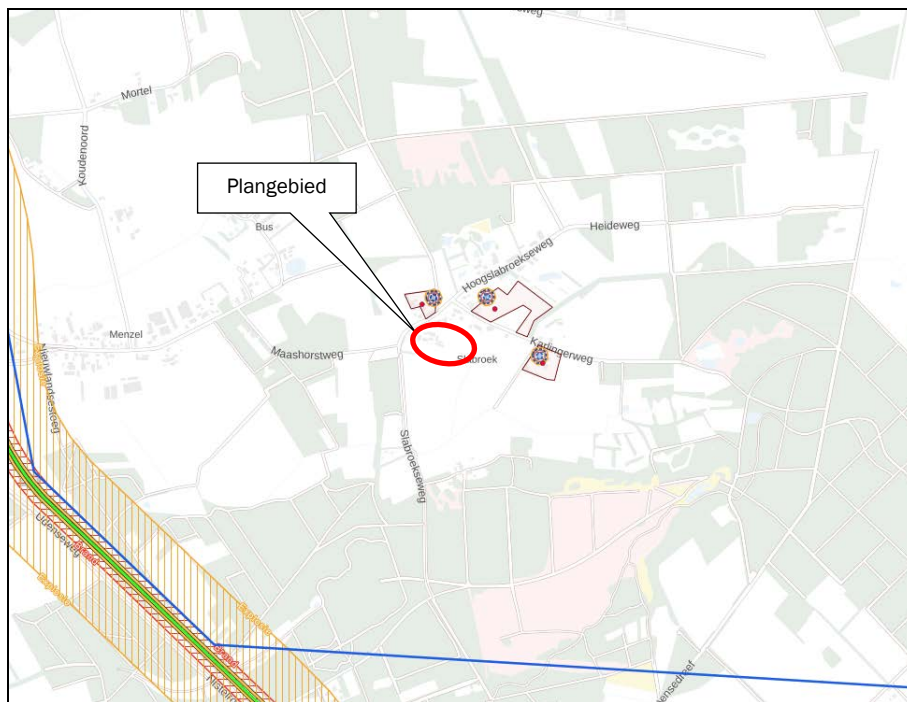
Figuur 43: Uitsnede 'signaleringskaart externe veiligheid' Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Uden

Nieuwe Bevi-inrichtingen zijn hier niet toegestaan, uitgezonderd propaantanks. Overschrijding van plaatsgebonden- en groepsrisico's is onder voorwaarden acceptabel.

Toetsing initiatief

Er is onderzocht of in en in de omgeving van het plangebied zich situaties bevinden die van invloed kunnen zijn op de externe veiligheid. Hierbij is gekeken naar de invloed van het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, over het spoor en door buisleidingen. Tevens is onderzocht of er risicorelevante bedrijvigheid in de nabijheid van de projectlocatie plaatsvindt.

De Risicokaart toont de risicobronnen in de omgeving van de projectlocatie (zie volgende figuur).

Figuur 44: Uitsnede Risicokaart

In de omgeving van het plangebied zijn geen aantal opslagen van propaan gelegen. Het plangebied is gelegen buiten de risicocontouren van deze opslagen. Daarnaast worden door de ontwikkeling geen nieuwe risicovolle bronnen toegevoegd. Op de locatie zelf is geen propaantank of een andere risicobron aanwezig.

De A50 knooppunt Paalgraven-Zeeland, wegvak B80, ligt op circa 1,5 km afstand van het plangebied. Over deze transportweg worden onder andere gevaarlijke stoffen uit de categorie GT4 vervoerd. GT4 heeft een invloedsgebied van >4000 meter. Omdat het plangebied niet binnen 200 meter van de transportroute ligt, kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico voor het scenario van een toxische wolk.

Verantwoording groepsrisico (beperkt) toxisch

Scenario('s)

Het relevante scenario voor het plangebied i.r.t. het transport van gevaarlijke stoffen is het overdrijven van een toxische wolk. Door bijvoorbeeld een incident tijdens de verlading of door een mechanische impact op de tank ontstaat een gat waardoor in korte tijd een groot deel van de toxische stof vrijkomt en met de wind mee wordt verspreid. De kans op een dergelijk ongeval is bijzonder klein.

De gevolgen voor personen zijn afhankelijk van de concentratie en blootstellingstijd aan de stof.

Mogelijkheden tot bestrijdbaarheid van een calamiteit

Bij het scenario toxische wolk zal de brandweer proberen de toxische wolk neer te slaan. Bij een snelle verspreiding van de toxische wolk zal dit echter beperkt effect hebben. De bestrijdbaarheid wordt om deze reden als matig beoordeeld.

De mogelijkheden tot zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar. Het zelfredzame vermogen van personen is een belangrijke voorwaarde om grote aantallen slachtoffers bij een incident te voorkomen. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen binnen bebouwing en ontvluchten van het plangebied.

Mogelijkheden zelfredzaamheid

De mogelijkheden ten aanzien van de zelfredzaamheid zijn goed. Er worden geen niet- of verminderd zelfredzame mensen in het plangebied gehuisvest. De aanwezigen zijn normaal gesproken in staat om zelfstandig conform instructies bijvoorbeeld via NL-Alert te reageren. Het aantal mensen in het plangebied is beperkt.

Is het gebied voldoende ingericht om de zelfredzaamheid te kunnen faciliteren?

Behalve de vraag of zelfredding mogelijk is, zijn de fysieke eigenschappen van gebouwen en omgeving van invloed op de vraag of die zelfredding optimaal kan plaatsvinden.

Vanuit de hierboven geschetste mogelijkheden is het dus van belang, dat het plangebied:

- goed te alarmeren is;
- goed te schuilen is;
- goed te ontvluchten is.

Alarmering

In geval van een calamiteit zal NL-Alert worden ingezet. NL-Alert is een aanvullend alarmmiddel van de overheid voor de mobiele telefoon. Met NL-Alert kan de overheid mensen in de directe omgeving van een noodsituatie met een tekstbericht informeren. In het bericht staat specifiek wat er aan de hand is en wat je op dat moment het beste kunt doen.

Schuilmogelijkheden

Schuilen in de afgesloten bebouwing zal in beginsel de beste manier zijn om de calamiteit met het scenario toxische wolk te overleven. Schuilen voor een toxische wolk is mogelijk binnen de bebouwing op de planlocatie. Om veilig schuilen binnen de bebouwing mogelijk te maken dient de bebouwing aan bepaalde veiligheidseisen te voldoen. Als gevolg van energieprestatie-eisen zijn nieuwe woningen goed geïsoleerd en bieden daarom een goede bescherming. Eventuele aanwezige ventilatieopeningen moeten afgesloten kunnen worden.

Vluchtmogelijkheden

Mocht vluchten noodzakelijk zijn, dan is het plangebied naar meerdere zijden te ontvluchten. Ontvluchten kan in alle gevallen van de risicobron af.

Conclusie

Met de beschreven maatregelen wordt het groepsrisico aanvaardbaar geacht voor het scenario van een toxische wolk.

De Veiligheidsregio ziet geen reden tot het geven van een nader advies ten aanzien van de zelfredzaamheid van personen binnen het plangebied en de bestrijdbaarheid van een ramp op de wegen.

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.10 Gezondheid

De biologische streekboerderij staat onder controle van Stichting Skal Biocontrole. Dit is een onafhankelijke organisatie voor het toezicht op de biologische productie in Nederland. Doelstelling van Skal is het bevorderen van de juiste aanduiding van biologisch voortgebrachte producten. Het gaat er om dat wat 'biologisch' wordt genoemd dat ook daadwerkelijk is. Als zichtbaar teken hiervan mogen ondernemers het biologisch keurmerk voeren op producten die afkomstig zijn van een gecontroleerd biologisch productieproces.

Een veehouderij dient aan een reeks eisen en voorwaarden te voldoen om het predicaat biologisch te verkrijgen, zoals eisen voor grasland en gewassen, herkomst en huisvesting van de dieren, diervoeding. Een ander aspect waarvoor eisen zijn gesteld is gezondheid. Het gaat hier over zowel diergezondheid als volksgezondheid.

In de biologische veehouderij staat het natuurlijk evenwicht centraal. In vergelijking met de reguliere veehouderij is er meer aandacht voor weerstand. Het gaat hier om de preventie van en omgang met dierziekten. Goede voeding, verzorging en leefomstandigheden van de dieren dragen bij aan een natuurlijke weerstand tegen ziekten.

Daarnaast dienen biologische veehouders ook voldoende preventieve maatregelen nemen.

Ten aanzien van het gebruik van geneesmiddelen dienen bij voorkeur natuurlijke en homeopathische geneesmiddelen te worden gebruikt. Onder verantwoording van de dierenarts is het gebruik van een regulier geneesmiddel of antibiotica toegestaan. Preventief gebruik van reguliere geneesmiddelen en antibiotica is niet toegestaan. Er worden eisen gesteld aan het aantal behandelingen per individueel dier.

Ook is de ondernemer verplicht om een medicijnregistratie bij te houden. Het is niet toegestaan preventief hormonen te gebruiken om de groei, productie, vruchtbaarheid of voortplanting te regelen. Uitzondering vormt het gebruik van hormonen als diergeneeskundige behandeling als een individueel dier ziek is (alleen op voorschrift van de dierenarts).

Ingrepen als couperen, het gebruik van kalmerings- en dwangmiddelen en het vastzetten van dieren zijn niet toegestaan. Castratie van vleesvee is toegestaan onder verdoving uitvoeren op de meest geschikte leeftijd en onder verantwoording van de dierenarts.

Bovenstaande maatregelen op bedrijfsniveau verkleinen de risico's op de insleep van dierziekten en daarmee risico's voor zowel de diergezondheid als de volksgezondheid.

Daarnaast is de beoogde veehouderij aan de Erenakkerstraat 4 zeer kleinschalig van opzet en verblijven de dieren het grootste gedeelte van het jaar buiten, verspreid over de weidegronden. Dit verkleint tevens het risico op insleep van dierziekten.

Handreiking veehouderij en volksgezondheid

De Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 (versie mei 2018) bevat een praktisch stappenplan om te beoordelen of nadere advisering vanuit de GGD wenselijk is. De stappen kunnen stuk voor stuk worden doorlopen om na te gaan of er knelpunten worden gevonden.

Stap 1: endotoxine Op basis van het 'Endotoxine toetsingskader 1.0' kan worden beoordeeld of sprake is van een verhoogd volksgezondheidsrisico ten aanzien van varkenshouderijen en pluimveehouderijen. De projectlocatie ligt buiten de richtafstanden die aangehouden moeten worden rondom de varkens- en pluimveehouderijen in de omgeving. Er is geen sprake van een verhoogd volksgezondheidsrisico.

Stap 2: emissies De ontwikkeling leidt tot een zeer geringe toename in de emissie voor geur en/of fijnstof en/of ammoniak.

Stap 3a: geur, toetsen aan aanvaardbaar woon- en leefklimaat d.h.v. wettelijk kader

In de beoogde situatie wordt aan de geldende wet- en regelgeving voldaan (zowel voor wat betreft geurnormen als vaste afstanden); er is geen sprake van een overbelaste situatie voor geur (voorground en/of achtergrond). Er is sprake van een goed woon- en leefklimaat.

Stap 3b: geur, toetsen aan aanvaardbaar woon-/leefklimaat d.h.v. gezondheidkundige advieswaarde In de beoogde situatie wordt aan de gezondheidkundige advieswaarde voldaan; de voorgrondbelasting vanuit het bedrijf bedraagt maximaal 0,6 ouE/m³. De achtergrondbelasting bedraagt 1,3 ouE/m³ in de directe omgeving van het plangebied.

Stap 4a: houden meerdere diersoorten binnen één veehouderij De afstand tussen de inrichtingsgrenzen van een varkensbedrijf en een pluimveebedrijf bedraagt in de nieuwe situatie meer dan 100 meter.

Stap 5: Afstand totgeitenhouderijen, pluimveehouderijen

Binnen 2 kilometer van de projectlocatie is een veehouderij met geiten gelegen, dit betreft de locatie Menzel 22. Binnen de inrichting worden 5 melkgeiten gehuisvest. Dit betreft geen bedrijfsmatige geitenhouderij. Gelet op de ruime afstand (circa 1,4 kilometer) en het aantal melkgeiten wordt niet verwacht dat er negatieve effecten bestaan vanuit de veehouderij op de ontwikkeling.

Stap 6: mestbe- en -verwerking

Er is geen sprake van mestbe- of verwerking als nevenactiviteit of als zelfstandige activiteit.

Stap 7: ongerustheid

Bij omwonenden is geen sprake van ongerustheid over de volksgezondheid.

Conclusie: er wordt voldaan aan het stappenplan uit de Handreiking voldaan met uitzondering van stappen 2 en 4a. Op basis van het doorlopen stappenplan dient het bevoegd gezag te beoordelen of een GGD-advies dient te worden opgevraagd. De beoogde veehouderij aan de Erenakkerstraat 4 is zeer kleinschalig van opzet en verblijven de dieren het grootste gedeelte van het jaar buiten, verspreid over de weidegronden. Dit verkleint tevens het risico op insleep van dierziekten.

Varkens- en pluimveehouderijen

Op basis van het 'Endotoxine toetsingskader 1.0' kan worden beoordeeld of sprake is van een verhoogd volksgezondheidsrisico ten aanzien van varkenshouderijen en pluimveehouderijen. Het plangebied ligt buiten de richtafstanden die aangehouden moeten worden rondom de varkens- en pluimveehouderijen in de omgeving. Er is geen sprake van een verhoogd volksgezondheidsrisico.

Geitenhouderijen

Uit het VGO-onderzoek is gebleken dat zich in een straal van circa 2 km rond geitenbedrijven een verhoogd aantal gevallen van longontsteking voordoet. Binnen 2 kilometer van het plangebied liggen geen geitenhouderijen. Daarom is geen sprake van een verhoogd gevaar voor de volksgezondheid.

6. Waterparagraaf

6.1 Watertoets

Sinds 1 november 2003 is de zogenaamde watertoets verplicht. Het doel van de watertoets is te waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante plannen en besluiten. Een watertoets maakt de mogelijke negatieve invloeden van het initiatief binnen het plangebied inzichtelijk. Tevens geeft de watertoets de oplossingsrichtingen aan waarmee mogelijke optredende negatieve invloeden beperkt of ongedaan kunnen worden gemaakt. Het waterkwaliteitsbeheer en het waterkwantiteitsbeheer in Uden is in handen van de gemeente Maashorst en het Waterschap Aa en Maas.

6.2 Waterbeleid

Met betrekking tot de waterhuishouding zijn diverse beleidsstukken relevant. Genoemd kunnen worden: Nationaal Waterplan 2016-2021, Provinciaal Milieu- en Waterplan van de provincie Noord-Brabant, Waterbeheerplan 2022-2027 Waterschap Aa en Maas, Keur Waterschap Aa en Maas, Vierde Nota Waterhuishouding, Nationaal bestuursakkoord water, Beleidsbrief regenwater en riolering en het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. Centraal in het waterbeleid is dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening. De waterhuishouding legt daarmee een ruimteclaim waaraan voldaan moet worden. Daarbij zijn de volgende strategieën leidend:

- Vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit);
- Voorkomen-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit).

Nationaal Water Programma 2022 - 2027

De minister van Infrastructuur en Milieu en de staatssecretaris van Economische Zaken hebben op 18 maart 2022 het Nationaal Water programma (NWP) 2022 – 2027 vastgesteld. Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 is de opvolger van het Nationaal Waterplan 2016-2021 en vervangt dit plan én de partiële herzieningen hiervan.

Het NWP beschrijft de hoofdlijnen en ambities van het nationale waterbeleid en het beheer van de rijkswateren en rijkswaarwegen. Voor het waterbeleid is het NWP een uitwerking van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

Klimaatverandering, milieuverontreiniging en ruimtedruk vormen de komende jaren grote uitdagingen. Ook moet infrastructuur zoals bruggen en sluizen in stand worden gehouden en waar nodig vervangen of gerenoveerd. De wateropgaven staan niet op zichzelf; een integrale aanpak met andere opgaven in de fysieke leefomgeving zoals de energietransitie, woningbouw en de landbouw is noodzakelijk. Het NWP beschrijft hoe we hiermee omgaan en hoe we zorgen dat water een leidend principe is in de ruimtelijke inrichting van Nederland.

Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) 2022 – 2027

Het Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) is de opvolger van het Provinciaal Milieu en Waterplan. Het is onderdeel van het planstelsel voor de wateropgaven in Nederland, samen met het Nationaal Water Programma en de waterbeheerprogramma's van de waterschappen. Het RWP is op 22 december 2021 in werking getreden.

Doel van dit nieuwe RWP is: een klimaatadaptief Brabant met veilig, schoon en voldoende water en een vitale bodem. Deze opgaven zijn ook van belang voor vrijwel alle andere provinciale opgaven: wonen en werken, infrastructuur en mobiliteit, landbouw en voedsel, natuur en biodiversiteit, erfgoed, een concurrerende en duurzame economie, en de energietransitie.

Waterbeheerplan 2022-2027 Waterschap Aa en Maas

In het Waterbeheerplan 2022-2027 staan de doelstellingen van waterschap Aa en Maas voor de periode 2022-2027. Hierin wordt beschreven wat gedaan moet worden om die doelen te halen. Hierdoor weten de inwoners van het werkgebied en de partners wat ze van het waterschap kunnen verwachten. Met dit plan wordt ook invulling gegeven aan de verplichting vanuit de Waterwet en de Verordening Water om een waterbeheerplan op te stellen. In de nieuwe Omgevingswet staat de verplichting om een waterbeheerprogramma op te stellen. De eisen aan een dergelijk programma zijn vergelijkbaar met de huidige eisen aan een waterbeheerplan. Het grootste verschil is dat de hoofdlijnen van het watersysteembeleid een plek krijgen in het Omgevingswet-instrument 'omgevingsvisie' van rijk, provincie en gemeenten. Hier wordt op ingegaan, om de maatregelen in dit waterbeheerplan in de goede context te kunnen plaatsen. De samenhang tussen de omgevingsvisies en dit plan vraagt om goede afstemming.

In het waterbeheerplan is een indeling gemaakt in programma's:

- Waterveiligheid;
- Klimaatbestendig en gezond watersysteem;
- Schoon water;
- Gezond en natuurlijk water;
- Het leveren van maatschappelijke meerwaarde

Keur Brabantse waterschappen

Voor waterhuishoudkundige ingrepen in het plangebied is de Keur waterschap Aa en Maas van toepassing. De Keur is een waterschapsverordening die gebods- en verbodsbepalingen bevat met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. Op grond van de keur is het onder andere verboden om handelingen te verrichten waardoor onderhoud, aanvoer, afvoer en/of berging van water kan worden belemmerd, zonder een ontheffing van het waterschap.

Beleidsregel hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater

De drie Brabantse Waterschappen hanteren sinds 1 maart 2015 dezelfde (beleids)uitgangspunten voor het beoordelen van plannen waarbij het verhard oppervlak toeneemt. De Keur is in 2021 geactualiseerd. Bij een toename en afkoppelen van het verhard oppervlak geldt het uitgangspunt dat plannen zoveel mogelijk hydrologisch neutraal worden uitgevoerd. De waterschappen maken bij het beoordelen van plannen met een toegenomen oppervlak onderscheid tussen grote en kleine plannen. Hoewel er relatief veel kleine plannen zijn veroorzaken deze op deelstroomgebiedsniveau nauwelijks een toename van de maatgevende afvoer. Het waterschap maakt grofweg onderscheid in projecten met een toename van verhard oppervlak van maximaal 500 m², toename van een verhard oppervlak tussen 500 m² en 10.000 m² en projecten met een toename van het verhard oppervlak van meer dan 10.000 m².

Plannen met een verhardingstoename tot 500 m² zijn onder de nieuwe keur vrijgesteld van compensatie. Voor plannen met een verhardingstoename tussen 500 m² en 10.000 m² hanteert het waterschap een algemene (reken) regel (benodigde compensatie (in m³) = Toename verhard oppervlak (m²) * gevoeligheidsfactor * 0,06 (in m)).

De gevoeligheidsfactor houdt de nominale waarde in die de hydrologische gevoeligheid en infiltratiepotentie van de locatie uitdrukt. De waarde 0,06 is de waterschijf van 60 mm die overeenkomt met de vastgestelde bovengrens voor de compensatiecapaciteit van 600 m³/ha.

POW&R Maashorst

Het Programma Omgevingswet Water & Riolering (POW&R), planperiode 2022-2024 van de gemeente Maashorst bevat bouwstenen (in de vorm van vertrekpunten) voor de omgevingsvisie, bouwstenen (in de vorm van beleids-/afwegingskaders) voor het omgevingsplan en een concreet maatregelenprogramma. In dit plan is vastgelegd hoe zorg wordt gedragen dat aan de zorgplichten wordt voldaan, welke kosten ermee zijn gemoeid en welke inzet van financiële en personele middelen hiervoor nodig is. Dit vormt de beleidsmatige basis voor de rioolheffing. Omdat het nieuwe rioleringsplan qua abstractieniveau het best aansluit bij andere uitvoeringsgerichte programma's wordt VGRP in deze vorm voortaan Programma Omgevingswet Water & Riolering (hierna te noemen: POW&R) genoemd.

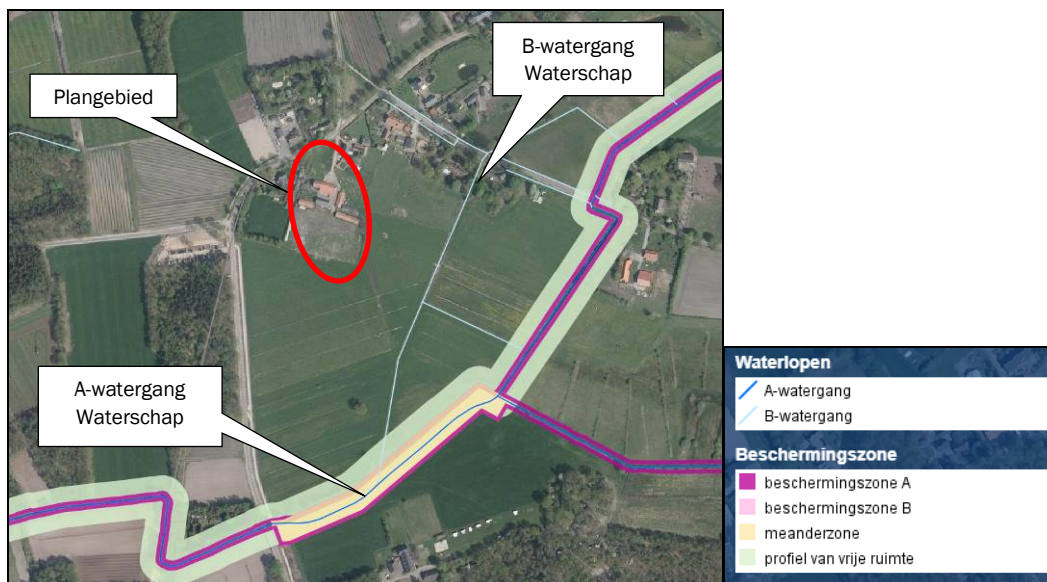
In het POW&R zijn uitgangspunten opgenomen voor de wijze waarop met waterhuishoudkundige aspecten dient te worden omgegaan. Afhankelijk van de aard en omvang van het plan is het watertoetsproces in meer of mindere mate van belang. Hierbij zijn in het bijzonder van belang:

- het scheiden van schoon- en vuilwaterstromen;
- invulling geven aan de zorgplicht voor hemelwater (vasthouden hemelwater op eigen terrein);
- voldoende ruimte voor waterberging;
- tijdig, juist en aantoonbaar overleg met waterpartners en afweging van relevante zaken uit dat overleg.

De gemeente hanteert het uitgangspunt dat, mits dit doelmatig is, afvalwater en hemelwater zoveel mogelijk bij de bron gescheiden moeten worden. Voor een nieuwe aansluiting geldt dat in ieder geval gescheiden aangesloten moet worden. Ten gevolge van klimaatveranderingen wordt de kans op wateroverlast groter. Het scheiden van afvalwater en hemelwater draagt tevens bij aan het beperken van de gezondheidsrisico's doordat zo min mogelijk afvalwater op straat kan komen te staan.

6.3 Oppervlaktewater

De volgende figuur toont de oppervlaktewateren in de omgeving van het plangebied.

Figuur 45: Ligging oppervlaktewater omgeving plangebied (bron: maps.aanenmaas.nl/portaal/legger_oppervlaktewater)

Aan de zuid- en oostzijde van het plangebied op een afstand van circa 200 meter is de Venloop gelegen, een A-watergang in beheer bij het waterschap Aa en Maas. Ten noordoosten en oosten (op meer dan 100 meter afstand) liggen meerdere B-watergangen.

Het plangebied is niet gelegen binnen de beschermingszones van deze watergangen. Bij de afvoer van schoon hemelwater wordt er rekening mee gehouden dat deze niet op de watergangen wordt geloosd.

6.4 Grondwater

De Kaartbank van provincie Noord-Brabant bevat gegevens over de grondwaterstanden binnen het plangebied. Uit de gegevens blijkt dat de gemiddelde hoogste waterstand (GHG) zich rond de 80-120 cm onder het maaiveld bevindt en de gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) rond de 180-250 cm onder het maaiveld (zie volgende figuren).

Figuur 46: Gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) (bron: Kaartbank, Noord-Brabant)

Figuur 47: Gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) (bron: Kaartbank, Noord-Brabant)

Peelrandbreuk

Langs de flanken van de Peelrand lopen van noordwest naar zuidoost diverse breuken waarlangs nog steeds lichte aardbevingen plaatsvinden. De meest bekende breuk noemt men de Peelrandbreuk. De Peelrandbreuk is met zijn wijstgronden nadrukkelijk aanwezig in Uden. De breuklijn blokkeert het vrij doorstromen van grondwater vanwege de verspringende aardlagen, verdichting, versmering en ijzerafzetting. Zodoende ontstaat kwel: het grondwater wordt opgestuwd tot aan het maaiveld (wijstproces). Het merkwaardige gevolg hiervan is dat de hogere delen van het landschap, de horst, het natste zijn en grotendeels tamelijk moerassig. De slenk daarentegen is ondanks de enkele meters lagere ligging aanzienlijk droger. In die gebieden liggen enkele waterloopjes met vrij veel verval waarin het water bijzonder veel ijzer bevat.

De Peelrandbreuk is duidelijk zichtbaar als een steilrand in het landschap. Het hoogteverschil varieert van 1 tot 5 meter. De Peelrandbreuk is met de aanduiding 'breuklijn' en bijbehorende beschermende regeling opgenomen. Daarnaast zijn voor het 'wijstproces' de infiltratiegebieden van belang.

Er wordt advies opgevraagd bij het Waterschap Aa en Maas om te beoordelen of de beoogde ontwikkeling van invloed is op de Peelrandbreuk.

6.5 Afvoer hemelwater

Beleid waterschap Aa en Maas

Het beleid van waterschap Aa en Maas is er op gericht om bij nieuwbouw geen vermenging te laten optreden van schoon en vuil water en hanteert het beleid hergebruik - infiltratie - bufferen - afvoer als zijnde gewenst.

Voor onderhavige ontwikkeling heeft overleg plaatsgevonden met de waterbeheerder.

Hydrologisch neutraal bouwen

Hydrologisch neutraal bouwen betekent dat het schone hemelwater afkomstig van daken en erfverharding op het perceel moet worden verwerkt door middel van infiltratie of waterberging. Gezorgd moet worden dat voldoende buffercapaciteit aanwezig is. De oorspronkelijke landelijke afvoer mag niet overschreden worden bij een bui die eens in de 10 jaar voorkomt ($T=10$).

Om te voldoen aan het principe van hydrologisch neutraal bouwen zal het hemelwater in de nieuwe situatie op eigen terrein worden geïnfiltreerd.

Verhard oppervlak

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het verhard (dakoppervlakte en erfverharding) in de bestaande en beoogde situatie.

Tabel 8: Verhard oppervlak

Verhard oppervlak	Huidige situatie (m ²)	Toekomstige situatie (m ²)
Dakoppervlak	1.165	1.835
Erfverharding	670	1.500
Ruwvoederopslag	0	440
Totaal	1.835	3.775

Onderhavige ontwikkeling ziet op een toename van het verhard oppervlak van circa 1.940 m². Dit betekent dat conform de Keur en het beleid van de gemeente Maashorst een compenserende maatregel noodzakelijk is.

Dimensionering hemelwaterberging

Om de grootte van de bergingsvoorziening te bepalen is de gevoeligheidsfactor ter plaatse van het plangebied noodzakelijk. Deze houdt de nominale waarde in die de hydrologische gevoeligheid en infiltratiepotentie van de locatie uitdrukt. De waarde 0,06 is de waterschijf van 60 mm die overeenkomt met de vastgestelde bovengrens voor de compensatiecapaciteit van 600 m³/ha. In de volgende figuur wordt de hydrologische gevoeligheid van de locatie afgelezen; deze bedraagt 1.

Figuur 48: Uitsnede kaart keur oppervlaktewater gevoeligheidsfactor (bron: Waterschap Aa en Maas)

Om hydrologisch neutraal te ontwikkelen bedraagt de benodigde bergingscapaciteit voor de ontwikkeling tijdens een extreme neerslagsituatie: $1.940 \times 1 \times 0,06 = 117 \text{ m}^3$.

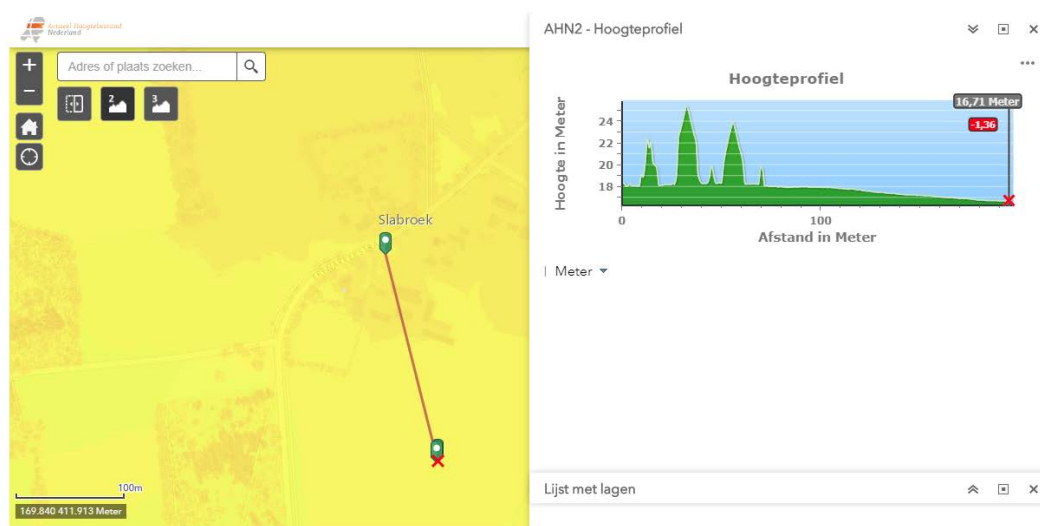
Als hemelwaterberging wordt gekozen voor het benutten van de lager gelegen weidegronden ten zuiden van de inrichting (tussen de boerderij en de Venloop). De boerderij is relatief hoog gelegen ten opzichte van deze gronden. De afvoer van het hemelwater richting deze gronden vindt dan ook plaats door middel van afstroming via de erfverharding. De oppervlakte van de weidegronden is van dermate grote omvang dat de afstroming geen wateroverlast oplevert voor de omgeving. Ook zal het hemelwater de nabijgelegen oppervlaktewateren niet bereiken, aangezien het water reeds geïnfiltreerd is voordat het deze wateren heeft bereikt.

In de regels van het bestemmingsplan worden deze gronden mede bestemd als waterbergende functie zodat geborgd is dat deze gronden in gebruik zijn ten behoeve van de infiltratie van het hemelwater.

AHN Viewer

AHN Viewer

Figuur 49: hoogteprofiel

Gebruik niet uitlogende materialen

Het gebruik van niet uitlogende materialen is conform het advies van de Dubo-richtlijn (Duurzaam Bouwen). Bij de bouw van de nieuwe bedrijfsbebouwing zal geen gebruik worden gemaakt van onbehandelde

uitlogende materialen zoals koper, zink en lood, teerhoudende dakbedekking (PAK's). Doordat het hemelwater niet vervuild is, is het geen probleem om het hemelwater te laten infiltreren.

Lozen op het riool

In de huidige situatie wordt het hemelwater niet op het riool afgevoerd en is het uitgesloten dat het water na realisatie van voorliggend project op het riool geloosd wordt. (Huishoudelijk) afvalwater wordt separaat afgevoerd.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat voldaan wordt aan het beleid van Waterschap Aa en Maas en de gemeente Maashorst inzake de watertoets.

7. Uitvoerbaarheid

7.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In het kader van de openbare voorbereidingsprocedure wordt het plan in procedure gebracht en is er voor eenieder de gelegenheid om kennis te nemen van het plan. In het kader van deze procedure bestaat de mogelijkheid om op de plannen te reageren via de gangbare bezwaar- en beroepsprocedures.

1) **Vorbereiding en vooroverleg**

Het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1) geeft aan dat burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan overleg voeren met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. De instanties die in kennis gesteld moeten worden van dit bestemmingsplan zijn geïnformeerd.

2) **Ontwerp**

Het ontwerpbestemmingsplan wordt voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd, waarin eenieder in de gelegenheid wordt gesteld zienswijzen in te dienen.

3) **Vaststelling**

Het bestemmingsplan wordt na verwerking van de zienswijzen vastgesteld door de gemeenteraad van Uden en wordt vervolgens ter inzage gelegd. Tijdens deze periode kan eenieder die een zienswijze op het plan heeft ingediend beroep aantekenen.

7.2 Economische uitvoerbaarheid

Per 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Met de inwerkingtreding van de Wro rust op de gemeente de verplichting tot het verhalen van kosten bij grondexploitatie via een exploitatieplan, tenzij kostenverhaal anderszins is verzekerd.

De toepassing voor het afdwingbare kostenverhaal richt zich op bouwplannen. De definitie van wat onder een bouwplan wordt verstaan, is opgenomen in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Uit dit artikel blijkt dat onder een bouwplan o.a. wordt verstaan de bouw van hoofdgebouwen van een oppervlak van 1.000 m² of meer. De te verhalen kosten worden limitatief opgesomd in artikelen in de kostensoorten lijst (art. 6.2.4 Bro). Voor het voorliggend bestemmingsplan maakt de gemeente alleen kosten voor het begeleiden van het bestemmingsplan. De noodzakelijke onderzoeken zijn al voor rekening van de aanvrager uitgevoerd.

Met initiatiefnemer is op grond van de grondexploitatiwetgeving, als opgenomen in de Wro, een anterieure ontwikkelingsovereenkomst gesloten. In de overeenkomst zijn ontwikkelvoorwaarden (waaronder planschade) opgenomen.

8. Juridische verantwoording

8.1 Algemene opzet

Dit hoofdstuk bevat de concrete vertaling van het beleidsgedeelte (voorafgaande hoofdstukken) naar het juridisch gedeelte van het wijzigingsplan (de verbeelding en regels).

Het wijzigingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- De toelichting: een planbeschrijving die een verantwoording van de gemaakte keuzes, een toelichting op de juridische opzet en een korte beschrijving van de handhavings- en uitvoeringsaspecten bevat;
- De bestemmingsregels, waarin de bestemmingen en daarbinnen geldende mogelijkheden zijn uitgewerkt. Hierbij is aangesloten bij de regels van het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied 2017';
- De verbeelding: heeft de rol heeft van visualisering van de bestemmingen.

8.2 Toelichting op de verbeelding

Op de verbeelding zijn de bestemmingen onderscheiden. De bestemmingen zijn afgeleid uit het gebruik (de aanwezige functies). Deze vormen het zogenaamde casco van het plan, waarvan in beginsel niet mag worden afgeweken.

Op basis van het voorgaande worden in voorliggend bestemmingsplan de volgende bestemmingen en aanduidingen onderscheiden:

- *Agrarisch met waarden – Landschapswaarden (enkelbestemming);*
- *Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden (enkelbestemming);*
- *Bos (enkelbestemming);*
- *Natuur (enkelbestemming);*
- *Waarde – Archeologie 1 (dubbelbestemming);*
- *Waarde – Archeologie 2 (dubbelbestemming);*
- *Specifieke vorm van agrarisch – natuurinclusieve streekboerderij Slabroek (functieaanduiding);*
- *Specifieke vorm van agrarisch – natuurinclusief voedsellandschap (functieaanduiding);*
- *Specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen (functieaanduiding);*
- *Specifieke vorm van agrarisch – veldschuur (functieaanduiding);*
- *Bouwvlak;*
- *Vrijwaringszone – radar (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – aardkundig waardevol gebied (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – beperkingen veehouderij (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – breuklijn (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – deelgebied natuur/recreatie (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – groenblauwe mantel (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – leefgebied amfibieën (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – leefgebied dassen (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – Natuur Netwerk Nederland (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – wijstgronden (gebiedsaanduiding);*
- *Overige zone – zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen (gebiedsaanduiding);*
- *Karakteristiek (bouwaanduiding).*

8.3 Toelichting op de regels

De systematiek van de regels kan worden samengevat aan de hand van de hoofdstukindeling.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- *Hoofdstuk 1 'Inleidende Regels'* gaat in op de omschrijvingen van de in de regels gehanteerde begrippen en de wijze waarop de vermelde maten worden bepaald.
- In *hoofdstuk 2 'Bestemmingsregels'* worden de verschillende bestemmingen met bijbehorende gebruiksbepalingen en bouwregels beschreven.
- *Hoofdstuk 3 'Algemene regels'* geeft een overzicht van de algemene bouw- en gebruiksregels, de regels met betrekking tot afwijken van het bestemmingsplan, algemene aanduidingsregels en de bepalingen ten behoeve van wijzigingen van het bestemmingsplan. Tot slot komen de procedureregels aan bod, die verwijzen naar de wetgeving die in acht moet worden genomen.
- In *hoofdstuk 4 'Overgangs- en slotregels'* komen de regels ten aanzien van het overgangsrecht en de slotregel aan bod.